

ปกปิด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจ
ที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวน
ในสถานีตำรวจ

พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นตำรวจมืออาชีพ
เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ตำรวจมืออาชีพ ต้องเป็นข้าราชการ
ตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก
รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำและต้องเป็น
คนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อดทน
เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่สุดต้อง
ตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงาน
ของตำรวจคือความผาสุกของประชาชน

พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง ให้ใช้คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายการบริหารราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้เป็นตำรวจมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถในสายงานสืบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญแก่สถานีตำรวจ ซึ่งถือเป็นหัวใจและยุทธศาสตร์ (จุดแตกหัก) ในการอำนวยความสะดวก การให้บริการและช่วยเหลือประชาชน

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ” ฉบับปี พ.ศ.๒๕๕๗ พร้อมดำเนินการฝึกอบรมหัวหน้าสายงานและข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ ให้มีความพร้อมที่จะไปทำการฝึกอบรมหรือสอนงานให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคนสู่ความ “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ฉะนั้น จึงให้ทุกหน่วยใช้ “คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ” นี้ เป็นคู่มือหลักสำหรับใช้ในการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคน ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๗

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายการบริหารราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ มุ่งเน้นการพัฒนาและสร้างบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เป็นตำรวจมืออาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในสายงานสืบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึ่งของประชาชน ได้อย่างแท้จริง โดยผู้บังคับบัญชาจะต้องอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวน ทุกนาย ให้มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในหลักนิติธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน อันจะเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เพื่อให้นโยบายการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้มีคำสั่งที่ ๖๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมผู้นำหน่วยระดับสถานีตำรวจ และคำสั่งที่ ๖๒๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมผู้นำหน่วยหัวหน้าสายงานสืบสวนและข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนทุกระดับ เพื่อส่งเสริมให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวิทยากรประจำหน่วยที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดให้กับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนในสถานีตำรวจ พร้อมทั้งมีการจัดทำคู่มือและได้ผลิตสื่อประกอบการฝึกอบรม เพื่อให้วิทยากรสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมในทุกระดับอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน

คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ช่วยให้วิทยากรและข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำไปศึกษา ทบทวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติต่อไป

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมผู้นำหน่วย

ระดับหัวหน้างานสืบสวน และข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนทุกระดับ

คณะที่ปรึกษา

1. พล.ต.อ. เอก	อังสนานนท์	2. พล.ต.อ. อุดม	รักศีลธรรม
----------------	------------	-----------------	------------

คณะอนุกรรมการ

1. พล.ต.อ. จรัมพร	สุระมณี	2. พล.ต.ท. จักรทิพย์	ชัยจินดา	3. พล.ต.ต. โกสินทร์	หินเฑาะว์
4. พล.ต.ต. รณศิลป์	ภูสาระ	5. พ.ต.อ. นพศิลป์	พูนสวัสดิ์	6. พ.ต.อ. ประภาส	ปิยะมงคล
7. พ.ต.อ. ยรรยง	เวชโอสถ	8. พ.ต.อ. ธนะรัชต์	ชุ่มสวัสดิ์	9. พ.ต.อ. ไตรวิช	น้ำทองไทย
10.พ.ต.อ. อนุชน	ชามาตย์	11.พ.ต.อ. วสันต์	เดชะอัครเกษม	12.พ.ต.อ. ศิริธัชเขต	ครูวัฒนเศรษฐ์
13.พ.ต.อ. สันติ	ชัยนิรามัย	14.พ.ต.อ. ณพล	นามนารถ	15.พ.ต.อ. ประสงค์	เรืองเดช
16.พ.ต.อ. ณัฐนนท์	ประชุม	17.พ.ต.อ. วีระ	วิจิตรหงส์	18.พ.ต.อ.เชิดพงษ์	ชีวปรีชา
19.พ.ต.อ.นิรัตน์	ปานดำ	20.พ.ต.อ.นริช	สอนดิษฐ์		

คณะวิทยากรกลาง

1. พล.ต.อ. จรัมพร	สุระมณี	2. พล.ต.ท. จักรทิพย์	ชัยจินดา	3. พล.ต.ท.ธีรวัฒน์	ณ ป้อมเพชร
4. พล.ต.ท.วรรณรัตน์	คชรักษ์	5. พล.ต.ท.สุวิระ	ทรงเมตตา	6. พล.ต.ต.โกสินทร์	หินเฑาะว์
7. พล.ต.ต.รณศิลป์	ภูสาระ	8. พล.ต.ต.ชัยวัฒน์	เกตุวรชัย	9. พล.ต.ต. สุพิศาล	ภักดินฤนาถ
10.พล.ต.ต.พรชัย	สุธีรคุณ	11.พล.ต.ต.ทัตธสักร์	พันธชัย	12.พล.ต.ต.ศรภุชงค์	แก้วผลึก
13.พล.ต.ต.สุทธิพงษ์	วงษ์ปิ่น	14.พล.ต.ต.ไชยยา	รุจจนเวท	15.พล.ต.ต.ทนาย	อภิชาติเสนีย์
16.พล.ต.ต.ปิยะพันธ์	ปิงเมือง	17.พล.ต.ต.ศิริพงษ์	ติมุลา	18.พล.ต.ต.ธวัชชัย	เมฆประเสริฐสุข
19.พ.ต.อ.ดาวลอย	เหมือนเดช	20.พ.ต.อ.อนุชน	ชามาตย์	21.พ.ต.อ.อัคราเดช	พิมลศรี
22.พ.ต.อ.ประภาส	ปิยะมงคล	23.พ.ต.อ.จักรพงษ์	วิวัฒน์วานิช	24.พ.ต.อ.นพศิลป์	พูนสวัสดิ์
25.พ.ต.อ.ไพโรจน์	หมื่นกล้าหาญ	26.พ.ต.อ.ประสงค์	เรืองเดช	27.พ.ต.อ.ธีรเดช	ธรรมสุธีร์
28.พ.ต.อ.สมศักดิ์	หนองพงษ์	29.พ.ต.อ.สุเจตนา	โสทธิพันธุ์	30.พ.ต.อ.ลิปกร	ศุภณิต
31.พ.ต.ท.สราวุธ	คนใหญ่	32.พ.ต.ท.ศิริพร	ลบล้าเลิศ	33.พ.ต.ท.ฤทธิ์จุ	เขมะวนิช

วิชาวิธีการสืบสวน

1. พ.ต.อ.สมบัติ	มลิทธจินดา	2. พ.ต.อ.ชัยชัย	วงศ์สุนะ	3. พ.ต.อ. ธรรมบุญ	ไตรทิพย์พงศ์
4. พ.ต.อ.นิรัตน์	ปานดำ	5. พ.ต.อ.ปกรณ์	เสริมสุวรรณ	6. พ.ต.อ.ณรงค์	เสวก
7. พ.ต.ท.อเนก	บุตรอินทร์	8. พ.ต.ท.เฉลิมศักดิ์	เถียรทองศรี	9. พ.ต.ท.เดชชาติ	มูลมณี
10.พ.ต.ท.ชิตเดชา	สองห้อง	11.พ.ต.ท.นิรันดร์	แก้วอิน	12.พ.ต.ท.องอาจ	คงพันธ์
13. พ.ต.ท.อรรถพร	กลิ่นเรืองแสง	14.พ.ต.ท.กิตติชัย	บำรุง	15. พ.ต.ท.วิจิตร	ดามมัย
16.พ.ต.ต.วัฒนา	พลกันยา	17.พ.ต.ท.สราวุธ	คนใหญ่	18.พ.ต.ท.พันธ์ศักดิ์	ทัพเจริญ
19.พ.ต.ท.นริช	สอนดิษฐ์	20.พ.ต.ท.สนธยา	รูปทอง	21.พ.ต.ต.สรายุทธ	แสงทอง
22.พ.ต.ต.ภัทรพล	ปัทมวงศ์				

วิชาเทคนิคการสืบสวน

1. พ.ต.อ.อำพล	บัวรับพร	2. พ.ต.อ.พงศ์ฤทธิ์	คงสิริสมบัติ	3. พ.ต.อ.เชิดพงษ์	ชีวปรีชา
4. พ.ต.อ.ศักดิ์ศรี	แก้วเอี่ยม	5. พ.ต.ท.นิธย์	วิธินันท์กิตต์	6. พ.ต.ท.จิรวัฒน์	ดอกไม้
7. พ.ต.ท.ธรรมบุญ	ฉิมวงศ์	8. พ.ต.ท.สุวัฒน์	บริรักษ์	9. พ.ต.ท.ศราวุธ	ศรีสังวรณ์
10.พ.ต.ท.อรุณศักดิ์	บัวประเสริฐยิ่ง	11.พ.ต.ท.ภูมิ	ทองโพธิ์	12.พ.ต.ท. วิชิต	ธีรจรวงศ์
13.พ.ต.ท.ธัญญา	ลักบุญ	14.พ.ต.ท.ภาคภูมิ	พิศมัย	15.พ.ต.ท.พิษณุ	ปัญญาเสี่ยง
16.พ.ต.ต.ไกรสร	ศรีอำพร	17.พ.ต.ท.วิสา	วิสาสนนท์	18.พ.ต.ต.ต่อพันธ์	บุสันเทียะ
19.ร.ต.อ.นิติกรณ์	ระวัง				

วิชาการสะกดรอยติดตาม

1. พ.ต.อ.อิสการดาร์	อามิน	2. พ.ต.ท.รัง	ดาวดิงส์	3. พ.ต.ท.นนฤทธิ์	เดชธนดูล
4. พ.ต.ท.ศิวภาคย์	พวงจันทร์	5. พ.ต.ท.วรชาติ	แสนคำ	6. พ.ต.ท.ภัทราวุธ	อ่อนช่วย
7. พ.ต.ท.เสนห์	วันทอง	8. พ.ต.ท.จิรศักดิ์	ฉวีนิล	9. พ.ต.ต.ณัฐวุฒิ	สีเสมอ
10.พ.ต.ต.อำนาจ	ลีพิสิษฐ์กุล	11.พ.ต.ต.เขมณัฏฐ์	ภักดีแจ่มจรรยา	12.ร.ต.อ.อดิสร	เจนประเสริฐศิลป์

วิชาการดำเนินการภายหลังการสืบสวน

1. พ.ต.อ.ยงยุทธ	จันตะบุตร	2. พ.ต.อ.วีระพันธ์	ทันใจ	3. พ.ต.อ.จิตรพิสุทธิ	อัมสงวน
4. พ.ต.อ.ชวน	จิตประเสริฐ	5. พ.ต.ท.เกรียงไกร	รับงาม	6. พ.ต.ท.ปณณพัฒน์	เดชโชติพิสิฐ
7. พ.ต.ท.รัชกฤษ	ฉัตรธรรมพร	8. พ.ต.ท.สุขสันต์	เปาอินทร์	9. พ.ต.ท.เอกรัฐ	สวนแสน
10.พ.ต.ท.ขันติ	สังสะนา	11.พ.ต.ต.แผน	สวาสดีนา	12.พ.ต.ต.ประภาส	ศรีสังข์จร
13.พ.ต.ต.สุนัย	พิทักษ์	14.พ.ต.ต.นเรศ	สุวรรณี	15.ร.ต.อ.ปรมินทร์	พรรณาราย
16.ร.ต.อ.ศัลย์	พินิจวัฒนา				

วิชานิติวิทยาศาสตร์

1. พ.ต.อ.พิชิต	บำรุงพงษ์	2. พ.ต.อ.ศุภศรีน	สุนทรโกคิน	3. พ.ต.อ.นพคุณ	กียรติการกุล
4. พ.ต.อ.สุธรรงค์	รัตนโกสมภ	5. พ.ต.อ.ประสิทธิ์	เลิศวรรณเอก	6. พ.ต.ท.สถาพร	ทองจำรูญ
7. พ.ต.อ.ดิเรก	ธนานนท์นิवास	8. พ.ต.อ.ไวยพจน์	มีแก้ว	9. พ.ต.ท.หญิง กฤษฎี	พงศ์อัมพรขจี
10.พ.ต.ท.ศราวุธ	เจียงเต็ม	11.พ.ต.ท.สุรพงษ์	ชาติสุทธิ	12.พ.ต.ท.สมพงษ์	จุลศักดิ์
13.พ.ต.ท.สมเกียรติ	โอสภพันธ์				

วิชาการสรุปรายงานนำเสนอผู้บังคับการ

1. พ.ต.อ.ปรีดา	อัมเจริญ	2. พ.ต.อ.สมชาย	เกาสำราญ	3. พ.ต.อ.กิตติ์ธเนศ	ธนนท์ทวีสิน
4. พ.ต.ท.ภาคภูมิ	ปราบศรีภูมิ	5. พ.ต.ท.อภิสิทธิ์	ประดุกา	6. พ.ต.ท.ปราโมทย์	สุชนากิจ
7. พ.ต.ท.ชัยภัทร	ศรีเรือง	8. พ.ต.ท.ธีระชาติ	รักษสกุล	9. พ.ต.ท.พีระพจน์	ระหว่างบ้าน
10.พ.ต.ท.เรวัตร	เย็นธรรม	11.พ.ต.ต.ชูศักดิ์	เมืองระริน	12.พ.ต.ต.พิษณุรักษ์	มูลขุนทอง

วิชาเทคโนโลยีการสื่อสาร/การติดตามบุคคล

1. พ.ต.อ.อภิชาติ	วรรณภักดี	2. พ.ต.อ.อิทธิพล	นาคคำ	3. พ.ต.อ.สมโชค	ตามผล
4. พ.ต.ท.สุทธิชัย	เทียนโพธิ์	5. พ.ต.ท.กัมปนาท	สำเร็จ	6. พ.ต.ท.ณรงค์ฤทธิ์	ไพค่านาม
7. พ.ต.ท.ศิริรักษ์	มารักษ์	8. พ.ต.ท.ทักษิณ	จันทะวงศ์	9. พ.ต.ท.ธีรภาพ	ลีธราษ
10.พ.ต.ท.รัชพงษ์	วงศ์พัฒนานิवास	11.พ.ต.ท.สำราญ	กลันมา	12.พ.ต.ท.วิระชาญ	ขุนไชยแก้ว
13.พ.ต.ท.อิทธิพล	วรรณโก	14.พ.ต.ท.ไชยา	กำเหนิดฤทธิ์	15.พ.ต.ท.สมบุรณ์	สุขศรีดาวเดือน
16.พ.ต.ต.ศราวุธ	จันตะวงศ์	17.พ.ต.ต.ยศวีร์	ทองระอา	18.ร.ต.อ.นภนต์	ชนะผล
19.ร.ต.อ.วัฒนชัย	พรหมโชติชัย	20.ร.ต.ท.ชินกร	เนตรภักดี		

วิชาการค้นหาเป้าหมายด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร

1. พ.ต.ท.มนัส	ชมเชย	2. พ.ต.ท.สุทธิชัย	เทียนโพธิ์	3. พ.ต.ท.นรพักษ์	คมพักษ์
4. พ.ต.ท.ธนศิลป์	มะโรณีย์	5. พ.ต.ท.พิทักษ์พันธุ์	สุวรรณน้อย	6. พ.ต.ท.ปัทม์	ขวัญนา
7. พ.ต.ท.พงษ์พันธุ์	ศิริภานุกุล	8. พ.ต.ท.ปรีชา	ชูแก้ว	9. พ.ต.ท.รัฐกร	ภักดีวานิช
10.พ.ต.ต.วิญญู	แจ่มใส	11.พ.ต.ต.ธวัชวงศ์	ชูกิจคุณ	12.พ.ต.ต.เอกสิทธิ์	ปานสีทา
13.พ.ต.ต.ศุภชัย	จันทร์เปล่ง	14.พ.ต.ต.ชย	พานะกิจ	15.ร.ต.อ.สมภาพ	กองสมบัติ
16.ร.ต.ท.คงฤช	รุ่งเรือง				

วิชาการเตรียมพยานหลักฐาน/กระบวนการ

1. พ.ต.อ.ไตรวิช	น้ำทองไทย	2. พ.ต.อ.ธีรเดช	ธรรมสุธีร์	3. พ.ต.อ.อัมพล	วงศ์ใหญ่
4. พ.ต.อ.ประสาน	จันทนิช	5. ศ.พ.ต.อ.จักรพงษ์	วิวัฒน์พานิช	6. พ.ต.อ.สมชัย	ใจสูงเนิน
7. พ.ต.ท.ฐปนธ์	ชญาณพัฒน์	8. พ.ต.ท.กิกฤกษ์	คำพระบุรี	9. พ.ต.ท.อนันต์	พิมพ์เจริญ
10. พ.ต.ท.สัมฤทธิ์	เกษเจริญคุณ	11. พ.ต.ท.ดำเนิน	กันอ่อง	12. พ.ต.ท.พงษ์ธร	สุรียานนท์
13. พ.ต.ท.อธิสันต์	เศรษฐ์ธรรมธัช	14. พ.ต.ท.วิชาญ	นุ่นขาว	15. พ.ต.ต.จุฬาชัย	แสงกุล
16. ร.ต.อ.กิตติ	จันทร์คง	17. ร.ต.ท.ธีระพงษ์	คงเขียว		

วิชาการสืบสวนคดีอาเสพติดแนวใหม่

1. พล.ต.ต.กฤษณะ	ทรัพย์เดช	2. พ.ต.อ.ธีรพล	จินดาหลวง	3. พ.ต.อ.ธีรชัย	ชำนาญหมอบ
4. พ.ต.อ.ณรงค์ฤทธิ์	วาพันสุ	5. พ.ต.อ.ชนะรัชต์	ชุมสวัสดิ์	6. พ.ต.อ.นิคม	สภาพพร
7. พ.ต.อ.สมพาน	มัททาพร	8. พ.ต.อ.วีระ	วิจิตรพงษ์	9. พ.ต.อ.พฤกษ์	เลี้ยงสุข
10. พ.ต.อ.เสกสันต์	ชูรังสฤษฎ์	11. พ.ต.ท.ไมตรี	บุญมาศ	12. พ.ต.ท.อนุรักติ	พร้อมมูล
13. พ.ต.ท.ไกรสร	พาน้อย	14. พ.ต.ท.พรชัย	สุวรรณวงศ์	15. พ.ต.ท.มนต์ศักดิ์	ศรีสุวรรณ
16. พ.ต.ท.ประวิทย์	โทหา	17. พ.ต.ท.วรจิตร	วรศรี		

วิชาการสืบสวนตามพ.ร.บ.มาตรการฯและการสืบสวน

1. พ.ต.อ.ไพโรจน์	กุจิรพันธ์	2. พ.ต.อ.สุทัศน์	มณสวัสดิ์	3. พ.ต.อ.ชนะ	สุวรรณโกศล
4. พ.ต.อ.ดาวลอย	เหมือนเดช	5. พ.ต.ท.วรพจน์	รุ่งกระจ่าง	6. พ.ต.ท.ธนเสณฐ์	ประชาชัยศรี
7. พ.ต.ท.พิชิต	มีแสง	8. พ.ต.ท.พินิจ	เนตรปัญญา	9. พ.ต.ท.กิตติคุณ	รักแจ้ง
10. พ.ต.ท.ปรีชา	ทิมหอม	11. พ.ต.ท.พินัญ	คะนนชาติ	12. พ.ต.ท.ชำนาญ	เจริญமாக
13. พ.ต.ท.สมชาย	นิลเพชร	14. พ.ต.ท.วิระชาญ	ขุนไชยแก้ว		

วิชาการสืบสวนคดีความมั่นคง

1. พ.ต.อ.สุชีพ	สิทธิราช	2. พ.ต.อ.พิชัย	กิริวานิช	3. พ.ต.อ.ชัชวาล	พิสุทธีวงศ์
4. พ.ต.อ.สุคนธ์	ศรีอรุณ	5. พ.ต.ท.สุรโชคพล	วิเศษสุทธิพันธ์	6. พ.ต.ท.ธนเศรษฐ์	อาจกล้า
7. พ.ต.ท.สาโรจน์	พิมพ์คุณากร	8. พ.ต.ท.ธีระวุฒิ	เทพเลื่อน	9. พ.ต.ท.ยุทธนา	ศิริสมบัติ
10. พ.ต.ท.อธิวัฒน์	นุชถาวร	11. พ.ต.ต.ชาญชัย	ทองดี	12. พ.ต.ต.ปิยะวุฒิ	พงศ์ไพบูลย์

วิชาการบริหารงานสืบสวนคดีสำคัญ

1. พล.ต.ต.สุรชัย	ควรเดชะคุปต์	2. พ.ต.อ.สันติ	ชัยนิรมัย	3. พ.ต.อ.ธวัชชัย	พงษ์วิวัฒน์ชัย
4. พ.ต.อ.ศิริธัชเขต	ครูวัฒนเศรษฐ์	5. พ.ต.อ.ณัฐนันท์	ประชุม	6. พ.ต.อ.ดำรงค์	เพชรพงศ์
7. พ.ต.อ.สมชาย	รักเสนาะ	8. พ.ต.อ.ธีระพล	ทิพย์เจริญ	9. พ.ต.อ.อิทธิพล	อัจฉริยะประดิษฐ์
10. พ.ต.ท.ธีรศักดิ์	จันทร์ภาพพัฒน์	11. พ.ต.ท.วสิน	พลายศิริ	12. พ.ต.ท.บุญเลิศ	ตรัสสิริ
13. พ.ต.ท.เฉลิมชัย	เพชรภาค				

วิชาภาวะผู้นำ/ธรรมาภิบาล

1. พล.ต.ต.สุชาติ	ธีระสวัสดิ์	2. พ.ต.อ.สมชาย	นุ้มโต	3. พ.ต.อ.วิทยา	นิไทรโยค
4. พ.ต.อ.สมพร	ทองรอด	5. พ.ต.อ.อำพล	บัวรับพร	6. พ.ต.ท.เกรียงไกร	พุทไธสง
7. พ.ต.ท.คมสัน	รัตนวรงค์	8. พ.ต.ท.อภิชาติ	โพธิจันทร์	9. พ.ต.ท.อภิชาติ	เรนชนะ
10. พ.ต.ต.ฐาปกรณ์	หนูมาศ	11. พ.ต.ท.ดุสิต	พรหมสิน		

วิชาการสืบสวนคดีค้างเก่า

1. พ.ต.อ.สุภธีร์	บุญครอง	2. พ.ต.อ.สัมภาษณ์	ศรีจันทิก	3. พ.ต.อ.ประสพชัย	มัตสยะวนิชกุล
4. พ.ต.อ.พิษณุ	อักษะพรกุล	5. พ.ต.อ.ศิริวัฒน์	โมรานนท์	6. พ.ต.ท.ศุภกร	ธัญญกรรม
7. พ.ต.ท.บุญชนะ	เกตุนงค์	8. พ.ต.ท.จำลอง	จ้อยพึงพร	9. พ.ต.ท.สมบูรณ์	คล่องใจ
10. พ.ต.ท.เทพนม	สุวรรณรัตน์	11. พ.ต.ท.ณัฐภาคย์	นุ้ยโตด	12. พ.ต.ท.ปรเมษฐ์	พลับพลึง
13. พ.ต.ต.ณรงค์	ปรอยกระโทก	14. พ.ต.ต.ไกรทอง	ชัยสิงห์	15. พ.ต.ต.สมพจน์	นามวิเศษ
16. พ.ต.ต.นพฤทธิ์	กัณหา				

รายวิชาสำหรับการอบรม

1. วิชา หลักทั่วไปในการสืบสวน
2. วิชา เทคนิคการสืบสวน
3. วิชา เทคนิคการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย
4. วิชา การดำเนินการภายหลังการสืบสวน
5. วิชา นิติวิทยาศาสตร์
6. วิชา การสรุปรายงาน เพื่อเสนอผู้บังคับบัญชา
7. วิชา เทคโนโลยีการสื่อสาร และการติดตามทางการเงินการธนาคารและทรัพย์สิน
8. วิชา การฝึกทักษะการหาตำแหน่งเป้าหมายจากสัญญาณโทรศัพท์
9. วิชา การเตรียมพยานหลักฐานเพื่อการสอบสวนและกระบวนการยุติธรรม
10. วิชา การสืบสวนคดียาเสพติด
11. วิชา การสืบสวนตาม พ.ร.บ.มาตรการฯ และการสืบทรัพย์สิน
12. วิชา การสืบสวนคดีความมั่นคง
13. วิชา การบริหารงานสืบสวน
14. วิชา ภาวะผู้นำ ธรรมาภิบาล และการประเมินผล
15. วิชา การสืบสวนคดีค้างเก่า

ตารางอบรมข้าราชการตำรวจหัวหน้างานสืบสวนระดับรองผู้กำกับ ,สารวัตร

ที่เข้ามาในสายงานสืบสวนใหม่

ว/ด/ป	เข้า	บ่าย	ค่ำ
1	วิชา วิธีการสืบสวน	วิชาเทคนิคการสืบสวน	วิชา เทคนิคการเฝ้าจุดสะกดรอยติดตาม
2	วิชา การดำเนินการภายหลังการสืบสวน	วิชา นิติวิทยาศาสตร์	วิชา การสรุปรายงานการสืบสวนเพื่อเสนอ ผบ.
3	วิชา เทคโนโลยีการสื่อสาร และการติดตามทางการเงินการธนาคารและทรัพย์สิน	วิชา การเตรียมพยานหลักฐานเพื่อการสอบสวนและกระบวนการยุติธรรม	วิชา ฝึกทักษะการหาตำแหน่งเป้าหมายจากสัญญาณโทรศัพท์
4	วิชา การสืบสวนคดีอาเสพติดแนวใหม่	วิชา การสืบสวนตาม พ.ร.บ. มาตรการฯ และการสืบทรัพย์	วิชา การสืบสวนคดีความมั่นคง
5	วิชา การบริหารงานสืบสวน	วิชา ภาวะผู้นำ ธรรมาภิบาล และการประเมินผล	
6	ฝึกปฏิบัติเทคนิคการสืบสวน		

ตารางอบรมข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตร ,ชั้นประทวน

ที่เข้ามาในสายงานสืบสวนใหม่

ว/ด/ป	เข้า	บ่าย	ค่ำ
1	วิชา วิธีการสืบสวน	วิชาเทคนิคการสืบสวน	วิชา เทคนิคการเฝ้าจุดสะกดรอยติดตาม
2	วิชา การดำเนินการภายหลังการสืบสวน	วิชา นิติวิทยาศาสตร์	วิชา การสรุปรายงานการสืบสวนเพื่อเสนอ ผบ.
3	วิชา เทคโนโลยีการสื่อสาร และการติดตามทางการเงินการธนาคารและทรัพย์สิน	วิชา การเตรียมพยานหลักฐานเพื่อการสอบสวนและกระบวนการยุติธรรม	วิชา ฝึกทักษะการหาตำแหน่งเป้าหมายจากสัญญาณโทรศัพท์
4	วิชา การสืบสวนคดีอาเสพติดแนวใหม่	วิชา การสืบสวนตาม พ.ร.บ. มาตรการฯ และการสืบทรัพย์	วิชา การสืบสวนคดีความมั่นคง
5	วิชา การสืบสวนคดีค้างเก่า	วิชา ภาวะผู้นำ ธรรมาภิบาล และการประเมินผล	
6	ฝึกปฏิบัติเทคนิคการสืบสวน		

1.

วิชา หลักทั่วไปในการสืบสวน

1. วิชา หลักทั่วไปในการสืบสวน

มีผู้กล่าวว่า ไม่มีตำราสืบสวนใดที่จะสามารถระบุได้อย่างแน่นอนว่าวิธีการสืบสวนอย่างไร จะทำให้การสืบสวนประสบความสำเร็จ เนื่องจากการสืบสวนเป็นศิลปะ แต่แท้ที่จริงแล้วการสืบสวนเป็น ศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีหลักวิชาและสามารถอธิบายได้ ส่วนศิลปะของการสืบสวนนั้นเป็นเพียง การใช้รูปแบบ และเทคนิควิธีในการสืบสวนซึ่งแตกต่างกันออกไป ซึ่งนักสืบที่มีความรู้และประสบการณ์จะสามารถปรับใช้ รูปแบบและเทคนิคการสืบสวนให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และประเภทคดี นั้นเอง ต่อไปนี้จะกล่าวถึง หลักวิธีการสืบสวนเบื้องต้น ซึ่งจะเป็แนวทางในการตั้งต้นคดี และสืบสวนโดยทั่วๆ ไป

1. ความหมายของการสืบสวน

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (10) ได้ให้ ความหมายของ การสืบสวน หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไป ตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

ดังนั้นตามกฎหมาย “ตำรวจมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาได้ทั่วราชอาณาจักร”

นักสืบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (17) ได้ให้ความหมายตัวผู้มีอำนาจ สืบสวนไว้คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดังนั้นตามกฎหมาย“ตำรวจทุกคนเป็นนักสืบ”

2. คุณสมบัติและคุณสมบัติของนักสืบ หลัก 8ร.

การเป็นนักสืบนั้นเป็นได้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นราษฎรหรือตำรวจทุกชั้นยศแต่ทุกคนควรรู้ถึง เทคนิควิธีการในการสืบสวนการที่จะเป็นนักสืบที่เก่งหรือที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นเป็นเรื่องที่ยากต้องมีความมานะ อดทนและใช้ความพยายามสูงบางคดีต้องอดทนบางคดีต้องใช้เวลาลับสืบสวนหาร่องรอยเป็นระยะเวลานานมาก สำหรับคุณสมบัติของนักสืบที่ดี จึงควรมี **หลัก 8ร.** คือ “รัก รอบรู้ ริเริ่ม รวดเร็ว รอบคอบ รับผิดชอบ ไร้ร่องรอย เรื่องร่างกาย” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ต้องมีใจรัก บุคคลที่จะเข้ามาเป็นสายลับหรือนักสืบที่ดีได้นั้นอันดับแรกต้องมีใจรักงาน สืบสวน กล่าวคือ งานใดก็ตามโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้วถ้าได้ทำงานที่ตนเองรักและชอบแล้วย่อมประสบ ความสำเร็จและงานนั้น ก็จะบรรลุผลตามที่ต้องการแต่ถ้าหากถูกบังคับให้ทำงานที่ไม่ชอบและเป็นงานที่ไม่ถนัด และไม่มีใจรักแล้ว ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาในงานนั้นโดยเฉพาะงานด้านการสืบสวนเป็นงานที่จะต้องใช้เวลา อดทนอดกลั้นและต้องมีความขยันหมั่นเพียรจึงจะทำให้ผลงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพเพราะงานสืบสวน เป็นงานยากและต่อเนื่อง สำหรับผู้ที่จะปฏิบัติงานในด้านนี้คนที่มาจะเป็นนักสืบที่ดีนั้นจะต้องมีความชอบ ความรักความเสียสละเพื่องาน อีกทั้งต้องเต็มไปด้วยความอดทนอดกลั้นขยันและกระตือรือร้นในการทำงาน อยู่ตลอดเวลา

2.2 ต้องมีความรอบรู้ นักสืบที่ดีต้องมีความรอบรู้ดังนี้

2.2.1 ต้องรู้ตัวบทกฎหมายระเบียบ คำสั่ง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบงานสารบรรณ ตลอดจน การเขียนรายงานการสืบสวนต้องมีการศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากปัจจุบันทั้งระเบียบคำสั่งและ กฎหมายบางอย่างได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ถ้ายึดหลักเก่าอยู่ก็อาจจะผิดพลาดและเกิดปัญหากับระบบงาน นำความเสียหายมาสู่หน่วยงานและตนเองได้

2.2.2 ต้องรู้จักวิธีการสืบสวนก่อนเกิดเหตุเป็นอย่างดีนักสืบที่ดีต้องรู้จักคนทุกวัยทุกอาชีพ ทุกประเภทและจะต้องมีการสังเกตจดจำที่ดีการสืบสวนนั้น แม้ว่าความผิดยังไม่เกิดนักสืบต้องเสาะแสวงหา และมีความรู้ถึงข้อมูลต่างๆให้มากที่สุด เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการสืบสวนและป้องกันอาชญากรรมได้

ความรู้ทั่วไปในท้องถิ่นต้องรู้จักจริงหลักตามมองเห็นภาพตรอกซอยต่างๆ บ้านบุคคลสำคัญ บ้านนักธุรกิจบ้านในย่านชุมชนแออัด โดยเฉพาะบ้านในย่านที่มีการกระทำผิดกฎหมาย

ความรู้เกี่ยวกับประวัติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลต้องหาคืออาญาหรือบุคคลพันโท บุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม เจ้ามือสถานบริการบ่อนการพนัน พวกซื้อของเก่า มือปืน

2.2.3 รู้จักแสวงหาข่าวจากแหล่งข่าวสารจากสถานที่ต่างๆ เช่นร้านอินเทอร์เน็ตร้านตัดผม อยู่ช่อมรถยนต์ต่างๆ ในตึกลับหลังบริการ หลิงเสิร์ฟอาหาร พนักงานต้อนรับ ร้านถ่ายรูป ร้านถ่ายเอกสาร พนักงานกรรมการบริษัทขนส่ง บุรุษไปรษณีย์ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้เป็นแหล่งข่าวที่จำเป็นสำหรับงานสืบสวนอย่างมาก จึงต้องรู้จักบุคคลหลากหลายประเภท โดยเฉพาะชาวบ้านต้องสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้น ต้องให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นไม่ดูถูก

2.2.4 ต้องมีความรู้เรื่องยุทธวิธีตำรวจ นักสืบที่ดีจะต้องหมั่นฝึกฝนหาความรู้เรื่องยุทธวิธีตำรวจทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นยุทธวิธีการปิดล้อมตรวจค้นการจับกุมการใช้อาวุธและควรศึกษาข้อมูลของคนร้ายให้ดีกว่านั้นว่าเป็นคนร้ายประเภทใดเมายาบ้าบ้าคลั่งจับตัวประกันหรือมือปืนรับจ้าง ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้ในการตัดสินใจของนักสืบว่าจะต้องใช้วิธีใดเข้าทำการจับกุม เพื่อลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

2.3 ต้องมีความริเริ่ม นักสืบที่ดีจะต้องมีความคิดริเริ่มหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา งานสืบสวนให้เกิด ความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงควรดำเนินการดังนี้

2.3.1 ปรับปรุงตัวบุคคลฝ่ายสืบสวนให้มีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถได้รับการฝึกอบรมให้ทันต่อวิทยาการตำรวจแผนใหม่ ซึ่งมีการพัฒนาก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา

2.3.2 ปรับปรุงพัฒนาการเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรมต่างๆ ภาพถ่ายคนร้าย และข้อมูลท้องถิ่นทุกระดับให้มีระบบการเก็บรวบรวมที่มีประสิทธิภาพ มีการแยกแยะประเภทของการกระทำ ความผิดง่ายต่อการค้นหา เมื่อต้องการและให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารประสานงานกันระหว่างหน่วยงานเสมอ

2.3.3 นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสืบสวน เช่น คอมพิวเตอร์ กล้องซีซีทีวี เครื่องถ่ายวิดีโอ โทรศัพท์มือถือกล้องถ่ายรูป เป็นต้น

2.4 ต้องมีความรวดเร็ว นักสืบที่ดีจะต้องยึดหลักการรวดเร็วทันทีทันใดเมื่อมีเหตุหรือคดีเกิดขึ้น จะต้องปฏิบัติดังนี้

2.4.1 ต้องรีบไปที่เกิดเหตุโดยทันที เพราะถ้าคนร้ายหลบหนีไปไม่ไกลสามารถติดตามจับกุมได้ทันทีหรือถ้าคนร้ายหลบหนีไปแล้วก็จะพบเห็นพยานหลักฐานได้มากที่สุดและทำให้ชาวบ้านเชื่อถือว่าการตรวจให้ความสนใจและอาจพบปะพยานที่เห็นเหตุการณ์อยู่บริเวณที่เกิดเหตุ

2.4.2 ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อให้วิทยากรมาทำการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

2.4.3 พยายามตรวจค้นที่เกิดเหตุและบริเวณใกล้เคียงให้ละเอียดเพื่อแสวงหาพยานหลักฐานที่คนร้ายทิ้งไว้

2.4.4 สอบถามพยานในที่เกิดเหตุเพื่อหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นให้มากที่สุดสำหรับ ใช้เป็นแนวทางในการสืบสวน

2.5 รอบคอบ ผู้สืบสวนจะต้องมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานไม่จะเป็นการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การติดตามจับกุมคนร้าย การหาข่าว การสังเกตจดจำมีไหวพริบปฏิภาณในการทำงาน ไม่ตกใจง่าย ไม่ประมาทกระทำการด้วยปัญญา ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการที่ดี ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าและต้องวางแผนภายในขีดจำกัดของหน่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.6 รับผิดชอบ นักสืบที่ดีจะต้องรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น มีความซื่อสัตย์ ไม่มีนิสัยคดโกง ไม่สร้าง ความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ไม่เล่นการพนัน ไม่ประพฤติผิดลูกเมียผู้อื่น ไม่พูดปดหรือโกหก รับผิดชอบต่อ งาน เช่น มีการรายงานผลการปฏิบัติไม่ทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผล รักษาความลับของหน่วยมีความจริงใจต่องานและ

เพื่อนร่วมงานและรับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น มีความสามัคคีในหมู่คณะ ช่วยเพื่อนทำงาน ไม่เอาัดเอาเปรียบ เห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เป็นต้น

2.7 ไร้ร่องรอย นักสืบที่ดีต้องทำงานโดยไร้ร่องรอย ทั้งก่อนหน้าและหลังทำงานแล้ว ต้องวางแผนในการสืบสวนให้รอบคอบ

2.7.1 ก่อนทำงานต้องมีการพรางตัวหรือปลอมตัวเข้าไปปฏิบัติงาน โดยไม่ให้ผู้ใดเห็นร่องรอยว่ามาทำอะไร ที่ใด เพื่อเข้ากับประชาชนและท้องถิ่นได้อย่างกลมกลืน

2.7.2 หลังทำงานต้องปกปิดไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าเป็นตำรวจหรือสายสืบเข้าไปหาข่าว เพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้ที่เราเข้าไปขอข่าว

2.8 เรืองร่างกาย นักสืบที่ดีจะต้องมีการฝึกฝนออกกำลังกาย เตรียมพร้อมในเรื่องกำลังที่จะทำงานได้ทุกสถานการณ์ มีสภาพจิตใจที่เข้มแข็งอดทน โดยเฉพาะการติดตามจับกุมคนร้ายในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่ป่า

โดยสรุปนักสืบที่มีคุณภาพนั้นต้องมีใจรัก มีความวิริยะอุตสาหะ มีความฉลาดไหวพริบและมุ่งมั่น ที่จะทำงานนั้นให้ประสบผลสำเร็จไม่ทอดถอนหรือสืบสวนเพียงครึ่งๆ กลางๆ แล้วก็หยุดบางครั้ง เมื่อพบอุปสรรค ก็หมดความพยายามไม่ทดลองหาวิธีการสืบสวนด้านอื่นต่อไป จึงต้องระลึกเสมอว่า อาชญากรรม ทุกประเภท ต้องทั้งร่องรอยหรือพยานหลักฐานไว้เสมอพยานหลักฐานนั้นพบได้ในที่ที่เกิดเหตุหรือบริเวณใกล้เคียงนั่นเอง ขึ้นอยู่กับตัวนักสืบว่าสามารถที่จะค้นพบพยานหลักฐานดังกล่าวหรือไม่ นอกจากนั้นจะต้องอาศัยความรู้ ทางวิทยาการตำรวจเข้ามาปรับใช้ในการสืบสวน การนำพยานหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนเข้ามาสู่สำนวน ซึ่งมีรายละเอียดในการสืบสวนตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุจนสามารถจับกุมคนร้ายได้ และสามารถนำพยานบุคคลมาเบิกความยืนยันการกระทำผิดจนศาลพิพากษาคดีลงโทษผู้กระทำความผิด จึงถือว่าได้ทำหน้าที่โดยครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

3. ประเภทของการสืบสวน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.1 การสืบสวนทั่วไป หรือการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ คือ การสืบสวนรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในทางที่จะนำมาใช้เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การสืบสวนนี้ เจ้าพนักงานตำรวจทุกคนต้องกระทำเป็นปกติเพื่อหาทางระงับหรือหาทางป้องกันมิให้มีเหตุร้ายเกิดขึ้น โดยถือหลักดำเนินการสืบสวน ดังนี้

3.1.1 ภูมิประเทศ ต้องรู้จักสภาพพื้นที่ในเขตที่ตนรับผิดชอบ ตลอดจนพื้นที่ใกล้เคียง เส้นทางคมนาคมทั้งทางบก และทางน้ำ เส้นทางสัญจรของประชาชน ทั้งเส้นทางหลัก ตรอกซอกซอย เส้นทางลัด การเชื่อมต่อกันของเส้นทางต่างๆ รวมทั้งพื้นที่หรือเส้นทางที่ล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรมหรือเหตุร้าย ต่าง ๆ โดยให้หมั่นไปตรวจตราและหาทางป้องกันเหตุ

3.1.2 สถานที่ ต้องรู้จักอาคารสถานที่สำคัญที่ควรสนใจเป็นพิเศษ เช่น สถานที่พักอาศัยของบุคคลสำคัญ สถานศึกษา โรงงาน โรงมหรสพ โรงแรม สถานบริการ ธนาคาร สถานที่ราชการ หรือสถานที่อื่น ซึ่งล่อแหลมต่อการก่อความไม่สงบ ว่าอยู่ที่ใด มีทางเข้าออกอย่างไร และใครเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ เป็นต้น โดยให้สถานีตำรวจทุกแห่งทำแผนที่แสดงที่ตั้งอาคารและสถานที่ต่างๆ ไว้ประจำสถานี และต้องตรวจตราแก้ไขแผนที่ให้ตรงกับความเป็นจริงเสมอ

3.1.3 ประเภทและความประพฤติดังบุคคล เจ้าพนักงานตำรวจต้องรู้ว่าประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบผู้ใดประกอบอาชีพใด ผู้ใดเป็นผู้มีอิทธิพล ผู้มีประวัติทางโจรกรรม เป็นช่องโหว่รับของโจร ผู้ที่เคยต้องโทษ ผู้เสพสุรา ยาเสพติดเป็นอาชญากร ผู้ประพฤติดีเยวเตรไม่ประกอบอาชีพและไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งคนเหล่านี้ทุกสถานีตำรวจต้องทำบัญชีไว้โดยทางลับและสืบสวนอย่างใกล้ชิดคิดว่าคนจำพวกนี้ยังประพฤติดูชั่วหรือกลับตนเป็นคนดีประการใด แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีให้ตรงตามความเป็นจริงอยู่เสมอ และ

ควรสืบสวนให้รู้จักบุคคลที่ควรสนใจเป็นพิเศษ เช่น บุคคลสำคัญ ทูตานุทูต สมาชิกรัฐสภา เป็นต้นนอกจากนี้ควรสืบสวนถึงกิริยาเป็นพิรุณหรือน่าสงสัยของบุคคลอีกด้วย เช่น มั่วสุมประชุมเลี้ยงสุรากัน หรือมีอาวุธเที่ยวเตร่ไปมาไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง เพื่อเป็นแนวทางการสืบสวนขั้นต่อไปว่าบุคคลเหล่านั้นจะไปกระทำความผิด หรือได้กระทำความผิดในทางอาญาแล้วหลบหนีมาหรือไม่

3.1.4 บุคคลหรือสิ่งของที่ควรสงสัย โดยมีเหตุและรายละเอียดตามสมควร เจ้าพนักงานตำรวจต้องสืบสวนและตรวจค้น เช่น คนที่มีอาวุธเปื้อนคราบโลหิต และทำกิริยาซ่อนเร้นเป็นพิรุณ หรือคนที่มีสิ่งของเกินกว่าฐานะ ซึ่งบุคคลธรรมดาไม่อาจจะมีได้หรือซื้อพิรุณอื่นๆ ที่น่าสงสัยว่าได้มาโดยไม่สุจริต ต้องพยายามสืบสวนให้ได้ทราบและเก็บไว้เป็นข้อมูล เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

2. การสืบสวนตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือการสืบสวนหลังเกิดเหตุ คือ การสืบสวนในเมื่อมีเหตุเกิดขึ้นแล้ว เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบคดี เพื่อให้ได้รายละเอียดว่าความผิดเกิดขึ้นที่ใด เมื่อใด ใครเป็นผู้กระทำความผิด วิธีการกระทำความผิดเป็นเช่นใด ตลอดจนสืบสวน ถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด และให้ได้ตัวผู้กระทำความผิด

4. ขั้นตอนของการสืบสวน 15 ขั้นตอน

- 4.1 การแสวงหาข้อเท็จจริง
- 4.2 การแสวงหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ยืนยันข้อเท็จจริง ตามข้อ 1.
- 4.3 การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- 4.4 การสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ความผิดและคนผิด
- 4.5 การส่งมอบพยานหลักฐานให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
- 4.6 การติดตามผู้กระทำความผิดเพื่อจับกุมมาดำเนินคดี
- 4.7 การเลือกใช้วิธีการจับกุมที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย
- 4.8 การซักถามปากคำผู้ต้องหาและพยานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง
- 4.9 การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติม
- 4.10 การตรวจสอบและสรุปข้อเท็จจริงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดคนผิด ก่อนส่งฟ้องศาล
- 4.11 การให้ความคุ้มครองและดูแลพยานบุคคล
- 4.12 การให้การเป็นพยานในกระบวนการยุติธรรม นับแต่ชั้นพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล
- 4.13 การสืบสวนขยายผลให้ถึงที่สุด
- 4.14 การเก็บรวบรวมข้อมูลของการกระทำความผิด คนผิด การสืบสวน สอบสวน ไว้เป็นแฟ้มคดี

สืบสวนอย่างเป็นระบบ

4.15 การนำข้อมูลอาชญากรรมจากแฟ้มคดีสืบสวนไปใช้ประโยชน์

1. การแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิด

เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ ทุกชนิดของนักสืบทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ เพื่อนำไปใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย วางแผนการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการคลี่คลายคดี

ซึ่งนักสืบจะต้องมีความรู้เรื่องพยานหลักฐานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ พยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร และพยานพฤติกรรมข้อเท็จจริง อีกทั้งนักสืบยังจะต้องรู้ลึกไปกว่า พยานหลักฐานที่สามารถใช้ได้ในการสอบสวนพิจารณาชั้นศาล พยานหลักฐานที่ใช้ไม่ได้ในการสอบสวนพิจารณาชั้นศาล พยานหลักฐานใดมีน้ำหนัก ไม่มีน้ำหนัก การกระทำใดของเจ้าหน้าที่ที่จะทำให้ศาลตัดพยานหลักฐานออกจากสำนวนคดี เป็นต้น เพราะ การสืบสวนมิได้จบอยู่แค่นักสืบ จะต้องนำข้อเท็จจริงและหลักฐานที่แสวงหาได้ ไปดำเนินการออกหมายจับ และส่งให้พนักงานสอบสวนรวบรวม เพื่อให้พนักงานอัยการส่งฟ้องและนำตัวผู้ต้องหาไปสืบพยานดำเนินคดีชั้นศาลอีกต่อไป

ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำผิด แบ่งออกเป็น

การแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิด เท่าที่เห็นเท่าที่รู้ ได้แก่ การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ (ข้อมูลท้องถิ่น ฐานข้อมูลการสืบสวน เป็นต้น) การสืบสวนหลังเกิดเหตุ (สิ่งที่พบเห็น ในที่เกิดเหตุจากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เป็นต้น) ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่นักสืบหาได้ในวงรอบแรกในการสืบสวนคดี ส่วนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิดขณะเกิดเหตุ นั้น เป็นข้อเท็จจริงที่นักสืบไม่รู้ ซึ่งนักสืบจะต้องหาวิธีการให้รับรู้ในวงรอบการสืบสวนต่อไป

การแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิด มากกว่าที่รับรู้ ได้แก่ ส่วนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิดก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ และข้อเท็จจริงและพยานแวดล้อมกรณี ที่นักสืบยังไม่รู้ซึ่งนักสืบจะต้องหาวิธีการให้รับรู้ต่อไป เช่น

1. จุดที่พบศพเป็นที่เกิดเหตุจริงหรือไม่ ที่เกิดเหตุหลัก (first crime scene) ที่เกิดเหตุรอง (secondary crime scene)
2. ผู้ตาย เป็นใคร
3. ผู้ตายตายเมื่อไหร่
4. ผู้ตายมาจากไหน จะไปไหน เป็นต้น

การแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิด ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ คือ การหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในส่วนจิ๊กซอว์ที่ขาดหายไปให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น

1. ประวัติภูมิหลังผู้ตาย

2. มูลเหตุการณ์ฆ่า เหตุขัดแย้งของผู้ตาย
3. ข้อมูลการใช้โทรศัพท์เปรียบเทียบกับยืนยันคำให้การของผู้ต้องหา พยาน เป็นต้น
4. ผลการตรวจพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จากกองพิสูจน์หลักฐาน นิติเวชวิทยา เป็นต้น

2. แสวงหาพยานหลักฐานพิสูจน์ยืนยันข้อเท็จจริง ตามข้อ 1

เป็นการหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมายืนยันกับข้อเท็จจริงที่รู้ที่เห็น (เท่าที่เห็นเท่าที่รู้) มากกว่าที่รับรู้ของนักสืบ เช่น การสอบพยานยืนยันประวัติภูมิหลังของผู้ตาย เป็นต้น

3. วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานประกอบกัน เพื่อทราบว่าพฤติการณ์แห่งการกระทำ ความผิดที่แท้จริง เป็นอย่างไร คือ การประชุมวิเคราะห์ข้อเท็จจริงทางคดี มีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ต้องรับฟังเหตุผลของผู้ร่วมประชุมวิเคราะห์
2. หลักและเหตุผลการประชุมวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ต้องอาศัยพยานหลักฐานประกอบ จึงจะได้

ข้อเท็จจริงทางคดี

4. สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ความผิด คนผิด เป็นการสรุปข้อเท็จจริงทางคดี ซึ่งมีพยานหลักฐานประกอบ เพื่อพิสูจน์ความผิด และเพื่อทราบตัวคนร้าย

1. ได้ข้อเท็จจริง
2. มีพยานหลักฐานประกอบพร้อม
3. ทราบตัวผู้กระทำผิด

5. ส่งมอบพยานหลักฐานให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หลักงานสืบสวนต้องทำความเข้าใจกับงานสอบสวน ดังนี้

1. เป็นการนำพยานหลักฐานเข้าสู่สำนวนการสอบสวน
2. รายงานการสืบสวน ประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารการตรวจสอบการใช้โทรศัพท์ของผู้ตาย ผู้ต้องสงสัย ข้อมูลการวิเคราะห์การใช้โทรศัพท์ของผู้ต้องหาจากโปรแกรม Analysis link notebook (I2) เป็นต้น
3. พนักงานสอบสวนขออนุมัติศาลออกหมายจับ

6. สืบสวนติดตามผู้กระทำผิดเพื่อจับกุมมาดำเนินคดี ตรวจสอบตามแนวทางต่อไปนี้

1. ตรวจสอบจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อน (Cell Side Mobile Phone) ว่าผู้ใช้อยู่จุดใด
2. ตรวจสอบจากประกันสังคม เพื่อทราบว่าทำงานที่ไหน
3. ตรวจสอบประกันสุขภาพ
4. ตรวจสอบจากเครือข่าย
5. ตรวจสอบจากบุคคลผู้กว้างขวาง
6. ใช้สายลับ
7. ตั้งรางวัลนำจับ เป็นต้น

7. เลือกใช้วิธีการจับกุมที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย เช่น กดดันให้มอบตัว เรียกมาแจ้งข้อกล่าวหา เสร็จจากผ่านบุคคลผู้กว้างขวางในพื้นที่ เป็นต้น

8. ชักถามปากคำผู้ต้องหาและพยานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง ในการสืบสวน ผู้สืบสวนต้องมีทักษะและความชำนาญในการชักถาม ได้แก่

1. การชักถามผู้ต้องสงสัย ตามหลักวิชาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อจับข้อพิรุณ หรือเพื่อขยายผลคดี เป็นต้น
2. การชักถามประจักษ์พยาน ตามประเด็นเพื่อให้ได้ประโยชน์แก่รูปคดี การชักถามนั้น ผู้ชักถามจะวางตัวอย่างไร ให้พยานเชื่อถือและวางใจที่จะให้ข้อเท็จจริง เป็นไปตามหลักวิชา

3. การซักถามพยานแวดล้อม เพื่อกำชับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เป็นประจักษ์พยาน หรือพยานนิติวิทยาศาสตร์ ให้ความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี

การซักถามเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ ดังนี้

- เพื่อทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้ได้รายละเอียด
- เพื่ออุดช่องว่างรายละเอียดให้สมบูรณ์
- เพื่อหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ละเอียด

9. แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติม

1. เพื่อให้คดีสมบูรณ์
2. เพื่อให้หลักฐานทางคดีพร้อมในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา

10. ตรวจสอบและสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด คนผิด ก่อนส่งฟ้องศาล

1. ชุดสืบสวนและพนักงานสอบสวน ช่วยกันตรวจสอบ
2. หัวหน้าสถานีตำรวจควบคุมตรวจสอบก่อนมีคำสั่งทางคดี

11. ให้ความคุ้มครองและดูแลพยานบุคคล

1. ศึกษาดูระเบียบการคุ้มครองพยาน
2. เพื่อความปลอดภัยของพยานที่จะเบิกความต่อศาล
3. เพื่อไม่ให้พยานถูกข่มขู่และกลับคำให้การ โดยเฉพาะพยานที่ถูกกันตัวมาจากผู้ต้องหา

มาเป็นพยาน

12. ให้การเป็นพยานในกระบวนการยุติธรรม นับแต่ชั้นพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล

1. นักสืบต้องอ่านและตรวจคำให้การอย่างละเอียดก่อนลงชื่อในคำให้การ เพราะส่วนใหญ่ พนักงานสอบสวนไม่ได้สอบต่อหน้า จะสอบอ้างอิงบันทึกการจับกุมและรายงานการสืบสวน เพราะบางประเด็น ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญจะขาดหายไป

2. นักสืบที่จะเบิกความต่อศาล ต้องเตรียมตัวก่อนเบิกความ โดยเฉพาะพยานคู่ ต้องเบิกความสอดคล้องตรงกัน หากเบิกความขัดแย้งกันในข้อเท็จจริง อาจทำให้ศาลยกฟ้องเสียรูปคดีได้ ในคดีสำคัญ นักสืบควรไปดูสถานที่เกิดเหตุอีกครั้ง เพราะที่เกิดเหตุนายจำเลยจะใช้ประโยชน์ในการถามค้าน

3. พยานซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา นักสืบและพนักงานสอบสวน ควรนัดมาซ้อมคำให้การก่อนเบิกความ เพราะปัจจุบันทางอัยการจะไม่ค่อยซ้อมพยาน ไม่ใช่ไม่เชื่อถืออัยการแต่ระยะหลังฝ่ายผู้ต้องหา จะมีการวิ่งเต้นอัยการ หรือวิ่งผ่านทนายความ

13. สืบสวนขยายผลให้ถึงที่สุด โดยดูว่า

1. สามารถจับกุมขยายผลผู้ร่วมกระทำผิดทั้งหมด ครบถ้วนไหม หากไม่ครบถ้วนดำเนินการขยายผลให้ครบถ้วน

2. เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ หรือพยานหลักฐานอื่นๆที่น่าจะมีเหลืออยู่เพิ่มเติม ดำเนินการตรวจสอบให้ครบถ้วน

3. ทรัพย์สินของผู้เสียหายที่ถูกประทุษร้ายยังไม่ได้คืน ติดตามมาเป็นของกลางและคืนแก่เจ้าทรัพย์ ซึ่งจะประโยชน์แก่รูปคดี และสร้างความศรัทธาแก่ประชาชนผู้ได้รับความเสียหาย

4. สรุปสาเหตุหรือแรงจูงใจในการกระทำผิดสุดท้ายที่แท้จริงอีกครั้งหนึ่ง

5. การกระทำผิดในคดีอื่นก่อนเกิดเหตุและก่อนจับกุม เพื่อฟ้องลงโทษผู้ต้องหาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

14. เก็บรวบรวมข้อมูลของการกระทำผิด คนผิด การสืบสวนสอบสวน ไว้เป็นแฟ้มคดีสืบสวนอย่างเป็นระบบ

1. เพื่อสืบสวนคดีต่อให้สำเร็จ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์คดีอาชญากรรมและบันทึกแนวทางสืบสวนไว้เป็นกรณีศึกษาต่อไป

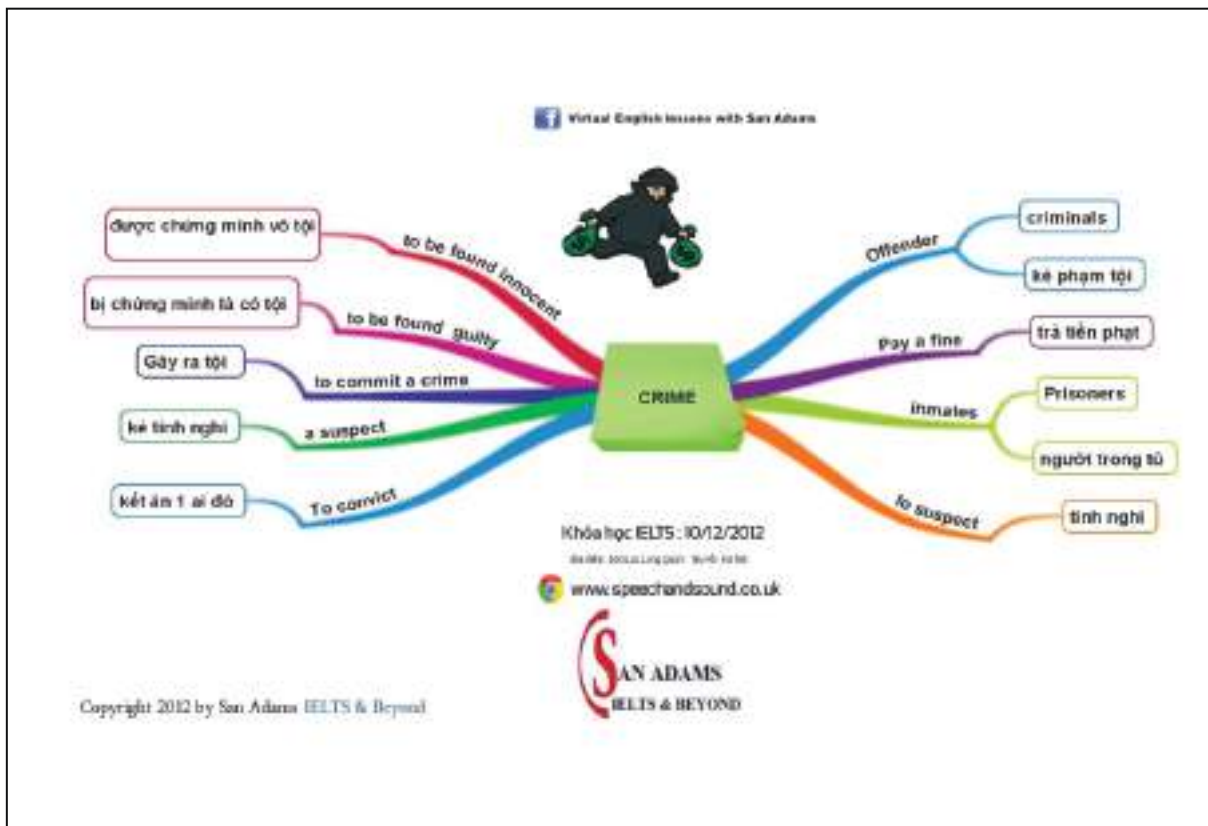
15. นำข้อมูลอาชญากรรมจากแฟ้มคดีสืบสวนไปใช้ประโยชน์ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

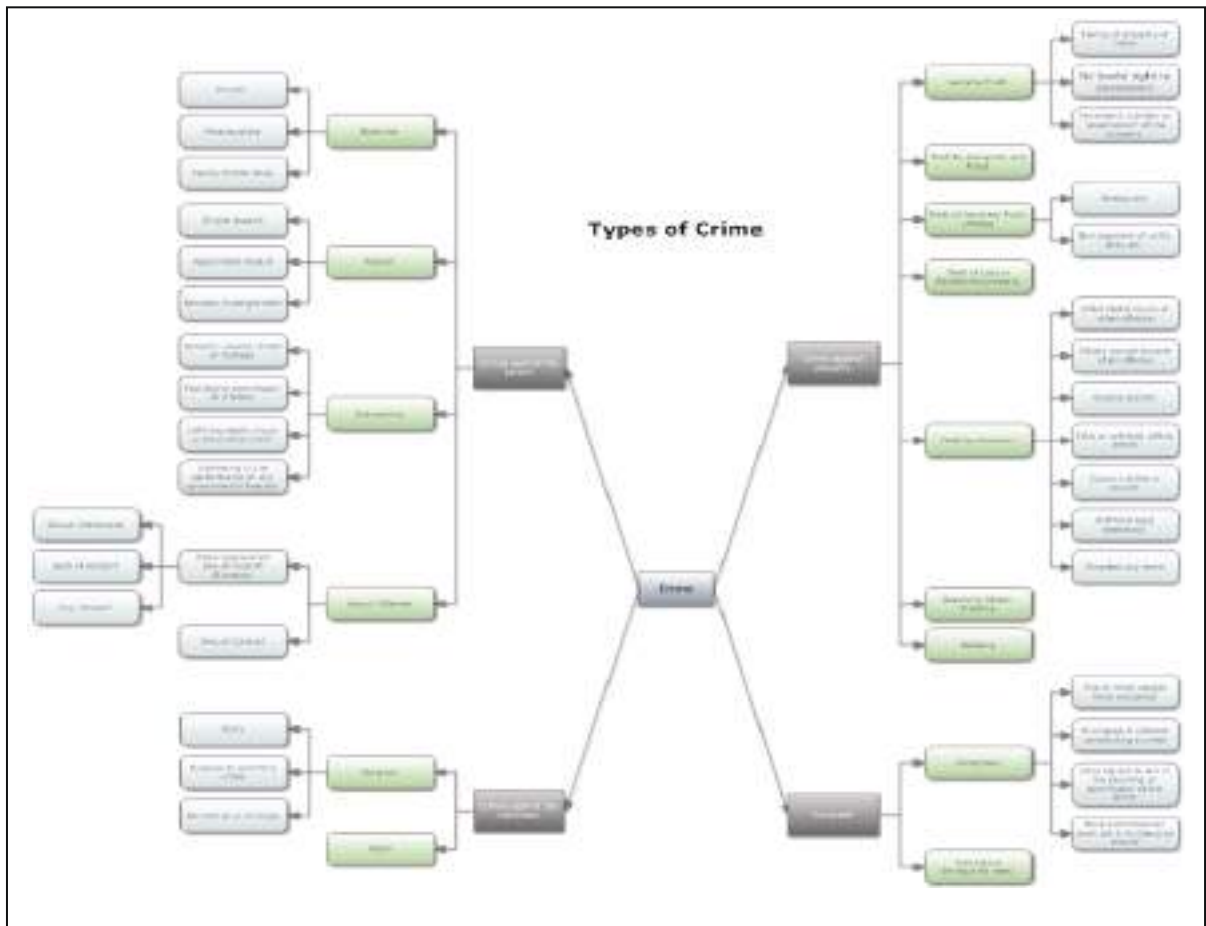
5. เทคนิคที่สามารถช่วยในการวิเคราะห์คดี

5.1 การวิเคราะห์คดีโดยใช้ผังแสดงการเชื่อมโยง Mindmap

ผังมโนภาพ หรือ แผนที่ความคิด หรือ ไมนด์แมป (Mind map) คือ ไดอะแกรมที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของมโนภาพที่สัมพันธ์กันรูปแบบหนึ่ง โดยปกติจะใช้รูปวงกลมแทนมโนภาพหรือความคิด และเส้นลูกศรแทนลักษณะและทิศทางของความสัมพันธ์นั้น มีคำกำกับไว้ว่าวงกลมแทนมโนภาพของอะไร เส้นลูกศรแทนความสัมพันธ์ในลักษณะและทิศทางใด ในบางครั้งมีการใช้การเน้นและแจกแจงเนื้อความด้วยสีและการวาดรูปประกอบ เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้าง และชัดเจนกว่าการบันทึกที่โดยยังไม่จัดระบบระเบียบความคิดใดๆ อีกทั้งเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับโครงสร้างทางการคิดของมนุษย์ที่บางช่วงมนุษย์จะสูญเสียสมาธิ และความจดจ่อไปโดยอัตโนมัติขณะที่กำลังคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การทำให้สมองได้คิด ได้ทำงานตามธรรมชาตินั้น มีลักษณะเหมือนต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปเรื่อยๆ สามารถทำการระดมความคิด Brain Storm ได้

ตัวอย่างของผังมโนภาพ

การเขียนผังมโนภาพ

1. เป้าหมาย สามารถใช้ผังเชื่อมโยงเป็นตัวช่วยในการวิเคราะห์คดีอาชญากรรม หรือใช้ใน
2. จุดประสงค์

2.1 สามารถอธิบายประโยชน์ของการใช้ผังเชื่อมโยงในการวิเคราะห์คดีอาชญากรรม

2.2 สามารถใช้ผังเชื่อมโยงวิเคราะห์คดีอาชญากรรม (กรณีศึกษา) ได้อย่างเข้าใจ

3. คำจำกัดความของการวิเคราะห์คดีอาชญากรรม

3.1 การดำเนินการอย่างมีขั้นตอนต่อข้อมูลดิบ ซึ่งได้มาจากการจัดเก็บและรวบรวมจากเทคนิคและวิธีการสืบสวน

3.2 ใช้หลักการวิเคราะห์จาก ความมีเหตุผลที่เหมาะสม ประสพการณ์ และจินตนาการ

3.3 เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการสืบสวน

3.4 ให้ได้มาซึ่งคำตอบสุดท้ายคือ ใครคือคนร้าย มันอยู่ที่ไหน และจะใช้หลักฐานอะไรยืนยันการกระทำผิดของคนร้าย

4. คำจำกัดความของผังแสดงการเชื่อมโยง

4.1 เป็นเครื่องมือสำหรับจัดเตรียมข้อมูลให้กับการวิเคราะห์คดี

4.2 เป็นการวาดภาพข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ ทางตรงและทางอ้อม ระหว่างสิ่งต่างๆ ในคดี

4.3 ใช้แสดงความเข้มข้นของความสัมพันธ์

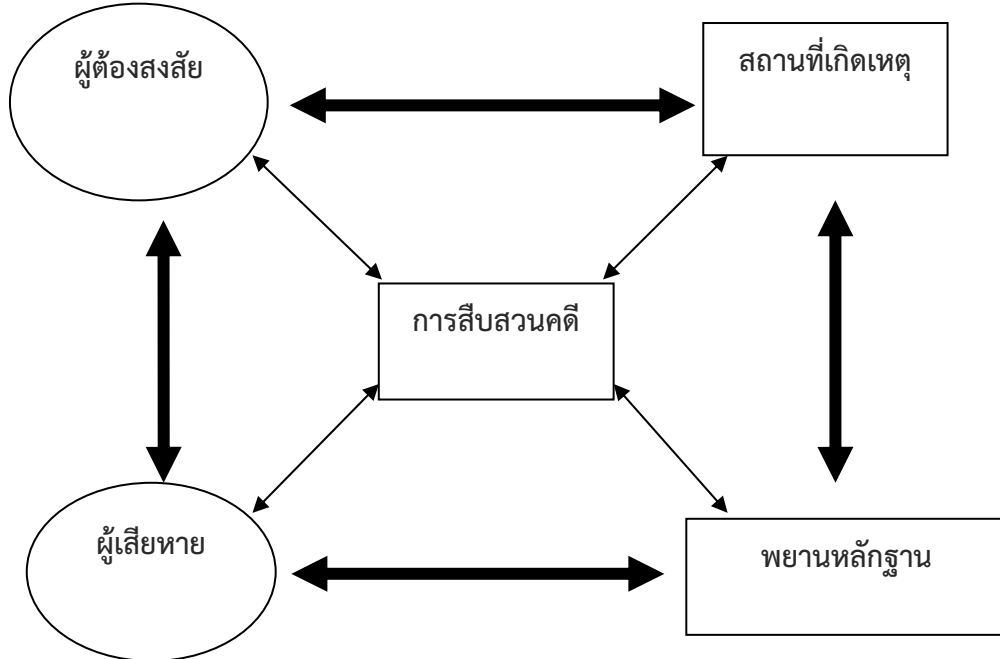
4.4 ใช้แสดงข้อมูลจำนวนที่มีมาก ซับซ้อน ให้เห็นภาพที่ชัดเจนในรูปแบบที่ตีความออกมาได้

ง่ายยิ่งขึ้น

5. การวิเคราะห์คดีอาชญากรรมโดยใช้ผังแสดงเชื่อมโยง

ผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม การข่าวทางการสืบสวนและพยานหลักฐานอื่นๆ ในคดี คือ พื้นฐานสำคัญที่สุดในการสืบสวนและดำเนินคดีที่จะประสบความสำเร็จ

หากไม่มีการจัดการความเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ข้างต้น นักสืบอาจมองภาพคดีไม่ออกและไม่อาจตั้งรูปการสืบสวนได้

6. ประโยชน์ของการใช้ผังเชื่อมโยง ในการวิเคราะห์คดี

6.1 เชื่อมโยง คน สถานที่ สิ่งของ วันที่ เวลา เหตุการณ์

6.2 ลดการทำงานซ้ำซ้อน โดยหนึ่งคดีอาจมีผู้สืบสวนหลายคนแบ่งหน้าที่กันออกไปทำงาน เมื่อใช้ผังเชื่อมโยงจะทำให้สามารถต่อยอดการสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วได้ทันที

6.3 ทำให้ผู้สืบสวนทำรายงานสรุปได้ชัดเจน กระชับรัด เน้นภาพรวมของคดีได้ง่ายกว่า

6.4 ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ขาดหายไปในการดำเนินการสืบสวน ซึ่งอาจเป็นช่องทางการค้นหาความจริงทางคดี

6.5 เพิ่มความน่าเชื่อถือ แสดงถึงความเป็นมืออาชีพให้กับผู้สืบสวน

6.6 มองภาพรวมทางคดีได้อย่างชัดเจน แม้ข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนจะมีปริมาณมาก

7. การสร้างผังแสดงความเชื่อมโยง

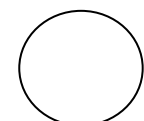
7.1 รวบรวมข้อมูลดิบทั้งหมด

7.2 แยกข้อมูลที่มีออกเป็นชั้นๆ

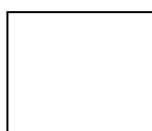
7.3 เลือกจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยง อาจเป็นบุคคล องค์กร หรือเหตุการณ์ที่มีความเชื่อมโยงมากที่สุดเป็นจุดศูนย์กลาง

7.4 นำข้อมูลดิบที่ถูกแยกเป็นชั้นมาใส่ไว้ในผังพร้อมกำหนดความสัมพันธ์

7.5 การวาดผังเบื้องต้น

แทน บุคคล

แทน สถานที่ หรือองค์กร

-----	แทน ความเชื่อมโยงแบบไม่ยืนยัน		
=====	แทน ความเชื่อมโยงแบบยืนยัน		
<table border="1"><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			แทน เรื่องราว / เหตุการณ์ / การข่าว

7.6 มองภาพรวมของผังเราจะพบสิ่งที่เราต้องการรู้ในการสืบสวนอีกมากมาย ให้นำสิ่งที่เราต้องการรู้เหล่านั้นไปกำหนดเป็นแนวทางการสืบสวน

7.7 กลับไปทำข้อ 1 ลงมาอีก ทำซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนกว่าจะได้คำตอบหรือสิ่งบ่งชี้ยืนยันว่าใครคือคนร้าย

7.8 ผังที่ดีต้องมีคำอธิบายที่มุมล่างขวาของผัง ประกอบด้วย

7.8.1 ชื่อผัง เช่น การสืบสวนเหตุมือปืนสุโขทัย

7.8.2 วัน เดือน ปี ที่ดำเนินการแก้ไขครั้งสุดท้าย

7.8.3 ชื่อผู้จัดทำ

7.9 โปรแกรมสำหรับช่วยสร้างแผนผังความคิด

8. โปรแกรมสำหรับช่วยสร้างแผนผังความคิด

8.1 Program Analysis link notebook หรือ I2 เป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์ ต้องเสียค่าใช้จ่าย สามารถนำมาเขียนแผนผังความคิด เช่น เขียนแผนผังความสัมพันธ์ แผนผังการไหลของสินค้า การเงิน การเดินทาง และผังเหตุการณ์ (time line) เป็นต้น อีกทั้งยังสามารถนำเข้าข้อมูลให้โปรแกรมช่วยวิเคราะห์ ความถี่ ความเชื่อมโยง เช่น การวิเคราะห์การใช้โทรศัพท์ เป็นต้น

8.2 โปรแกรมแผนผังความคิดอื่น ๆ ที่ให้ดาวน์โหลดใช้ฟรี (Open Source Software Program)

8.2.1 โปรแกรม XMind ดาวน์โหลดโปรแกรมได้ที่ www.xmind.net คู่มือการใช้งาน <http://ftp.psu.ac.th/pub/xmind/xMind.pdf>

8.2.2 โปรแกรม Dia เป็นโปรแกรมออกแบบผังงาน หรือ Diagram สำหรับออกแบบแผนผัง Diagram Flowchart ในกลุ่มโอเพนซอร์ส (OSS) มีเครื่องมือให้ใช้งานหลากหลายรูปแบบ เช่น Flowchart Map เป็นต้นดาวน์โหลดโปรแกรมได้ที่ <http://dia-installer.de/download/index.html.en> คู่มือการใช้งาน <http://www.boonlert.in.th/2011/02/27/dia/>

8.3 โปรแกรม Edraw Mind Map เป็นโปรแกรมสร้างแผนผังความคิด โดยโปรแกรมมีตัวอย่างมีแม่แบบตลอดจนมีวัตถุ (Object) ในลักษณะต่างๆ ที่เอาไว้ใช้จัดการกับแผนความคิดที่หลากหลาย การใช้งานโปรแกรมมีความง่าย ผลงานที่ได้จึงมีความสวยงาม นอกจากนั้นผลงานเมื่อจัดทำเสร็จแล้วยังสามารถนำไปเพื่อใช้งานได้หลากหลายรูปแบบครอบคลุมการทำงานปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ดาวน์โหลดโปรแกรมได้ที่ <http://www.edrawsoft.com/freemind.php> คู่มือการใช้งาน <http://elearning.secondary35.go.th>

8.4 โปรแกรม Free Mind เป็นโปรแกรมสำหรับสร้างแผนผังความคิด ที่ใช้สำหรับการจัดการ และ บริหารความคิดของสมองให้เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน โปรแกรมเป็นซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส รองรับการทำงานบนระบบปฏิบัติการได้หลากหลายอาทิเช่น Windows, Mac OS และ LINUX ดังนั้น จึงต้องดาวน์โหลดตัวแปลภาษาจาวามาติดตั้งก่อน จึงจะสามารถทำการติดตั้ง FreeMind และใช้งาน FreeMind ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงที่สุดดาวน์โหลดโปรแกรม ได้ที่ <http://software.thaiware.com/download.php?id=2664> คู่มือการใช้งาน <http://www.agri.cmu.ac.th/upload/download/49080097.pdf>

5.2 เทคนิคการวิเคราะห์คดีโดยการตั้งคำถามแบบต่าง

การตั้งคำถามแบบวิเคราะห์ 5W1H (Who What Where When Why How) เป็นการแยกแยะข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในคดีออกมาเป็นข้อย่อยๆ เพื่อแยกส่วนข้อเท็จจริงย่อยๆ ในคดีออกมาวิเคราะห์โดยละเอียด ดังนี้

- ใคร
- ทำอะไร
- ที่ไหน
- เมื่อไหร่
- อย่างไร
- ทำไม
- มีพยานหลักฐานอะไรบ้าง เป็นต้น

2.

วิชา เทคนิคการสืบสวน

2. วิชา เทคนิคการสืบสวน

การสืบสวน เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด ซึ่งในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานของตำรวจนั้นต้องมีวิธีการให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ คือ เทคนิคการสืบสวน

เทคนิคการสืบสวน จึงหมายถึง วิธีการที่ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งอาจหาได้โดยทั่วไป เช่น ข้อมูลเปิด อาจต้องใช้ขั้นตอนการเข้าถึงตัวข้อมูลบางประการ เช่น การขอบัตรผ่าน การสมัครสมาชิก เป็นต้น เรียกว่าข้อมูลกึ่งเปิดกึ่งปิด และบางทีอาจเป็นข้อมูลลับปกปิดที่เจ้าหน้าที่สืบสวนต้องใช้เทคนิควิธีการสืบสวนแบบพิเศษหรือแบบลับเพื่อเข้าไปเอาข้อมูล

1. วัตถุประสงค์/ประโยชน์

- 1.1 เพื่อรวบรวมข้อมูลในรูปแบบต่างๆ
- 1.2 เพื่อใช้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้มา
- 1.3 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์คดี
- 1.4 เพื่อติดตามจับกุมตัวผู้กระทำผิด เป็นต้น

2. ประเภทของเทคนิคการสืบสวน

- 2.1 การข่าว (Intelligence)
- 2.2 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ
- 2.3 การสังเกตจดจำ
- 2.4 การวิเคราะห์คดี
- 2.5 แผนประทุษกรรม
- 2.6 การสำรวจสถานที่ (Casing)
- 2.7 การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย
- 2.8 การประสานงาน
- 2.9 เครื่องมือพิเศษ
- 2.10 ยุทธวิธีการตรวจค้น จับกุม
- 2.11 การซักถาม
- 2.12 การขยายผล
- 2.13 การบริหารงานงบประมาณ

2.1 เทคนิคการข่าว (Intelligence)

2.1.1 การข่าว หมายถึง วิชาหรือระบบการหา รวบรวม ข่าวสาร และการดำเนินการให้ข่าวสารเป็นข่าวกรอง และการส่งให้หน่วยข่าวใช้ประโยชน์

นักสืบต้องมีความรู้เรื่อง วงรอบข่าวกรอง ซึ่งมีทั้งหมด 4 ส่วน คือ

1. การอำนวยการวางแผนรวบรวมข่าวสาร
2. การรวบรวมข่าวสาร
3. การดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร
4. การกระจายและการใช้ข่าวกรอง

2.1.2 การรวบรวมข้าวหรือหาข้าว

การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้าวสาร โดยใช้ประโยชน์จาก แหล่งข้าว ทั้งหมด จากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการหาข้าว จะต้องดำเนินการรวบรวมข้าวให้ครอบคลุมตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นส่งข้าวไปยังผู้รับผิดชอบในการดำเนินการผลิตข้าวกรอง

2.1.3 ประเภทของข้าว

1. แหล่งข้าวเปิด เช่น นสพ. วิทยุ โทรทัศน์ ประกาศต่างๆ
2. แหล่งข้าวกึ่งปิด คือ ไม่เผยแพร่แก่บุคคลทั่วไปโดยเปิดเผย ต้องขอเป็นทางการจึงจะได้ข้อมูล เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ธนาคาร ที่ดินฯ
3. แหล่งข้าวปิดหรือแหล่งข้าวลับ คือ ไม่เปิดเผย และไม่อาจขอข้อมูลเป็นทางการได้ การได้มาข้อมูลต้องกระทำโดยทางลับ เช่น การสะกดรอยติดตาม การแอบถ่ายภาพ ถ่ายวีดีโอ การลงถาม การใช้สายลับ การใช้เครื่องมือพิเศษในการหาข้าว

2.1.4 การดำเนินการผลิตข้าวกรอง

1. การคัดเลือกข้าว
2. การบันทึก (จัดเก็บอย่างเป็นระบบ)
3. การประเมินค่า (ถูกต้อง แม่นยำ ครบถ้วน)
4. การวิเคราะห์ (แยกแยะหาความสำคัญ)
5. การประมวล (ปะติดปะต่อเรื่อง)
6. การตีความ (แปลความหมาย)
7. การประเมินค่าข้าว (น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ)

2.1.5 การประเมินค่าของแหล่งข้าวและตัวข้าว

การประเมินค่าของแหล่งข้าว (น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ)	การประเมินค่าของตัวข้าวหรือเนื้อหาของข้าว (น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ)
-ตัวแหล่งข้าว (สายข้าว/สายลับ) มี 6 ระดับ	-การประเมิน เนื้อข้าว (มี 6 ระดับ)
ก เชื่อได้เต็มที่	1 ได้รับการยืนยันจากแหล่งข้าวอื่น
ข เชื่อถือได้	2 น่าจะเป็นความจริง
ค พอจะเชื่อถือได้	3 อาจจะเป็นความจริง
ง ยังไม่ควรจะเชื่อถือ	4 สงสัยว่าจะเป็นความจริง
จ เชื่อถือไม่ได้	5 ไม่น่าจะเป็นไปได้
ฉ ไม่สามารถกำหนดความเชื่อถือได้	6 ไม่น่าตัดสินความจริงได้

-(ของต่างประเทศ)	-(ของต่างประเทศ)
A * โดยปราศจากข้อสงสัยว่าเชื่อได้แน่นอน (ที่มาเชื่อมั่นได้อย่างสมบูรณ์) B * ที่ผ่านมาเชื่อถือได้เป็นส่วนใหญ่ C * ที่ผ่านมาเชื่อถือไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ X * ไม่สามารถตัดสินได้ (เป็นแหล่งที่ไม่เคยใช้มาก่อน)	1 รู้ว่าเป็นความจริงโดยปราศจากข้อสงสัย 2 ข่าวนั้น เป็นที่รู้จักจากแหล่งแต่ยังไม่ได้รายงานให้เจ้าหน้าที่ 3 ข่าวนั้นไม่เป็นที่รู้จักจากแหล่งแต่รู้มาจากผู้อื่น และได้มีการบันทึกไว้แล้ว 4 ไม่สามารถตัดสินได้* ข่าวนั้นไม่สามารถรู้ได้จากแหล่งและผู้อื่น

2.1.6 ตารางการประเมินค่าการข่าว

มาตรฐานความเชื่อมั่น ของแหล่งข่าว →		โดยปราศจาก ข้อสงสัยว่า เชื่อได้แน่นอน	ที่ผ่านมา เชื่อถือได้ เป็นส่วนใหญ่	ที่ผ่านมา เชื่อถือไม่ได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถ ตัดสินได้
มาตรฐานเที่ยงตรงของข่าว ↓		A	B	C	X
รู้ว่าเป็นความจริงโดยปราศจากข้อสงสัย	1	A1	B1	C1	X1
ข่าวเป็นที่รู้จักจากแหล่งแต่ยังไม่ได้รายงานให้เจ้าหน้าที่	2	A2	B2	C2	X2
ข่าวไม่เป็นที่รู้จักจากแหล่งแต่รู้มาจากผู้อื่น และได้มีการบันทึกไว้แล้ว	3	A3	B3	C3	X3
ไม่สามารถตัดสินได้	4	A4	B4	C4	X4

ข่าวที่ น่าเชื่อถือที่สุด คือ ก1 หรือ A1

ข่าวที่ ไม่น่าเชื่อถือที่สุด คือ ฉ1 หรือ X4

2.2 เทคนิคการตรวจที่เกิดเหตุ (Crime Scene Investigation)

สาระสำคัญของการตรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานที่เกิดเหตุ สรุปได้ดังนี้

2.3 เทคนิคการสังเกตและจดจำ (Observed recognition)

2.3.1 การสังเกตและจดจำ หมายถึง การที่สมองสามารถจดจำภาพที่สัมผัสได้อย่างแจ่มชัด โดยสามารถแยกรายละเอียดการจดจำได้ว่าภาพที่เห็นทั้งหมดนั้นประกอบด้วยรายละเอียดอะไรบ้าง

2.3.2 ขั้นตอนของการสังเกต/จดจำ

1. สัมผัส
2. สังเกต
3. จดจำ
4. แสดงออก

2.3.3 การจดจำตำหนิบุคคล

1. จดจำลักษณะใหญ่ เช่น เพศ วัย รูปร่าง สีผิว
2. จดจำลักษณะเด่น เช่น แผลเป็น ลายสัก ความพิการ ลักษณะเพียงบางอย่างที่สามารถจำได้อย่างแม่นยำ เช่น หน้าเหมือนนักการเมือง ดารา
3. ให้รับจดบันทึกทันที ให้จดตามที่เห็นจริงแล้วมอบรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ตารางแสดงลักษณะภายนอกที่ใช้สังเกตจดจำได้ง่าย

ลักษณะ	รายละเอียดต่างๆ
เพศ	ชาย หญิง กระเทย
วัย	เด็ก ผู้ใหญ่ วัยรุ่นหรือประมาณ อายุ เท่าไร ฯลฯ
รูปร่าง	อ้วนผอม สูง เตี้ย สั้นท้วม ร่างกายกำยำหรือผอมแห้ง ฯลฯ
สีผิว	ขาว เหลือง คคล้ำ ซีด เที้ยวเข้ม ฯลฯ
เชื้อชาติ	ไทย จีน แขก ฝรั่ง ลูกครึ่ง ฯลฯ

2.4 เทคนิคการคิดวิเคราะห์คดี

คนโดยส่วนใหญ่มีความรู้เป็นพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ยังขาดคือการนำความรู้ที่มีมาจัดเป็นกลุ่มและนำความรู้แต่ละกลุ่มมาเชื่อมโยงให้เข้ากันอย่างเป็นระบบ

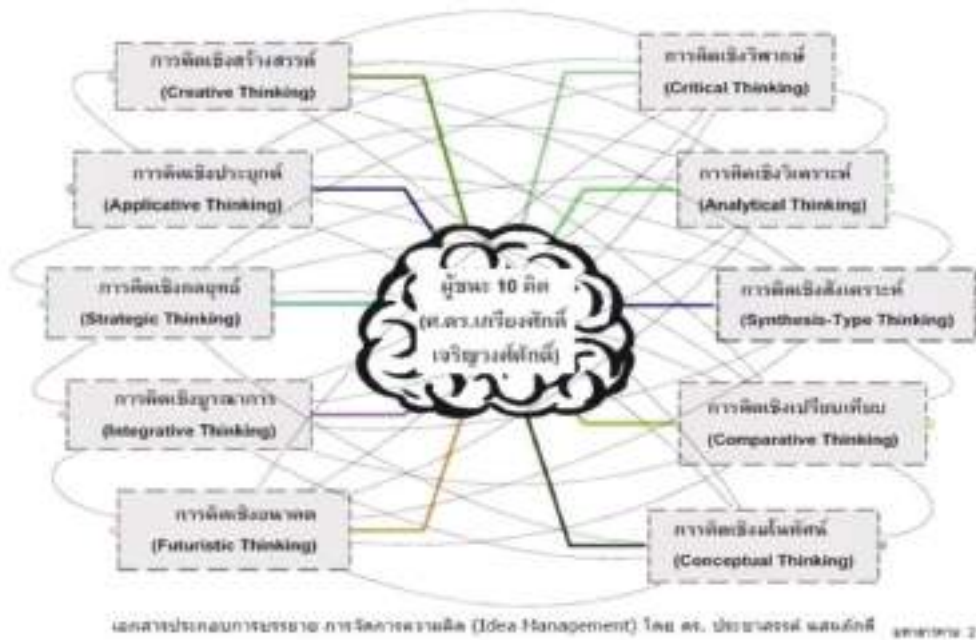
2.4.1 วิธีการคิดเป็นระบบ คิดแบบกว้าง ลึก ไกล กล้า ดังนี้

กว้าง	มองให้รอบด้านเช่นการมองเหรียญ
ลึก	การคิดให้ละเอียดรอบคอบ
ไกล	วิสัยทัศน์
กล้า	มีความกล้าที่จะคิด กล้าที่จะทำ และกล้าที่จะตัดสินใจ

2.4.2 รูปแบบการคิดเป็นระบบ ผู้ชนะ 10 คิด

ผู้ชนะ 10 คิด ได้แก่ รูปแบบวิธีคิด 10 ประการที่ผู้บริหารทุกคนนำไปใช้ในการบริหาร ประกอบด้วย การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงอนาคต การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงบูรณาการ การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงเปรียบเทียบ การคิดเชิงสังเคราะห์การคิดเชิงมนทัศน์ และการคิดเชิงประยุกต์ ดังนี้

2.4.2.1 การคิดเชิงกลยุทธ์ ขบวนการคิดเชิงกลยุทธ์เป็นการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยการจัดสรรทรัพยากร ดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง	กำหนดเป้าหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง
ขั้นที่สอง	วิเคราะห์และประเมินสถานะ
ขั้นที่สาม	การหาทางเลือกกลยุทธ์
ขั้นที่สี่	การวางแผนปฏิบัติการ
ขั้นที่ห้า	การวางแผนคู่ขนาน
ขั้นที่หก	การทดสอบในสถานการณ์จำลอง
ขั้นที่เจ็ด	การลงมือปฏิบัติการ
ขั้นที่แปด	การประเมินผล

2.4.2.2 การคิดเชิงอนาคต เป็นการคาดการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมประกอบด้วย 6 หลัก ดังนี้

1. หลักการมองอย่างองค์รวม (Holistic Approach)
2. หลักความต่อเนื่อง (Continuity)
3. หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship)
4. หลักการอุปมา (Analogy)
5. หลักการจินตนาการ (Imagination)
6. หลักดุลยภาพ (Equilibrium)

2.4.2.3 การคิดเชิงสร้างสรรค์ คือ การแหวกผ่านความคิดต่างๆ ออกไป เพื่อค้นพบในการแก้ปัญหาใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน

1. ฝึกถามคำถามที่กระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ๆ
2. อย่าละทิ้งความคิดใดๆจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไร้ประโยชน์
3. การพัฒนาเทคนิคช่วยคิดสร้างสรรค์

2.4.2.4 การคิดเชิงวิพากษ์ ความตั้งใจพิจารณาตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่เห็นคล้อยตามข้อเสนอ ไม่ด่วนสรุป การเห็นคล้อยตามเป็นการตั้งคำถามท้าทายหรือโต้แย้งสมมุติฐานที่อยู่เบื้องหลัง พยายามเปิดกว้างทางความคิดออกสู่ความแตกต่างในด้านต่างๆ มากขึ้นให้ได้ประโยชน์มากกว่าเดิม

หลักที่ 1 ให้สงสัยไว้ก่อนอย่าเพิ่งเชื่อ

หลักที่ 2 เพื่อใจไว้ว่าจะจริงหรืออาจจะไม่จริงก็ได้

หลักที่ 3 เป็นพยานฝ่ายมารยาคำถามชักค้ำหลักที่ 1

2.4.2.5 การคิดเชิงบูรณาการ ต้องคิดแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการต้องคิดไม่แยกส่วน ต้องคิดแบบแกนหลักได้อย่างเหมาะสมครบถ้วนทุกมุมมองไม่แยกส่วนในการแก้ปัญหาหลักการคิด

1. ตั้ง“แกนหลัก”

2. หาความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับแกนหลัก

3. วิพากษ์เพื่อให้เกิดการบูรณาการครบถ้วน

2.4.2.6 การคิดเชิงวิเคราะห์ จุดแข็งจุดอ่อนมีเหตุมีผลย่อมมีองค์ประกอบย่อยๆ ที่ซ่อนอยู่ด้วยและองค์ประกอบนั้นมีความสอดคล้องหรือตรงข้ามกันกับสิ่งที่ปรากฏ

1. หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของข้อมูลที่ได้รับ

2. ใช้หลักการตั้งคำถาม

3. ใช้หลักการแยกแยะความจริง

2.4.2.7 การคิดเชิงเปรียบเทียบ เพื่อวิเคราะห์กับเหตุการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกันเพื่อให้เราลดความผิดพลาด การคิดเชิงเปรียบเทียบมี 3 ด้าน

1. คิดเปรียบเทียบใช้วิเคราะห์

2. คิดเปรียบเทียบใช้อธิบาย

3. คิดเปรียบเทียบเพื่อแก้ปัญหา

หลักการคิดเชิงเปรียบเทียบ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการเปรียบเทียบ

2. กำหนดเกณฑ์ (Criteria) การเปรียบเทียบ

3. แจกแจงรายละเอียดของแต่ละเกณฑ์

4. เปรียบเทียบและตอบวัตถุประสงค์

2.4.2.8 การคิดเชิงสังเคราะห์ เป็นความสามารถขององค์ประกอบต่างๆ แล้วนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้สิ่งใหม่ตามความประสงค์ที่เราต้องการ นำข้อดีของแต่ละอันมาสังเคราะห์เพื่อเป็นวิธีใหม่ ที่นำมาใช้การคิดจากเชิงสังเคราะห์ตั้งประเด็นว่า

1. มีอะไร ? ที่เกี่ยวกับเรื่องการสังเคราะห์

2. นำเอาสิ่งนั้นมาแยกแยะออกจากกัน

3. เลือกที่จะนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน

4. มีการกำหนดลักษณะและขอบเขตข้อมูลที่จะนำมาสังเคราะห์

5. เป็นเรื่องสำคัญ เช่น การเลือกเฉพาะข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้โดยเลือกขอบเขตที่ชัดเจน

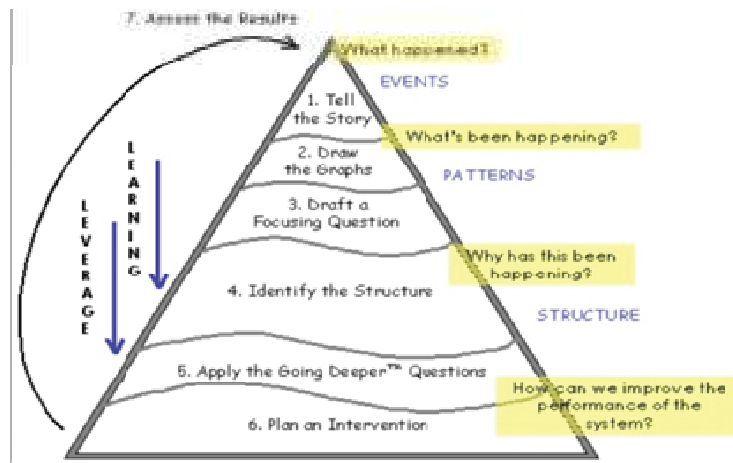
2.4.2.9 การคิดเชิงโน้ตทัศน์ การประสานข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเข้าด้วยกันโดยไม่ขัดแย้งเป็นการมอภาพต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกันให้เป็นภาพที่คมชัดกระชับสามารถอธิบายได้เป็นการคิดรวบยอดสร้างกรอบความคิดให้ชัดเจนสามารถถ่ายทอดออกไปได้ ประกอบด้วย

1. การเป็นนักสังเกต

2. การตีความ

3. การเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลที่ได้รับมากับกรอบความคิดเดิม
- สามารถเปรียบเทียบความแตกต่าง/เหมือนกันในรายละเอียด
 - สามารถแยกมโนทัศน์หลัก
 - มโนทัศน์ย่อยได้
 - การปรับกรอบมโนทัศน์ใหม่

2.4.2.10 การคิดเชิงประยุกต์

ระดับของการคิด

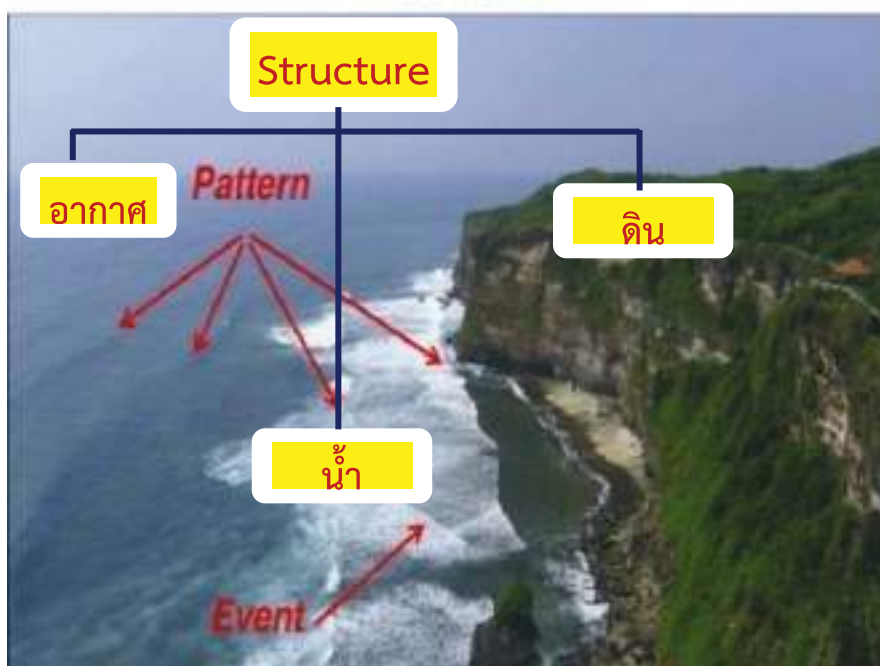
Event = เป็นการมองเหตุการณ์ทีละเหตุการณ์ case by case เช่น คลื่นกระทบฝั่ง (ตามภาพ)

Patterns = เป็นการนำเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์มารวมกันจนเกิดเป็นรูปที่ซ้ำ ๆ กัน เช่น แผนประทุษกรรม หรือรูปแบบของลูกคลื่น (ตามภาพ)

Structure = เป็นการมองโครงสร้างของระบบ เช่น ดิน น้ำ และอากาศ (ตามภาพ)

System = เป็นการมองปรากฏการณ์ทั้งระบบที่เกิดขึ้น

System

2.5 เทคนิคทางด้านแผนประทุษกรรม

แผนประทุษกรรม หมายถึง พฤติการณ์ต่างๆของคนร้ายที่ได้กระทำในการกระทำความผิด ซึ่งแตกต่างกันไปตามความถนัดของคนร้าย

2.5.1 การจัดเก็บ

ควรมีการจัดให้ครบถ้วนอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาใช้ประโยชน์เมื่อมีคดีเกิดขึ้น

ปัจจุบันได้มีการจัดเก็บไว้ในระบบข้อมูลแผนประทุษกรรมของ ทว. ซึ่งเป็นระบบที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้บันทึกและจัดเก็บข้อมูลแผนประทุษกรรมและประวัติตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิดเพื่อประโยชน์ในการให้ข้อมูลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานสอบสวนในการหาตัวผู้กระทำความผิดที่หลบหนีและติดตามตัวยังไม่ได้การสืบค้นแผนประทุษกรรม โดยการค้นหาวิธีการกระทำความผิดที่มีความเหมือนหรือคล้ายๆกันหรือสืบค้นตัวผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะและความชำนาญในการกระทำความผิดและตำหนิรูปพรรณที่คล้ายคลึงกัน

2.5.2 การเปรียบเทียบแผนประทุษกรรม

คนร้ายมักจะเลือกกระทำผิดในรูปแบบที่ตนเองมีความชำนาญ ดังนั้น เมื่อพบมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและได้นำแผนประทุษกรรมมาเปรียบเทียบกันแล้วหากพบว่า มีรูปแบบ ของแผนประทุษกรรมที่ซ้ำหรือคล้ายกับของเดิมก็อาจเป็นไปได้ว่าคนร้ายที่ก่อเหตุอาจเป็นคนร้ายกลุ่มเดียวกันกับที่เคยก่อเหตุมาแล้ว แต่หากมีแผนประทุษกรรมต่างก็อาจเป็นไปได้ว่าคนร้ายที่ก่อเหตุเป็นคนละกลุ่มกัน

ตัวอย่างตามภาพเป็นการลักเงินจากตู้ ATM โดยใช้ความร้อนจากแก๊สมาตัดตัวตู้เหมือนกัน แต่ลักษณะการตัดไม่เหมือนกันก็ทำให้สามารถสันนิษฐานได้ว่าเป็นคนร้ายคนละกลุ่มกันและต่อมาเมื่อสามารถจับกุมตัวคนร้ายได้แล้วก็พบว่า เป็นคนร้ายคนละกลุ่มกันจริง

ตัวอย่างแผนประทุษกรรมที่พบบ่อยเช่น

คดีลักทรัพย์คนร้ายมีวิธีการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ กัน อาทิ การเข้าบ้านโดยการตัดแม่กุญแจ ไม่ตัดแม่กุญแจการเข้าทางประตูหน้าต่างหรือเพดานหรือบางครั้งคนร้ายอาจมีรูปแบบของแผนประทุษกรรมที่แปลกเป็นพิเศษ เช่น เมื่อเข้าไปก่อเหตุก็จะถ่ายอุจจาระทิ้งไว้ เป็นต้น

2.6 เทคนิคการสำรวจ (Casing)

2.6.1 การสำรวจ หมายถึง การสำรวจตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่ที่จะปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการสืบสวนแบบเฝ้าจุด สะกดรอย และติดตามพฤติกรรมของบุคคล เป็นการกระทำเพื่อหาข้อมูลทางด้านการข่าวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่ ก่อนการปฏิบัติงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะนำมาใช้ในการวางแผน การปฏิบัติงาน กำหนดจุดและตำแหน่งหน้าที่ของผู้ปฏิบัติแต่ละคน

2.6.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้รู้ช่องทางที่ดีที่สุด ในการเข้า – ออก สถานที่ปฏิบัติการ
2. เพื่อให้รู้ว่าจะใช้วิธีใดในการอำพรางตัว เพื่อที่จะเข้าไปในสถานที่ปฏิบัติการ
3. เพื่อให้รู้ว่าสถานที่ปฏิบัติการมีอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไร

2.6.3 ประเภทของการสำรวจ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. สำรวจด้วยตา
2. สำรวจในทางลับ

2.6.4 การสำรวจสถานที่ จะต้องมียรายละเอียดดังนี้

1. สถานที่

- ชื่ออาคาร เลขที่อาคาร
- ถนน ตำบล และอำเภอ
- สถานที่ใกล้เคียง
- ที่สังเกต
- เส้นทางเข้า – ออก
- ตลอดจน รั้ว กำแพง สิ่งกีดขวางต่าง ๆ
- ถ้าสามารถหาเส้นทางเข้าออกภายในอาคารได้ด้วยก็จะดีมาก
- ลักษณะเด่น – ลักษณะด้อยของอาคาร
- ขนาดของพื้นที่
- ในเวลากลางคืน มีแสงสว่างที่จุดใดบ้าง และสามารถมองเห็นได้ในระยะเท่าใด

2. เส้นทาง/การคมนาคม

- รถประจำทางสายใดผ่าน
- เป็นวันเวย์หรือไม่
- จราจรคับคั่งหรือไม่เวลาใด
- มีควมรถมอเตอร์ไซด์หรือไม่ เป็นต้น

3. บุคคลภายในสถานที่

- การแต่งกาย
- ภาษาที่ใช้
- ขนบธรรมเนียมและประเพณี

4. การสื่อสาร

- ภายใน/ภายนอก สถานที่
- หมายเลขใด
- อยู่บริเวณใด
- มีพนักงานรับโทรศัพท์หรือไม่
- ให้บริการเวลาไหน
- โทรศัพท์สาธารณะหรือส่วนตัว

- มีผู้ใช้บริการมาน้อยเพียงใด เวลาใด
- ตู้ใช้บัตรหรือเหรียญ (ชำระ)
- ใช้มากช่วงเวลาใด

การสำรวจมักจะต้องกระทำคู่กับการสังเกตและจดจำเสมอ เพราะบางครั้งเมื่อไปทำการสำรวจ จะไม่สามารถนำกระดาษ และปากกาไปเขียน มาจดข้อมูลต่างๆ ได้ ฉะนั้น จึงต้องอาศัยการสังเกต และจดจำให้ดีและให้รีบจดรายละเอียดทันทีที่สามารถจะจดได้ เพราะหากทิ้งไว้เป็นเวลานานจะทำให้ลืมข้อมูลต่างๆ ที่ไปสำรวจมา

2.6.5 การเตรียมการในการสำรวจสถานที่

1. เตรียมเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่
2. เตรียมสร้างเรื่องเพื่อปกปิดตนเอง
3. การเตรียมในการวัดระยะโดยการเทียบกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย
4. สภาพทั่วไปเท่าที่ศึกษาได้จากแผนที่ หรือภาพถ่าย หรือข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
5. เวลาที่เข้าไปสำรวจ ควรมีการเข้าไปสำรวจหลายๆ ครั้ง ในช่วงเวลาที่ต่างๆ กัน

เพื่อดูสภาพบุคคล และสถานที่ที่ไปสำรวจ

6. เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น
7. กำหนดข่าวสารที่ต้องการหา
8. กำหนดวิธีการหาข่าวอื่น ๆ นอกเหนือจากการสำรวจสถานที่
9. คาดคะเนอันตราย และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อผู้ปฏิบัติจะได้เตรียมการ

แก้ไขไว้ล่วงหน้า

2.6.6 การลงมือปฏิบัติงานในการสำรวจสถานที่

1. ระหว่างปฏิบัติการต้องทำตัวเป็นปกติ และคิดถึงเรื่องที่ใช้ในการอำพรางตัว
2. รวบรวมข่าวสารด้วยการจดบันทึก การวัด โดยไม่ให้ผู้อื่นสังเกตเห็น
3. พยายามรวบรวมข่าวสารให้ได้ครบถ้วน ตั้งแต่ครั้งแรก เพื่อจะได้ไม่ต้องกลับไปอีก

เพราะอาจผิดสังเกต

4. เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ในสภาพที่เป็นอยู่ตามเวลาต่างๆ ต้องบันทึกอย่างถูกต้อง
5. จุดที่ถ่ายภาพ หรือจุดที่มองเห็นภาพของสถานที่ที่ต้องการบันทึกไว้ด้วย

2.6.7 การเขียนรายงานการสำรวจ จะต้องมียรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ชื่อผู้สำรวจ ถ้าเป็นไปได้ควรใช้รหัสแทน เพราะถ้าใส่ชื่อแล้ว อาจเป็นอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติในภายหลัง
2. วัน เวลาที่ทำการสำรวจ
3. ข้อมูลสถานที่
4. เลขที่อาคาร / ชื่ออาคาร
5. ที่ตั้งของอาคาร
6. สถานที่ที่ใกล้เคียง
7. เส้นทางเข้า – ออก
 - ภายนอกอาคาร
 - ภายในอาคาร (ถ้าสามารถทำได้)
8. เส้นทางคมนาคม และการจราจร
9. บุคคลในสถานที่
 - การแต่งกาย

- การพุดจา
- ขนบธรรมเนียมประเพณี
- 10. การติดต่อสื่อสาร
 - มีโทรศัพท์ หมายเลขใดบ้าง อยู่จุดใด และเครื่องใดใช้การได้บ้าง
 - มีผู้ใช้โทรศัพท์มาก – น้อยเพียงใด
 - การใช้วิทยุสื่อสารในจุดต่างๆ มีความชัดเจนเพียงใด
- 11. อุปสรรคต่างๆ
 - ยาม / รปภ. / สุนัข
 - CCTV
 - กำแพงสูง / ลวดหนาม
- 12. ความคิดเห็น
 - ดี และไม่ดี
 - ฝ้าจุดได้หรือไม่ ถ้าได้ จะฝ้าได้ที่จุดใด
 - สามารถปฏิบัติการทางลับได้หรือไม่
- 13. จัดทำแผนที่ประกอบ
 - แผนที่โดยรอบ ประกอบที่ตั้ง สถานที่ใกล้เคียง เส้นทางคมนาคม เป็นต้น
 - แผนที่สถานที่
 - แผนที่ภายในสถานที่ เช่น ภายในอาคาร แผนที่ชั้นต่างๆ ของอาคาร เป็นต้น

2.7 เทคนิคการฝ้าจุดติดตามสะกดรอย (Surveillance)

กรณีนักสืบต้องการหาข้อมูลพยานหลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ ข้อเท็จจริงและพฤติกรรม หรือต้องการตรวจสอบความถูกต้องของข่าว สามารถใช้เทคนิคการฝ้าจุดติดตามสะกดรอยมาใช้ ซึ่งเป็นเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลของนักสืบชนิดหนึ่ง เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ต้องใช้ระยะเวลา กำลังคน และความอดทนต่อเนื่องของนักสืบด้วย

2.7.1 การฝ้าจุดติดตามสะกดรอย (Surveillance) รายละเอียดจะปรากฏอยู่ในวิชาที่ 3 การฝ้าจุดติดตามสะกดรอย

2.7.2 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสะกดรอยติดตาม ได้แก่ การอำพรางตัว (Cover)

2.7.2.1 การอำพราง (Cover)

Clandestine Operation คือ การปฏิบัติการลับ ทำให้เกิด “การอำพราง” หมายถึง เรื่องที่เรา “สร้างขึ้น” เพื่อให้

- บุคคล
- องค์กร
- สถานที่
- สิ่งของ

ได้ใช้เพื่อปกปิดอำพรางตัวเองว่ามีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในสถานที่ หรือเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้เข้าไปปฏิบัติงานโดยไม่มีใครสงสัย
2. เพื่อให้มี (การ) ข้อแก้ตัวได้อย่างสมเหตุผล ในกรณีที่จะต้องมีการเคลื่อนไหวทางลับ หรือให้มี การติดต่ออย่างลับ
3. เพื่อเป็นการปกปิดความจริงที่ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยลับ

4. เพื่อปกปิดพฤติการณ์ลับ หรือเทคนิคในการทำงานลับของเรา

ประเภทของการอำพราง

1. อำพรางบุคคล (Personal Cover)

อำพรางสภาพ (Status) หรืออาชีพ

- นักธุรกิจ
- นักหนังสือพิมพ์
- นายช่าง
- นักท่องเที่ยว
- ครูอาจารย์
- นักเขียนนิยาย
- หมอ ดู ฯลฯ

หลัก อำพรางให้เหมือนธรรมชาติ (Natural Cover)

การทำอำพรางตัวบุคคล

- เรื่องที่สร้างขึ้นจะต้องให้เหมาะสมกับตัวบุคคล ทำทาง พื้นฐาน ประวัติ ความชำนาญส่วนตัว (เรื่องอะไร)
- ให้อิสระ (ไม่ใช่เข้าที่ทำงานตรงเวลา เข้าพบทุกวัน สัปดาห์)
- เวลาว่างต้องมาก ทำตามชอบ เช่น การใช้เงิน เล่นกีฬา
- ต้องอิสระจริง ๆ
- ต้องเป็นอิสระเรื่องเงิน
- ต้องทำงานให้ได้

2. อำพรางสร้างเรื่อง (Artificial Cover) ไม่ต้องใช้มาก (Backstopped)

ตรวจสอบไม่ได้ง่ายกว่า เช่น หากเป็นนักท่องเที่ยว ใครก็เป็นได้ ไม่ต้องตรวจสอบ ถ้าตรวจสอบก็ตรวจสอบไม่ได้ (ที่ทำเพราะว่า Natural Cover ไม่ได้) เรื่องที่สร้างขึ้นจะต้องเหมาะสมกับตัวบุคคล ทำทาง พื้นฐาน ประวัติ

3. อำพรางองค์กร Safe House ไม่ใช่ห้องในสถานที่ทำการ ร้านค้า ต้องอยู่ด้านนอกที่ทำการจริง ทำให้เหมือนที่พักอาศัยธรรมดา

ระยะเวลาการอำพราง Cover

Light Cover ระยะสั้น ง่าย

Deep Cover ระยะยาว ยาก

เช่น จะเข้าไปทราบถึงนักศึกษามหาวิทยาลัยว่ามีกิจกรรมอะไร ก็ต้องเข้าไปเรียน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2.8 เทคนิคการประสานงาน

การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกัน ในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้อง ทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์และมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่เกิดการดำเนินงานซ้ำซ้อนขัดแย้งกันหรือเหลื่อมล้ำกัน การประสานงาน จึงเป็นกระบวนการหนึ่งของเทคนิคการสืบสวนในหน่วยงานตำรวจ ความสำเร็จของการประสานงานขึ้นอยู่กับบทบาทและความสามารถของบุคลากรแต่ละคน

2.8.1 การประสานงานด้านการสืบสวน หมายถึง วิธีการใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือและข้อมูลที่ต้องการ อาจกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การประสานงานอย่างเป็นทางการ หมายถึง การประสานงานแบบมีพิธีรีตองที่ต้องปฏิบัติเช่นมีหนังสือติดต่อหรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรการขอข้อมูลจากสถาบันการเงิน เป็นต้น

2. การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ หมายถึง การประสานงานแบบไม่มีพิธีรีตองเพียง แต่ทำความตกลงให้ทราบถึงการที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามจังหวะเวลาเดียวกันและด้วยจุดประสงค์เดียวกัน การดำเนินการต้องอาศัยความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นส่วนตัว เช่น การติดต่อขอข้อมูลโทรศัพท์เบื้องต้น

2.8.2 เทคนิคการประสานงาน (Cooperation Technique)

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การพาไปเลี้ยงข้าว ดูแลเอาใจใส่ ตามโอกาสสำคัญ
2. เข้าใจ และรู้ใจ บุคคลที่เราติดต่อประสานงานขออะไร เราก็จัดหาสิ่งนั้นให้ เช่น เขาชอบตีกอล์ฟก็พาไปเล่นกอล์ฟ หรือ สนับสนุนอุปกรณ์การเล่น
3. ให้ความสำคัญกับบุคคลที่ประสานงาน เช่น วันเกิดก็ส่งการ์ดพร้อมของขวัญไปให้
4. ใช้ตัวเชื่อม เป็นการหาคนกลางในการเข้าไปติดต่อ ไม่มีแบบแผนที่แน่นอน เราจะใช้รูปแบบอย่างไรก็ได้ เป็นการใช้นุขยสัมพันธ์ที่ดีในการประสานงานกับบุคคล หน่วยงาน หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อมูลที่เราต้องการ

2.8.3 ข้อควรระวังในการประสานงาน

1. ให้เกียรติ อย่าใช้อำนาจ
2. เลือกใช้คนที่เหมาะสม
3. รู้กาลเทศะเช่น การขอข้อมูลการใช้โทรศัพท์ อย่าขอพร้าเพรี ให้ขอเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น เพราะเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ที่เราประสานงาน

2.9 เทคนิคเครื่องมือพิเศษ

ในการค้นหาพยานหลักฐานบางอย่าง เราไม่สามารถทำได้โดยตรงด้วยตัวเราเอง เนื่องจากปัจจุบันกลุ่มคนร้ายมีการระมัดระวังตัวมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆ มาเป็นตัวช่วยในการทำงาน เช่น

2.9.1 อุปกรณ์กล้องแอบถ่ายต่างๆ ทั้งภาพนิ่ง และวิดีโอ

กล้องปากกา

กล้องแว่นตา

กล้องหมากฝรั่ง

กล้องรีโมทรถยนต์

กล้องบัตรพนักงาน

กล้องในกล่อง
กระดาษชำระ

กล้องกระดุม

กล้องงู

กล้องนาฬิกาทั้งโต๊ะ

กล้องซ่อน
ในเครื่องคิดเลข

กล้องไฟแช็ค

กล้องในเครื่องMP3

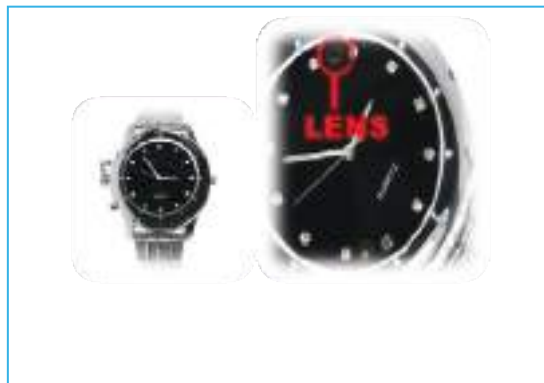
กล้องUSB

กล้อง BLUETOOTH

กล้อง BLUETOOTH
แบบเสียบหู

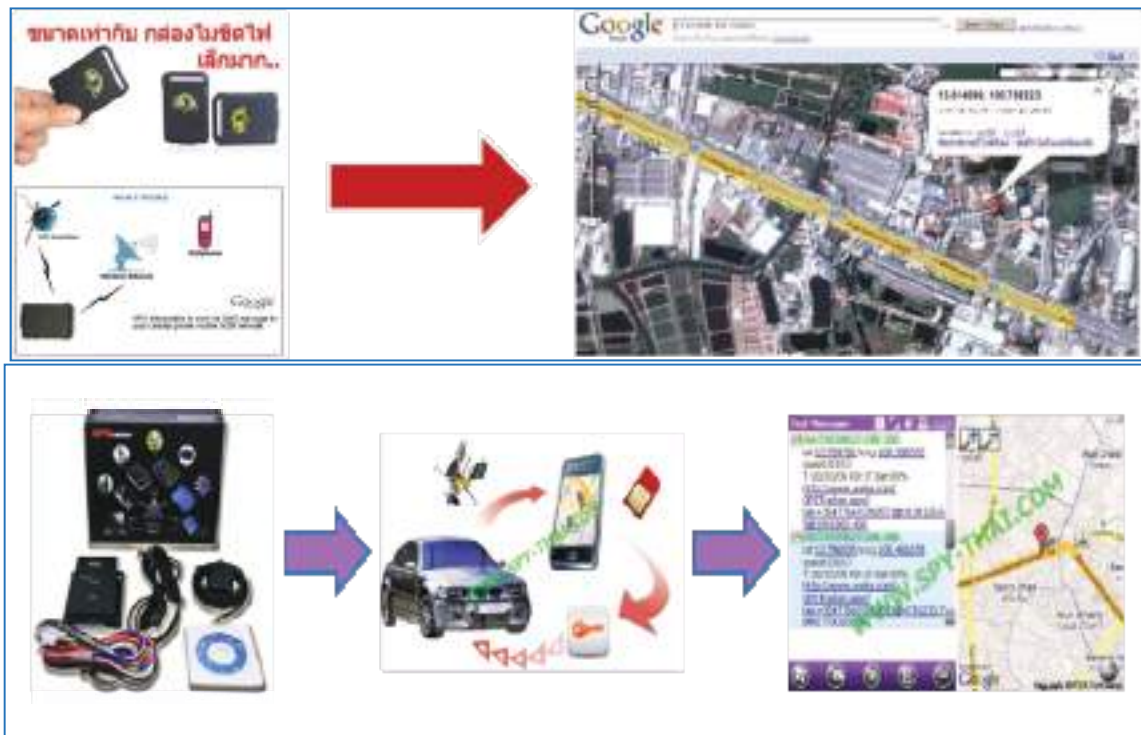

กล้องนาฬิกาข้อมือ

2.9.2 อุปกรณ์ดักฟังต่างๆ

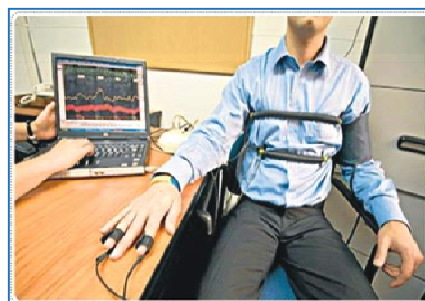
2.9.3 อุปกรณ์ค้นหาตำแหน่ง GPS

2.9.4 เครื่องอ่านข้อมูลจากโทรศัพท์และซิมการ์ด

2.9.5 เครื่องจับเท็จ

เครื่องจับเท็จ

2.9.6 อุปกรณ์อื่นๆ

เครื่องดักเสียงขยายเสียง

โปรแกรม Spy Phone

SET 1

แถมโทรศัพท์ เครื่องควบคุม ฟรี..
พิเศษเพียง 9,900 บาท

VIP 3

MMS+Email+LBS+Website
แถมเครื่องได้ + Camera
แถมโทรศัพท์ เครื่องควบคุม ฟรี..
พิเศษเพียง 29,000 บาท

รู้การสนทนา ทุกคำพูด ทุก sms ทุกตำแหน่ง จากทุกมุมโลกด้วยโปรแกรมสพายโฟน
สืบด้วยตัวเอง ข้อมูลส่วนตัวไม่รั่วไหล สะดวก ทำได้เอง ติดตั้งสพายโฟนได้เอง เพียง 5 นาที

2.10 เทคนิคยุทธวิธีการตรวจค้นจับกุม

ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ชุดสืบสวนประสบความสำเร็จ คือขั้นตอนในการเข้าตรวจค้นจับกุม บุคคล สถานที่ ยานพาหนะ โดยขาดยุทธวิธีเป็นเหตุให้เกิดความไม่ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน คนร้ายสามารถหลบหนีไปได้ พยานหลักฐานถูกทำลายการนำข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนทั้งหมดมาวางแผนซักซ้อมขั้นตอนในการเข้าตรวจค้นจับกุมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งหลังจากที่มีการวางแผนแล้วจะต้องมีการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้พร้อมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการดังกล่าว ทั้งจำนวนบุคคล ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันอันตราย และมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน

การจัดระบบการติดต่อสื่อสารในขณะปฏิบัติการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธวิธีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว มีความเสถียรและมีระบบการสื่อสารสำรองเสมอ อย่าหวังพึ่งการสื่อสารเพียงระบบเดียว การใช้วิทยุติดต่อสื่อสารยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในขั้นตอนของการตรวจค้นจับกุม ยกตัวอย่าง เช่น ในการสืบสวนคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในขั้นตอนการส่งมอบยาเสพติดหรือล่อซื้อ ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุด และกลุ่มคนร้ายใช้ความระมัดระวังที่สุดในขั้นตอนนี้ ถ้าการติดต่อสื่อสารระหว่างชุดสืบสวนไม่ดีพอ ไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เช่น จุดนัดพบของคนร้าย หรือยานพาหนะของคนร้ายที่มีการ

เพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้สืบสวนทราบมาจนเกิดความสับสนของผู้ปฏิบัติงานทำให้คนร้ายรู้ตัว อาจหลบหนีไปหรือทำอันตรายเจ้าหน้าที่อาพราง สายลับ หรือทำให้การสืบสวนทั้งหมดที่ได้ดำเนินการ มาสูญเสียไป

เจ้าหน้าที่ในชุดสืบสวนทุกนายควรได้รับการฝึกฝนยุทธวิธีในการตรวจค้น บุคคล ยานพาหนะ อาคารสถานที่ (CQB) ให้เกิดความชำนาญเพื่อให้เกิดความปลอดภัยกรณีเกิดการปะทะต่อสู้ หรือจากอุบัติเหตุ จากพวกเดียวกัน การฝึกฝนจะต้องกระทำต่อเนื่องเป็นวงรอบจนเจ้าหน้าที่เกิดทักษะในการปฏิบัติและสามารถ นำยุทธวิธีที่ได้รับการฝึกฝนมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที

เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหัวหน้าชุดสืบสวนและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องสรุปบทเรียนจากการ ปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ทั้งข้อดีและข้อด้อยของกรณีแต่ละครั้ง รวมทั้งศึกษาข้อผิดพลาดของกรณีอื่นๆ มาเป็นบทเรียน เพื่อพัฒนาชุดสืบสวนให้มีศักยภาพมากขึ้น พึงระลึกเสมอว่าคนฉลาดเรียนรู้จากความผิดพลาด ของบุคคลอื่น คนโง่เรียนรู้จากความผิดพลาดของตนเอง

2.11 เทคนิคการซักถาม

การซักถาม หมายถึง การซักถามด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าใครกระทำผิด และ เพื่อเป็นหลักฐานพิสูจน์การกระทำผิดของผู้ต้องหา

2.11.1 การซักถามแหล่งข่าวที่ได้ผลที่สุด

1. แหล่งข่าวไม่รู้ตัวว่าถูกซักถาม
2. หลีกเลี่ยงการจด บันทึก หรือทำอะไรต่อหน้าแหล่งข่าวให้เขารู้ว่าถูกซักถาม
3. หากต้องการบันทึกการซักถาม ให้ใช้เครื่องมือพิเศษในลักษณะซ่อน หรืออำพรางในการบันทึก โดยไม่ให้แหล่งข่าวทราบได้

2.11.2 มีจิตวิทยา ในการซักถาม

1. คนจะพูดมากหลังจากประสบเหตุการณ์ขึ้นมาใหม่ๆ
2. คนมักจะคล้อยตามความคิดเห็น ของผู้มีอำนาจเหนือตน
3. คนมักจะให้เหตุผล เมื่อตนเองทำผิด (แก้ตัว)
4. คนมักจะตกตะลึง เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขัน
5. คนมักจะโกรธเมื่อถูกลบล้างความผิด
6. คนมักจะชอบการยกยอปอขึ้น
7. คนมักจะเห็นความสำคัญของตนเอง มากกว่าเห็นความสำคัญของผู้อื่น
8. คนมักจะตอบสนองความเมตตาปรานี และเห็นอกเห็นใจที่มีผู้อื่นมอบให้

2.11.3 ลักษณะคำถาม

1. ตั้งคำถามง่ายๆ
2. ตั้งคำถามตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม
3. ตั้งคำถามแบบแนบเนียน และถูกต้องตามกาลเวลา
4. มีคำถามมูลฐานอยู่ 6 ประการ คือ หลัก 5 W 1 H
Who (ใคร)
What (ทำอะไร)
When (เมื่อไหร่)
Where (ที่ไหน)
Why (ทำไม)
How (อย่างไร)

2.11.4 วิธีแก้ปัญหา ในการซักถามแหล่งข่าว

1. พุดอ้อมค้อม

- อุดหนุนฟังเขาพูดต่อไป
- คอยจับผิดให้ได้
- ถามย้ำให้พูดยืนยันอีกครั้ง

2. ดื้อ ถือดี หัวแข็ง

- พุดแหะ พุดเร็วอย่างให้ตั้งตัวติด
- พุดดูถูกดูแคลนด่าว่า
- พุดโอ้อวด แสดงเหตุผล

3. โกหกเก่ง

- ปลอ่ยให้เขาพูดไปก่อน แล้วค่อยจับโกหกให้ได้
- เมื่อพูดจบ ให้พูดอีกครั้งว่าตรงกันหรือไม่
- หยุตถาม แล้วเรียกมาซักถามใหม่

2.12 เทคนิคการขยายผล

การขยายผล หมายถึง การเข้าถึงข้อมูลของเครือข่ายของอาชญากรรมเพื่อตักตวงจระกุ่มแก๊ง อาชญากรรมและให้ได้ผลในการปราบปรามอาชญากรรม ระดับเครือข่าย ในปัจจุบันการทำงานของคนร้าย จะมีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างชัดเจน เช่น แก๊งยาเสพติด แก๊งลักทรัพย์ (ลักรถยนต์ , แก๊งดักตู้เงิน) เป็นต้น

2.12.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม
2. เพื่อแสวงหาผู้กระทำความผิดเพิ่มเติม
3. เพื่อให้ได้รายละเอียดในเชิงลึกแห่งคดีและมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด
4. เพื่อวางแผนการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในอนาคต
5. เพื่อคลี่คลายคดีที่เกิดในอดีตแต่ยังจับกุมผู้กระทำความผิดไม่ได้
6. เพื่อตรวจยึดทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการ

กระทำความผิด

2.12.2 เทคนิคการขยายผลต้องใช้การบูรณาการกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น

2.12.2.1 เทคนิคการซักถาม

1.การแยกเป้าหมาย โดยการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมผู้กระทำความผิดมา เมื่อมีการซักถามเบื้องต้นทำให้ทราบว่าบุคคลที่กระทำความผิดนั้นบุคคลใดที่เป็นบุคคลสำคัญและสามารถขยายผลได้ จนสามารถนำไปสู่ผู้ร่วมขบวนการได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรแยกบุคคลดังกล่าวไว้ในห้องเฉพาะเพื่อดำเนินการขยายผลต่อไป

2.การซักถามเพื่อให้ได้ข้อมูลของเครือข่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องนี้อยู่เสมอว่า การกระทำความผิดที่เป็นกลุ่ม แก๊ง จะไม่ได้ลงมือกระทำความผิดเพียงคนเดียว ต้องมีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนและมีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในการปฏิบัติการแต่ละครั้ง หากเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถซักถามจนได้ข้อมูลของผู้กระทำความผิดทั้งหมดก็จะสามารถนำไปสู่การขยายผลผู้ร่วมขบวนการได้

3.ผู้ขยายผลปรับทัศนะให้บุคคลที่เราขยายผลไว้วางใจจนยอมเปิดเผยข้อมูล ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการขยายผลว่าจะสามารถขยายผลจนสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ เนื่องจากผู้ขยายผลกับบุคคลที่ถูกขยายผลไม่เคยรู้จักหรือเป็นญาติกันมาก่อน การที่จะขอความร่วมมือเพื่อให้ได้ข้อมูล ตามที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการนั้นเป็นเรื่องยาก แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำการขยายผลสามารถปรับทัศนะตนเองให้บุคคลที่ถูกขยายผลเกิด

ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ขยายผล ข้อมูลทั้งหมดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการจากการขยายผลก็จะสัมฤทธิ์ผล

4.มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียวให้เป็นผู้ซักถามขยายผล โดยการซักถามขยายผลต้องมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวเป็นผู้ซักถาม หากเจ้าหน้าที่ตำรวจซักถามหลายคนก็จะทำให้บุคคลที่เราขยายผลเกิดความสับสน หวาดกลัวและไม่ไว้วางใจบุคคลที่ซักถาม ก็จะทำให้ไม่ได้ข้อมูลในการซักถาม ทำให้การขยายไม่สำเร็จ

5.มอบหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งคอยจดข้อมูลที่ได้จากการขยายผล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบ ซึ่งในการปฏิบัติงานซักถามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้อมูลที่ได้จากบุคคลที่ถูกขยายผลเราควรมีการจดบันทึกข้อมูลทั้งหมด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการขยายผลจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.12.2.2 เทคนิคด้านเทคโนโลยี

1.ตรวจสอบโทรศัพท์เพื่อหาเครือข่าย เนื่องจากโทรศัพท์เป็นอุปกรณ์สื่อสารของกลุ่มคนร้ายที่จะใช้ในการติดต่อกันเองภายในกลุ่มเครือข่ายในการกระทำความผิดแต่ละประเภท หากสามารถเข้าถึงข้อมูลทางโทรศัพท์ก็จะติดตามจับกุมผู้ร่วมกระทำความผิดได้

2.การเก็บข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์จากเศษกระดาษในที่เกิดเหตุ เพื่อนำหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าวมาขอข้อมูลการใช้เพื่อหาความเชื่อมโยงเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นกลุ่มขบวนการ

2.12.2.3 เทคนิคการประสานงาน

1.นำสมุดบันทึกที่มีหมายเลขที่บัญชีของธนาคารมาทำการสืบค้นโดยการประสานงานกับธนาคารผู้ให้บริการ เพื่อให้ทราบบุคคลที่เกี่ยวข้องทางด้านการเงิน เช่น เครือข่ายยาเสพติดที่จะมีการให้ผู้ร่วมขบวนการรับผิดชอบด้านการเงิน

2.นำหมายเลขโทรศัพท์จากเศษกระดาษมาขยายผลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าว โดยการประสานงานกับผู้ให้บริการในแต่ละเครือข่ายจนได้ข้อมูลนำมาสู่การขยายผล

3.ผู้ปฏิบัติงานต้องวางแผนในการปฏิบัติการแข่งกับเวลา ในการจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดในลักษณะที่เป็นเครือข่ายและยังไม่สามารถจับกุมผู้ร่วมขบวนการได้ทั้งหมด หากผู้ปฏิบัติงานปล่อย ให้ความล่าช้าเลยไม่ให้ความสำคัญในการขยายผล ก็จะทำให้ผู้ร่วมขบวนการรู้ตัวว่ากลุ่มแก๊งของตนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมก็จะมีการพยายามทำลายพยานหลักฐาน หลบหนีการจับกุม ซึ่งในทางกลับกัน หากเราให้ความสำคัญกับเวลา เมื่อได้ข้อมูลบุคคลที่ร่วมขบวนการและเจ้าหน้าที่ตำรวจรีบดำเนินการติดตามก็จะได้ตัวบุคคลผู้ร่วมกระทำความผิดและพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง จนสามารถนำไปสู่การจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งเครือข่าย

4.ความพร้อมของบุคคลและทรัพยากรในการปฏิบัติงาน ในแต่ละคดีที่มีการขยายผลต้องมีการปฏิบัติการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายนี้พร้อมกัน หากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอก็จะทำให้การขยายไม่สำเร็จ นอกจากนั้นทรัพยากรด้านรถยนต์ เครื่องมือสื่อสาร เงิน น้ำมัน อุปกรณ์พิเศษอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายผลในแต่ละคดี หากทรัพยากรเหล่านี้ไม่มีความพร้อมเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จ

2.13 เทคนิคการบริหารงบประมาณ

งบประมาณการสืบสวน ในที่นี้หมายถึงเงินถือเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการสืบสวน พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผบ.ตร. มักจะพูดเสมอว่า ชาติ เกียรติ วินัย (เงิน) กล่าวหาญ ต้องมีเงินก่อน ถึงจะกล่าวหาญ หมายถึง กองทัพจะต้องเดินด้วยท้อง เพราะการจะไปหาข่าวหรือทำงานต้องมีเงิน มีน้ำมันในการขับเคลื่อนการทำงาน เราแบ่งเทคนิคนี้ออกเป็น

- เทคนิคการหางบประมาณ

- เทคนิคการใช้งบประมาณ
- เทคนิคการติดตามการใช้งบประมาณ

2.13.1 เทคนิคการหางบประมาณ (เงิน) นั้นมีที่มาจาก

1. กองทุนการสืบสวน เป็นเงินงบประมาณที่ทางราชการให้มาสำหรับการสืบสวน จะต้องมีการทำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ถูกต้องของระบบราชการ แต่บางครั้งเราอาจจะไม่ใช่ตามหลักฐานที่เบิกเราก็ใช้เทคนิค ตั้งเรื่องการติดตามคนร้ายจากการเดินทาง การสืบคดีที่ตั้งเรื่องสืบสวน และเซ็นเบิกอย่างถูกต้องตามราชการ แต่อาจนำเงินที่เบิกมานั้นไปใช้ในคดีอื่น หรือใช้งานอื่น ในงานสืบสวน เช่น ใช้ในการหาข่าว (ชุดข่าว) หรือตั้งเป็นรางวัลในการจับคดีก็ได้ ต้องทำความเข้าใจกับลูกทีมให้ได้ต้องโปร่งใสและจริงใจ

2. กองทุนที่ได้จากผู้บังคับบัญชา คือ เงินที่นายมอบให้มา จะมาจากที่ไหนเป็นเรื่องของผู้บังคับบัญชา อาจจะเป็นเงินในระบบหรือนอกระบบงบประมาณก็ได้ เมื่อได้มาแล้วก็จะจัดตั้งผู้ถือเงิน ทำบัญชีควบคุมเงิน เพื่อใช้เป็นกองทุนการสืบสวน ควรมีความโปร่งใส รับทราบทั่วกัน หรือได้มาจากหน่วยงานเฉพาะทาง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

3. เงินที่ได้มาจากการแสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น คอนเสิร์ตมวอลชน เพราะส่วนใหญ่งานสืบสวนจะใช้เงินในการสืบสวนแต่ละคดีเป็นจำนวนมาก

2.13.2 เทคนิคการใช้งบประมาณ

การใช้งบประมาณ ถามว่าใช้จ่ายขนาดใดถึงจะพอเหมาะ ถ้าให้ใช้ตามผู้ร้องขอเท่าไรก็ไม่พอ จึงต้องตั้งงบไว้สำหรับคดีต่างๆ ว่าจะจัดสรรเท่าไร โดยดูปริมาณงานว่ามีกี่คดี และควรจัดสรรให้โดยใช้วิธี ดังนี้

1. ล่อใจ หรือจูงใจ คือให้ไปก่อนเบื้องต้น หากงานสำเร็จแล้วค่อยให้ตามจำนวนที่ตั้งไว้
2. ให้แบบดูผลงาน คือ ดูงานที่ทำ ความยากง่ายของงาน
3. ให้แบบจำนวนวันเวลาและระยะทางที่ทำงาน ดูว่าต้องใช้จำนวนวันที่จะติดตามคดีหรือระยะทางที่ไปติดตามคดีว่าไกล ใกล้ขนาดใด

2.13.3 เทคนิคการติดตามงบประมาณ

คือ ติดตามการใช้จ่ายเงินทุกครั้ง งานสืบสวนส่วนใหญ่มักจะไม่ติดตาม หรือเปรียบเทียบความคุ้มค่าจากการใช้งบประมาณถือว่าสำคัญ ไม่ใช่ชี้เหนียว แต่ต้องตรวจสอบ และต้องพูดคุยกันในชุดว่าคุ้มหรือไม่ เพราะงบประมาณนั้นหายาก

อย่างไรก็ตาม หัวหน้างานสืบสวนจะต้องเป็นผู้ที่มีน้ำใจ และเป็นผู้ที่รู้ระบบงานสืบสวน ถึงจะเข้าใจในการหางบประมาณ ใช้งบประมาณ ติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณ ถึงจะทำให้งานสืบสวนประสบผลสำเร็จ และได้รับความร่วมมือจากทีมงานสืบสวนเป็นอย่างดี นำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในงานสืบสวน

3.

วิชา การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย

3. วิชา การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย

กรณีนักสืบต้องการหาข้อมูลพยานหลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ ข้อเท็จจริงและพฤติกรรม หรือต้องการตรวจสอบความถูกต้องของข่าว สามารถใช้เทคนิคการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอยมาใช้ ซึ่งเป็นเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลของนักสืบชนิดหนึ่ง เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ต้องใช้ระยะเวลา กำลังคน และความอดทน ต่อเนื่องของนักสืบด้วย

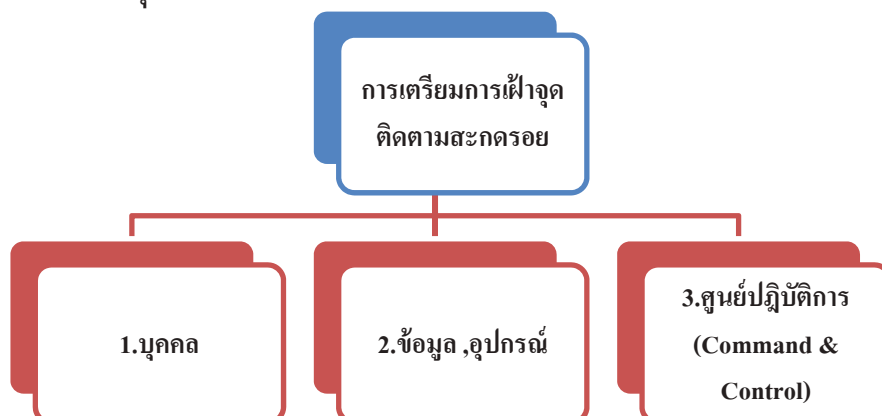
1. ความหมายการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย (Monitoring And Surveillance)

หมายถึง การเฝ้าสังเกตการณ์หรือติดตาม บุคคล ยานพาหนะสถานที่ หรือสิ่งของอื่นอย่างต่อเนื่องหรือ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยไม่ให้ผู้ถูกเฝ้าสังเกตการณ์หรือผู้ถูกติดตามรู้ตัว (เว้นบางกรณีที่ผู้ถูกเฝ้าสังเกตการณ์ หรือผู้ถูกติดตามรู้ตัวได้ เช่น เพื่อป้องกันไม่ให้คนร้ายกระทำความผิด เพื่ออารักขาบุคคล หรือสายลับ)

2. วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย

- 2.1 เพื่อพิทักษ์เจ้าหน้าที่ บุคคลสำคัญ หรือสายลับ
- 2.2 เพื่อหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆ
- 2.3 เพื่อหาหรือชี้ตัวบุคคลหรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเป้าหมาย
- 2.4 เพื่อหารายละเอียดข้อมูลกิจกรรมต่างๆ ของเป้าหมาย เช่น ที่พัก แหล่งที่หลบซ่อน แหล่งที่ไป เป็นประจำ เป็นต้น
- 2.5 เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของข่าว ความน่าเชื่อถือของสายลับ หรือแหล่งข่าว
- 2.6 เพื่อต้องการทราบที่ซุกซ่อนสิ่งของผิดกฎหมาย
- 2.7 เพื่อหาข้อมูลสำหรับการซักถาม สอบปากคำ
- 2.8 เพื่อต้องการทราบแหล่งที่พัก ที่หลบซ่อนของผู้กระทำความผิด
- 2.9 เพื่อหาข้อมูลสนับสนุนการขอหมายจับ
- 2.10 เพื่อพัฒนาด้านข่าวกรอง หรือติดตามแหล่งที่มาของข่าวลือ
- 2.11 เพื่อหาข้อมูลในการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

3. การเตรียมการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย

3.1 บุคคล เป็นการเตรียมตัวของเจ้าหน้าที่เฝ้าจุดสะกดรอยในด้านต่างๆ ได้แก่

3.1.1 คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่สะกดรอยที่ดี ต้องมี

3.1.1.1 มีความรู้ทางด้านหลักวิชาเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย การสำรวจ (Casing) การทำแผนที่ การวางแผน การอำพราง การถ่ายภาพ และยุทธวิธีตำรวจ เป็นต้น

3.1.1.2 มีความรอบรู้ ชำนาญสถานที่ เส้นทาง ในพื้นที่ที่จะไปเฝ้าจุดติดตาม
สะกดรอย

3.1.1.3 มีรูปร่าง และบุคลิกภาพ และการแต่งกายที่เหมาะสม

3.1.1.4 มีความจดจำที่ดี มีสมาธิ รอบคอบ ระมัดระวัง

3.1.1.5 มีความสามารถในการประเมินบุคคล สถานการณ์

3.1.1.6 เก็บความลับได้ดี ดื้อตัวอยู่เสมอ

3.1.1.7 มีไหวพริบปฏิภาณดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีจินตนาการ

3.1.1.8 มีความอดทน เสียสละ และควบคุมอารมณ์ได้ดี

3.1.1.9 สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้

3.1.2 สิ่งที่เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องทำหรือต้องรู้ก่อนปฏิบัติการ

3.1.2.1 เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องทำการศึกษาสถานที่ที่จะไปทำการเฝ้าจุด
ติดตามสะกดรอย โดยต้องไปสำรวจสถานที่ ดูที่ตั้ง การคมนาคม ยานพาหนะโดยสาร สิ่งแวดล้อม กิจกรรม
พื้นฐานในพื้นที่ เส้นทางเข้า-ออก จุดที่สามารถวางตัวสังเกตการณ์ จุดจ่อตรง เป็นต้น โดยต้องทำการถ่ายภาพ
เขียนแผนที่มาก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการปฏิบัติการ

3.1.2.2 เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องทำความรู้จักกับตัวเป้าหมายจากการชี้ตัว หรือ
ดูภาพถ่าย

3.1.2.3 เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องเตรียมกระดาส ชุด ดินสอ ปากกา หรือ
เครื่องมือบันทึกภาพ บันทึกเสียง ตำหนิรูปพรรณของเป้าหมาย เงินทุนสำรอง

3.1.2.4 เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องรู้เกี่ยวกับทีมงาน มีใครบ้าง จำนวนกี่คน
ใช้ยานพาหนะอะไร มีเครือข่ายการติดต่อสื่อสาร สัญญาณที่ใช้เป็นอย่างไร (แบบไม่ใช่เครื่องมือ แบบ
ใช้เครื่องมือสื่อสาร แบบการใช้สื่อสารสนเทศ เป็นต้น)

3.2 ข้อมูล อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่สะกดรอยต้องเตรียมข้อมูล ทรัพยากรอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับ
ใช้ดำเนินการให้ครบถ้วน ได้แก่

3.2.1 ข้อมูลของบุคคลเป้าหมาย เช่น ภาพถ่าย ตำหนิรูปพรรณ ตำหนิพิเศษ นิสัย
พฤติกรรม ยานพาหนะ การติดต่อสื่อสาร อาชีพสถานที่ทำงาน ประวัติต้องคดี ความอันตราย ครอบครัวบุคคล
ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยสังเขป เป็นต้น

3.2.2 อุปกรณ์การสื่อสาร เช่น วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ เครื่องมือพิเศษ เป็นต้น
ควรตรวจสอบให้ใช้งานได้เป็นอย่างดี มีถ่านหรือแบตเตอรี่สำรองไว้ เพราะอาจต้องปฏิบัติการเป็นเวลานาน
ไม่สามารถสับเปลี่ยนกำลังได้

3.2.3 ยานพาหนะต้องไม่ฉูดฉาด ต้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม่เป็นยานพาหนะ
รุ่นยี่ห้อ สี ของทางราชการตำรวจใช้ ไม่ติดสติ๊กเกอร์เป็นจุดเด่น เป็นต้น

3.2.4 เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายต้องเข้ากับสภาพแวดล้อม รู้จักกาลเทศะ สีไม่ฉูดฉาด
ไม่เป็นที่สะดุดตา เช่นเป็นยี่ห้อดังที่กำลังนิยม ควรเป็นเสื้อผ้าที่ดูปกติที่สุดเท่าที่ทำได้ นอกจากนั้นควรเป็น
เสื้อผ้าที่มีความสะดวกสบายในการสวมใส่ เนื่องจากชั่วโมงในการทำงานอาจยาวนาน เจ้าหน้าที่อาจต้องเตรียม
เสื้อผ้าสำรองไว้อีกชุดหนึ่งเพื่อเปลี่ยนระหว่างปฏิบัติการได้

3.3 ศูนย์ปฏิบัติการ (Command and Control) ในการปฏิบัติการสะกดรอยติดตาม
ต้องมีการตั้งศูนย์ควบคุมสั่งการ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการสะกดรอย ควบคุม สั่งการให้เป็นไป
ตามเป้าหมาย ให้ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลที่เจ้าหน้าที่สะกดรอยได้มาและส่งกลับไปให้เจ้าหน้าที่สะกดรอย
ใช้ประโยชน์ เช่น ชื่อ ที่อยู่ ทะเบียนรถ ประวัติหมายจับ ตามโปรแกรม POLIS เป็นต้น และทำการช่วยเหลือ

สนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่ชุดปฏิบัติงาน รวมถึงรวบรวมรายงานการสละครอย ภาพถ่าย ข้อมูลทุกชนิดที่ได้มาจากการปฏิบัติการ นำไปวิเคราะห์ต่อไป

4. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าจุดติดตามสละครอย

- 4.1 การสำรวจ Casing
- 4.2 การเขียนแผนที่
- 4.3 การอำพรางตัว
- 4.4 การสังเกตจดจำ
- 4.5 การบันทึกภาพ และเสียง
- 4.6 การเคลื่อนที่การวางตัว
- 4.7 การเฝ้าจุด
- 4.8 การจดบันทึก ทำรายงาน
- 4.9 แผน ยุทธการ และการส่งกำลังบำรุง

5. คุณสมบัติ ข้อระลึกรของเจ้าหน้าที่ติดตามสละครอย

เจ้าหน้าที่สละครอยต้องระลึกอยู่เสมอว่าในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่สละครอยมีหน้าที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ

- 5.1 เป็นนักสืบ
- 5.2 เป็นนักรวบรวมข้อมูล และคำนึงอยู่อีกเสมอว่า “เป้าหมายหลุด ดีกว่างานแตก”

การปฏิบัติงานสละครอย เน้นการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

สมาชิกทุกคนในทีมมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ต้องรู้ข้อมูลเท่า ๆ กัน แต่อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าทุกคนมีความสามารถและถนัดไม่เท่ากัน จึงเป็นหน้าที่ของหัวหน้าชุดที่จะแบ่งภารกิจตามความเหมาะสม

“มีการสื่อสารที่ดี คิดเหมือนกัน ใจใจ เชื่อมั่นในทีมงาน ซื่อสัตย์ และภูมิใจในงานที่ทำ”

6. การติดต่อสื่อสารระหว่างการเฝ้าจุดติดตามสละครอย

6.1 การติดต่อสื่อสารที่มีเครื่องมือสื่อสาร ในหลักการสากลเจ้าหน้าที่สละครอยจะใช้สัญลักษณ์หรือคำพูดแทนบุคคลหรือกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

6.1.1 ผู้ที่เราติดตาม ใช้คำว่า “เป้าหมาย” หรือ “Target” (T) หรือในการพูดภาษาวิทยุ อาจใช้คำว่า “กระต่าย”

6.1.2 เจ้าหน้าที่สละครอยผู้ที่อยู่ด้านหน้าสุดจะเป็นผู้สังเกตการณ์เป้าหมายและแจ้งความเคลื่อนไหวของเป้าหมาย ใช้คำว่า “ตา” หรือ “Eyeball”

6.1.3 เจ้าหน้าที่สละครอยคนต่อไปที่ติดตามมาจะใช้คำว่า Footman1 หรือ 1 Footman2 หรือ 2 ต่อไปเรื่อยๆ จะไม่มีการเรียกชื่อจริงนามสกุลจริง ตำแหน่ง หรืออะไรที่บอกที่มาที่ไปได้เด็ดขาด

6.1.4 ยานพาหนะ ใช้แทนคำว่า “1” “2” “3” หรือ “คันที่ 1” “คันที่ 2” “คันที่ 2” ต่อไปเรื่อยๆ จะไม่เรียกยี่ห้อ สี หรือชื่อคนขับ

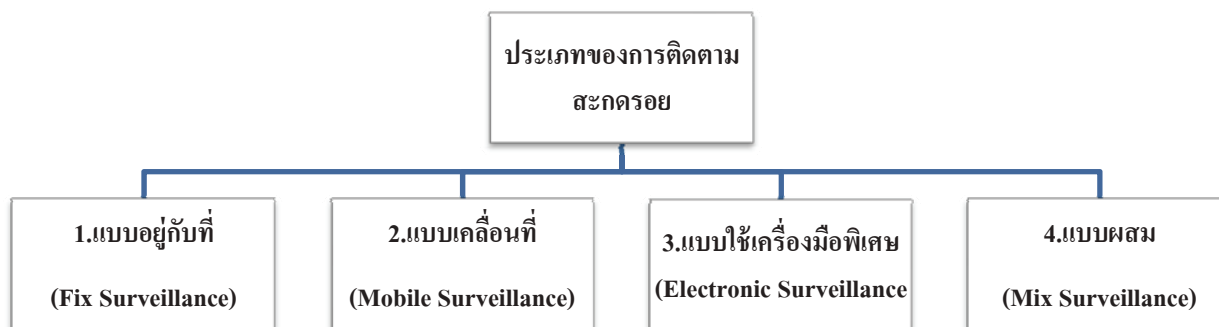
6.2 การติดต่อสื่อสารโดยไม่มีเครื่องมือสื่อสาร อาจใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนการพูดได้ เช่น

= เป็นตา (eyeball) หรือเป็นผู้ที่สังเกตเป้าหมาย

วางมือแนบลำตัวแบบมือโบกไปข้างหน้า	=	เคลื่อนที่ไปข้างหน้า
วางมือแนบลำตัวแบบมือโบกไปข้างหลัง	=	เคลื่อนที่ไปข้างหลัง
การวางมือแนบลำตัวแบบมือ	=	หยุดเคลื่อนที่
วางมือแนบลำตัวโบกฝ่ามือไปทางซ้าย	=	เลี้ยวซ้าย
วางมือแนบลำตัวโบกฝ่ามือไปทางซ้าย	=	เลี้ยวขวา เป็นต้น

7. ประเภทของการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย (Surveillance Style)

7.1 แบบอยู่กับที่ หรือ การเฝ้าจุด (Fix Surveillance)

เป็นการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอยอยู่กับที่ ต้องมีจุดหรือสถานที่เฝ้าดู (Observation Post / OP) ที่เป็นอาคาร สถานที่ บางโอกาสอาจใช้รถยนต์เป็นจุดเฝ้าดูได้ การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอยแบบนี้ เป็นการเฝ้าดูพฤติกรรมที่อาจใช้เวลานาน

7.1.1 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอยแบบอยู่กับที่ ได้แก่

- การถ่ายภาพ บันทึกเสียง
- การเข้าออกจุด OP ของเจ้าหน้าที่
- เพื่อนบ้าน
- แสงอาทิตย์ที่ส่องเข้ามาใน OP มากเกินไปหรือไม่ อาจทำให้บุคคลภายนอกเห็นเจ้าหน้าที่สะกดรอยใน OP ได้

- กลางคืน ความมืดสร้างปัญหาให้ OP หรือไม่
- สุนัข
- การติดต่อสื่อสาร
- เรื่องการอำพราง

7.1.2 ข้อคำนึงการใช้รถยนต์เป็น OP

- ไม่ควรใช้ในระยะเวลา เนื่องจากอาจผิดปกติและสามารถถูกจับพิกัดได้ง่าย
- ล้อคประตูทุกครั้ง
- จอดรถยนต์ในจุดที่ไม่ผิดปกติ เป็นธรรมชาติ
- ใช้เจ้าหน้าที่ 1 คน เท่านั้น
- นั่งในที่นั่งผู้โดยสาร
- ลดระดับเสียงวิทยุสื่อสารโดยเฉพาะในเวลากลางคืน
- ไม่ควรสูบบุหรี่
- ไม่จอดรถใกล้ธนาคาร โรงเรียน
- เตรียมเรื่องอำพราง

- ใช้กำบังธรรมชาติ เป็นต้น

7.2 แบบเคลื่อนที่ (Mobile Surveillance)

เป็นการติดตามเป้าหมายหรือผู้ต้องสงสัยโดยวิธีเดินเท้า หรือใช้ยานพาหนะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ และการจราจร ซึ่งแยกออกเป็นประเภทย่อยๆ ดังนี้

7.2.1 การติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้า (foot Surveillance)

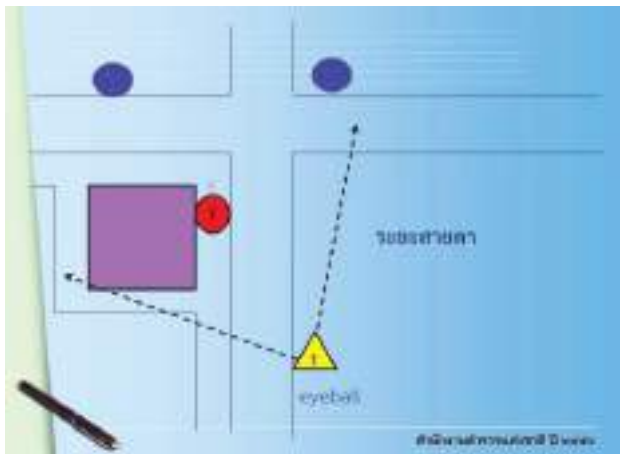
7.2.2 การติดตามสะกดรอยโดยใช้ยานพาหนะ (Mobile Surveillance)

7.2.3 การติดตามสะกดรอยโดยวิธีกบกระโดด (Leap Frog Forward Method)

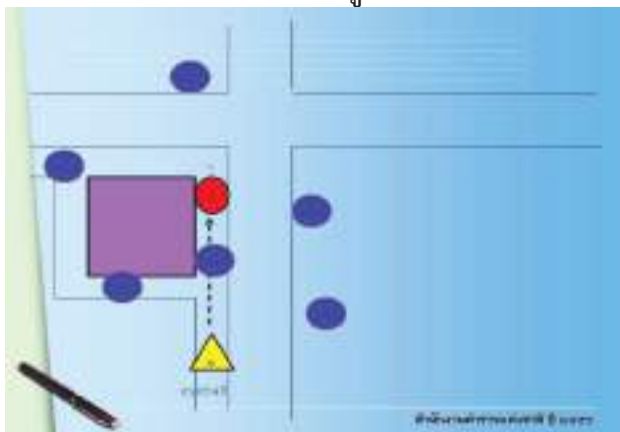
7.2.1 การติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้า (foot surveillance) การสะกดรอยแบบนี้จุดสำคัญอยู่ที่เจ้าหน้าที่สะกดรอยคนแรก (Eyeball) ต้องดำรงการสื่อสารกับทีมสะกดรอยได้ ตำแหน่งของ Eyeball จะอยู่ในจุดที่สามารถเฝ้าสังเกตความเคลื่อนไหวของเป้าหมาย (Target) ในระยะที่ใกล้มาก และสามารถเฝ้าดูสังเกตการณ์ในรายละเอียดของเป้าหมายให้ได้มากที่สุด ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการถูกจับพริฐมากที่สุด ฉะนั้นระยะห่างระหว่าง Eyeball กับ Target จะใกล้ไกลแค่ไหนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เช่น มีกำบังหรือไม่ เป็นต้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ Eyeball แต่อยู่ในระยะสายตา

การติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้า แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1) โดยใช้คนๆ เดียว (One man method) เป็นวิธีการสะกดรอยที่เสี่ยงต่อการถูกจับพริฐมากที่สุด แต่ในบางสถานการณ์ก็จำเป็นต้องใช้ เนื่องจากขาดเจ้าหน้าที่ หรือกรณีเจ้าหน้าที่คนอื่นตามมาไม่ทัน เป็นต้น ต่อเมื่อมีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามมาทันแล้ว ควรปรับวิธีการสะกดรอยใหม่

กรณีมีคนเฝ้าคนเดียวให้ยืนตรงข้ามถนน

กรณีผู้คนพลุกพล่าน

การสะกดรอยแบบเดินเท้าโดยใช้คนๆ เดียว กรณีไม่มีสิ่งกำบัง หรือผู้คนเบาบาง Eyeball (E) ควรเดินอยู่คนละฝั่งถนนกับ Target (T) เยื้องไปทางด้านหลัง แต่ถ้าถนนกว้างมาก E สามารถอยู่ถนนฝั่งเดียวกับ T ได้

ระยะห่างให้อยู่ในระยะสายตา แต่ไม่ใกล้เกินกว่าจะติดตามได้ทัน

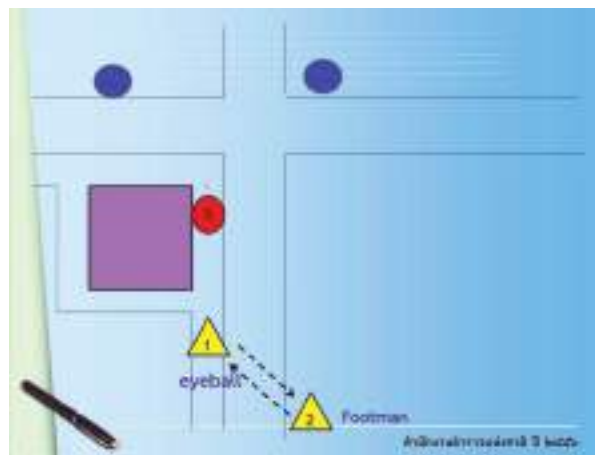
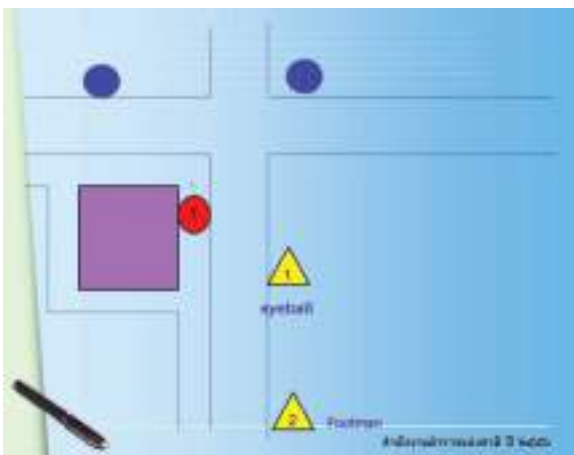
กรณีมีคนพลุกพล่าน สามารถใช้ผู้คนเป็นที่ยกำบังและเข้าใกล้ T มากขึ้นได้

2) การติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้าแบบคู่ หรือ 2 คน (Two man method)

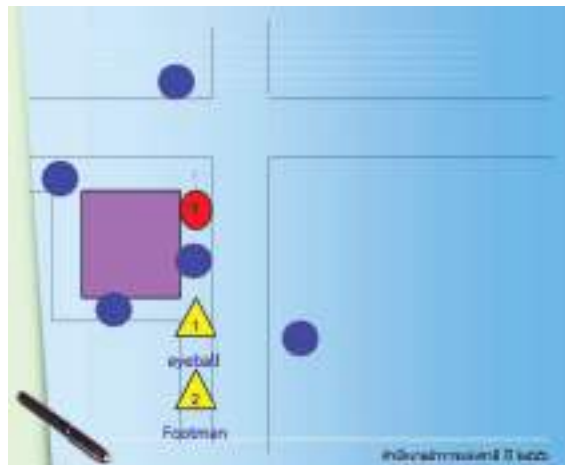
วิธีการแบบนี้จะช่วยลดความเสี่ยงในการถูกจับพริฐ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ 2 นายจะสามารถสลับตำแหน่งได้ตลอดเวลา วิธีนี้จะใช้เทคนิคเช่นเดียวกับแบบคนๆ เดียว แต่จะมีเจ้าหน้าที่สะกดรอยคนอื่นมาช่วยสนับสนุนในการสะกดรอย เรียกว่า Footman มีหน้าที่ติดตาม E และคอยสับเปลี่ยนกับ E ลักษณะการเดินจะเดินตาม E โดย Footman ไม่จำเป็นต้องสังเกตเห็นเป้าหมาย

ตำแหน่งของ E จะอยู่หลังเป้าหมาย ส่วน Footman จะอยู่ด้านหลังของ E ในสถานการณ์ที่การติดตามสะกดรอยมีผู้คนเบาบางตำแหน่งของ E ควรอยู่คนละฝั่งถนนกับ T เยื้องไปด้านหลัง กรณีมีผู้คนพลุกพล่าน E ควรอยู่ฝั่งเดียวกับ T

ระหว่าง E กับ Footman อย่าลืมสลับตำแหน่ง กรณีเห็นว่าเป้าหมายอาจจู้ตัว

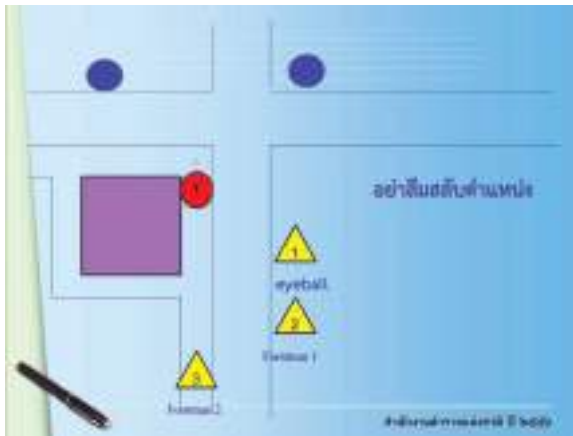
กรณีผู้คนเบาบาง

กรณีผู้คนพลุกพล่าน

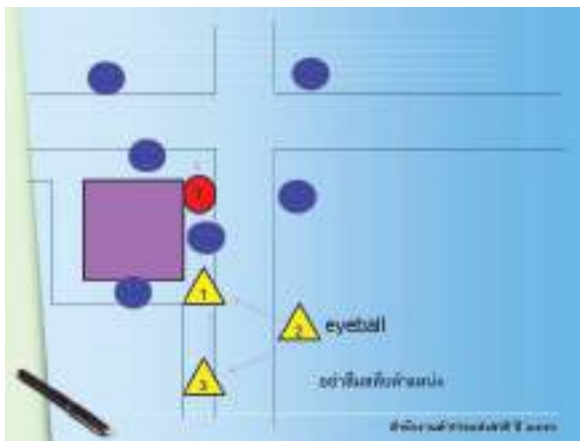
3) การติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้าแบบทีม หรือ ABC System เป็นวิธีการสะกดรอย

ที่ได้ผลมากที่สุด เจ้าหน้าที่สะกดรอยคนที่ 1 Eyeball (E) และคนที่ 2 Footman 1 จะอยู่ถนนฝั่งตรงข้ามเยื้องกับเป้าหมาย Target (T) โดยไม่จำเป็นต้องเห็น T ส่วนเจ้าหน้าที่คนที่ 3 Footman 2 จะอยู่ฝั่งเดียวกับ T ห่างๆ โดยไม่จำเป็นต้องเห็น T

กรณีผู้คนเบาบาง

- การสะกดรอยแบบ ABC System
กรณีผู้คนเบาบาง

กรณีผู้คนพลุกพล่าน

- กรณีมีผู้คนพลุกพล่าน และการสับเปลี่ยนตำแหน่ง
- ระยะเวลาในการสับเปลี่ยนตำแหน่ง แล้วแต่สถานการณ์ เมื่อคิดว่าเป้าหมายอาจรู้ตัว

ข้อสังเกตบางประการในการติดตามสะกดรอยโดยวิธีเดินเท้า

- ทำตัวให้เป็นธรรมชาติ
- การรักษาความลับ
- เตรียมการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ไม่ควรสัมผัสทางสายตาโดยตรงกับเป้าหมาย
- ระยะห่างระหว่างเป้าหมายและเจ้าหน้าที่ควรอยู่ในระยะที่เหมาะสมหรืออยู่ในสายตา
- ต้องตื่นตัวตลอดเวลา
- ใช้กำบังธรรมชาติเพื่อปกปิด
- การถ่ายภาพ จดบันทึกต่างๆ ต้องระวังไม่ให้มีท่าทางผิดปกติ ต้องปกปิด
- กรณีเป้าหมายเข้าไปในตัวอาคาร เจ้าหน้าที่อย่างน้อย 1 นาย ต้องติดตามเข้าไป แต่หากเป็นสถานที่กว้างใหญ่ ควรเข้าไปหลายนาย แต่ต้องทิ้งเจ้าหน้าที่เฝ้าทางเข้าออกไว้ด้วย
- กรณีเป้าหมายขึ้นลิฟต์ ถ้าเป้าหมายเข้าไปคนเดียวไม่ควรติดตามไป ให้คอยสังเกตขึ้นจากสัญญาณไฟของลิฟต์แล้วตามไปทีหลัง แต่หากมีเจ้าหน้าที่สะกดรอยหลายคน ให้เข้าไปในลิฟต์อย่างน้อย 1 นาย เพื่อตามเป้าหมายไป (เมื่อตามไปแล้วได้จังหวะอันสมควรต้องเปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่สะกดรอยที่ติดตามเป้าหมายเข้าไปในลิฟต์ทันที)
- กรณีเป้าหมายเข้าไปในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ โรงแรม ห้องสุขา เป็นต้น เจ้าหน้าที่สะกดรอยสามารถเข้าไปพร้อมกับเป้าหมาย

ดำเนินกิจกรรมคล้ายๆ เป้าหมาย และอยู่ใกล้เป้าหมายได้มากที่สุด อาจเข้าไปแอบฟังการสนทนา ถ่ายภาพใกล้ๆ ได้ เพราะในที่สาธารณะเป็นสถานที่เปิด การสงสัยมีน้อย

- กรณีเป้าหมายเข้าที่ทำการไปรษณีย์ ใช้บริการ internet ใช้โทรศัพท์ มือถือสาธารณะ ใช้บริการตู้ ATM ถ้ามีเอกสารรายการให้เก็บ และจดเวลาการใช้บริการไว้ เพื่อกลับมาเอาข้อมูลหรือตรวจสอบข้อมูลในภายหลัง

- เมื่อเป้าหมายพบกับผู้หนึ่งผู้ใดให้ถ่ายภาพผู้ที่มาพบไว้ หากเป็นกรณีสงสัยร่วมกระทำผิด อาจแยกชุดสะกดรอยติดตามไปได้

- เมื่อเป้าหมายหลุดจากการติดตาม Eyeball ต้องแจ้งให้ทุกคนทราบ เพื่อติดตามหาเป้าหมาย หากไม่พบเป้าหมายจริงๆ ให้แจ้ง CO เพื่อแก้ปัญหาต่อไป เป็นต้น

ข้อควรทำ และไม่ควรทำ ของเจ้าหน้าที่ติดตามสะกดรอย (Do & Don't)

● ควรทำ DO	● ไม่ควรทำ Don't
ทำตัวให้กลมกลืน ใส่ใจทำงานอย่างเต็มที่ อาศัยความคุ้นเคยสถานที่ให้เกิดประโยชน์ เตรียมเรื่องอำพราง ทำงานเป็นทีม ดำรงการสื่อสารระหว่างทีมไว้ เก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุด เป็นต้น	เคลื่อนไหว ลูกนั่งผิดปกติ การปรากฏตัวในที่โล่งแจ้ง การสบตากับเป้าหมาย การประเมินความสามารถของเป้าหมายต่ำเกินไป จดบันทึกโดยเปิดเผย แสดงกิริยาอาการแปลก ๆ มีพิรุณ ไม่ปกปิดอาวุธหรือเครื่องมือสื่อสาร เดินวนเวียน เป็นต้น

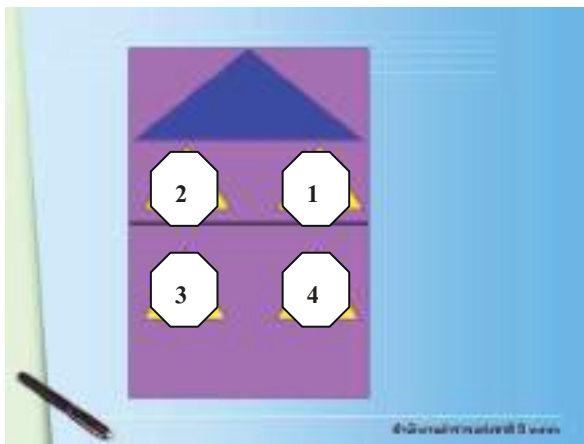
7.2.2 การติดตามสะกดรอยโดยใช้ยานพาหนะ (Mobile Surveillance) วิธีการติดตามสะกดรอยโดยใช้ยานพาหนะ ได้แก่ การติดตามสะกดรอยเป้าหมายโดยใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บอลูนหรือเฮลิคอปเตอร์ก็ได้ หลักการจะใช้หลักการเดียวกันกับการติดตามสะกดรอยโดยการเดินเท้า แต่เปลี่ยนมาเป็นมาใช้ยานพาหนะแทน แต่จะมีปัญหาที่แตกต่างกัน คือ ระยะห่างระหว่างเป้าหมาย (T) กับเจ้าหน้าที่สะกดรอยจะมีมากขึ้น ความเร็วในการเคลื่อนที่จะมีมากขึ้น และมีองค์ประกอบของการจราจรเข้ามาเกี่ยวข้อง

7.2.2.1 ยานพาหนะที่ใช้ในการติดตามสะกดรอย

- ต้องเป็นธรรมชาติกลมกลืน สีต้องไม่ฉูดฉาด สีต้องไม่ซ้ำ ยี่ห้อและรุ่นต้องไม่ซ้ำกัน
- ไม่เป็นรถยนต์รุ่นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้
- เครื่องยนต์ต้องสมบูรณ์น้ำมันต้องมีเพียงพอ
- แผ่นป้ายทะเบียน เสืออากาศวิทยุต้องไม่ผิดปกติ
- ไม่มีรอยบุบ หรือเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น สติกเกอร์
- การแต่งกายเหมาะสมกับรถยนต์ เป็นต้น

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดตามสะกดรอยในยานพาหนะ

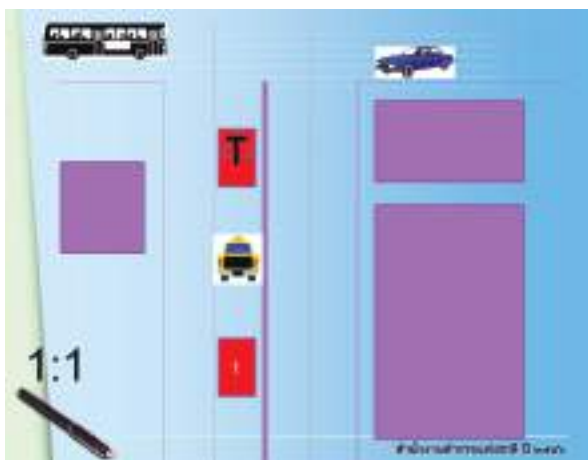

- 1.คนขับ (Driver)
2. ผู้สังเกตการณ์ตา หรือผู้ทวนสัญญาณ (Relay หรือ Eyeball)
- 3.เจ้าหน้าที่สะกดรอย 1 (Footman 1)
- 4.เจ้าหน้าที่สะกดรอย 2 (Footman 2)

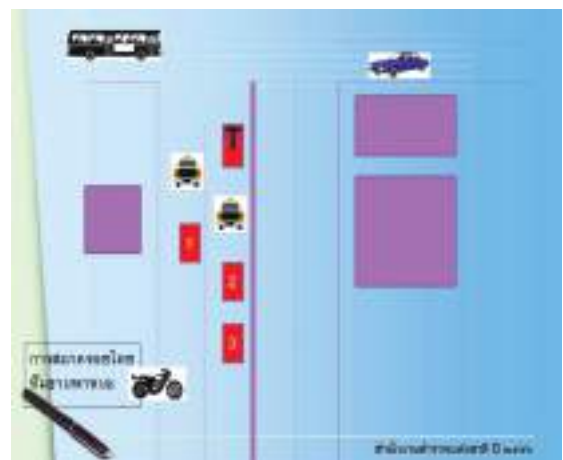
7.2.2.2 รูปแบบการติดตามสะกดรอยโดยใชยานพาหนะ

1) แบบคาราวาน (Caravan) เป็นวิธีการสะกดรอยโดยใชยานพาหนะแบบต่างๆ ไปโดย Eyeball จะอยู่เป็นคันแรก และหากมีรถคันอื่นอีกก็จะอยู่ในตำแหน่งต่อจาก Eyeball โดยทิ้งระยะห่างพอประมาณต่อๆ กันไป แบ่งออกได้เป็น

1.1 แบบ 1 : 1

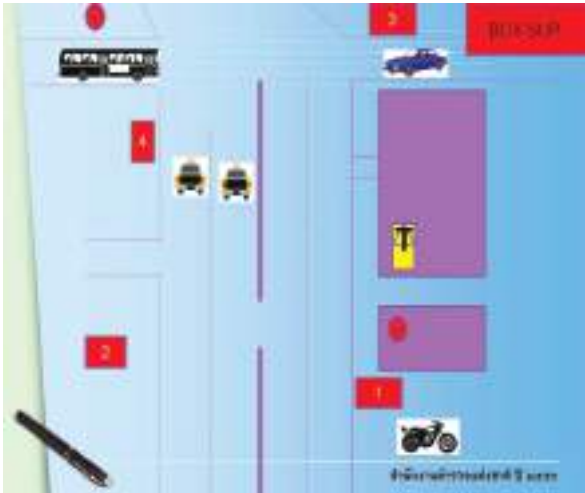

1.2 แบบทีม ABC System

2) แบบกล่อง หรือ Box System เป็นวิธีการติดตามสะกดรอยกรณีเป้าหมายขับรถเข้าไปแะ หรือจอดในอาคาร หรือพื้นที่เมืองที่มีผังถนนแบบตารางเชื่อมต่อกัน

การสะกดรอยจึงต้องให้รถสะกดรอยต่าง ๆ ประจำจุดปิดตรงเส้นทางที่เป้าหมายสามารถออกหรือเลี้ยวเดินทางไปได้ หรืออีกกรณีหนึ่งเป็นวิธีการสะกดรอยกรณีถนนมีลักษณะเป็นทางคู่ขนานและตาราง เช่นในต่างประเทศ หรือถนนในเมืองพัทยา รูปแบบนี้จะใช้รถยนต์หนึ่งคันวิ่งนำหน้ารถยนต์เป้าหมาย ส่วน Eyeball จะวิ่งตามหลังเป้าหมายและรถติดตามที่เหลือจะวิ่งประกบถนนคู่ขนานทางซ้ายและทางขวาไปเรื่อย ๆ

การติดตามสะกดรอยแบบกล่อง หรือ Box System

7.2.3 การติดตามสะกดรอยโดยวิธีกบกระโดด(Leap Frog Forward Method)

การสะกดรอยเป้าหมายในกรณีที่ทราบพฤติกรรมซ้ำซาก (PATTERN OF ACTION) ของเป้าหมายกรณีเป้าหมายมีพฤติกรรม การเดินทางกิจกรรมที่ทำประจำจนเป็นปกตินิสัยในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่สะกดรอยในกรณีที่เป้าหมายหลุดจากการติดตาม เจ้าหน้าที่สะกดรอยสามารถไปดักหรือเริ่มต้นสะกดรอยตรงจุดที่เป้าหมายไปประจำเป็นปกตินิสัยได้ เป็นต้น

7.3. การเฝ้าจุดติดตามสะกดรอยแบบใช้เครื่องมือพิเศษ (Electronic Surveillance) เป็นการติดตามสะกดรอย โดยเอาเครื่องมือพิเศษ เช่น กล้องวงจรปิด ระบบ GPS มาใช้ในการติดตามสะกดรอย ได้แก่

7.3.1 การติดตามสะกดรอยโดยใช้กล้องวงจรปิดไร้สาย หรือติดตามผ่าน internet

Indoor and outdoor 4-channel systems available.

7.3.2 การติดตามสะกดรอยตามรถยนต์โดยใช้ระบบ GPS หรือ Global Positioning System คือ ระบบบอกพิกัดผ่านทางดาวเทียมซึ่งโคจรสูงจากพื้นโลกประมาณ 20,000 กิโลเมตร โดยจะทำหน้าที่ส่งสัญญาณให้กับอุปกรณ์ลูกข่าย เพื่อคำนวณ ตรวจสอบ และถอดรหัสสัญญาณ ที่ได้จากดาวเทียม เพื่อให้ได้พิกัดตำแหน่ง และข้อมูลการเคลื่อนที่ของยานพาหนะที่ถูกต้องตลอด 24 ชั่วโมง

ตัวอย่างหน้าจอแผนที่การติดตามตำแหน่งอุปกรณ์หรือรถยนต์ที่มีระบบ GPS Tracking ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

7.4 การติดตามสะกดรอยแบบผสม (Mix Surveillance) เป็นการสะกดรอยแบบที่รวมการสะกดรอยแบบต่างๆ มาใช้ผสมผสานกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพและสถานการณ์

8.การสังเกตเป้าหมายทำการตรวจสอบการติดตามสะกดรอย

1. ขึ้นรถประจำทางในขณะที่รถกำลังเคลื่อนออก
2. ขึ้นรถแท็กซี่แล้วให้ขับวนเวียนไปมา
3. เดินปะปนไปกับฝูงชนที่หนาแน่น
4. เดินหลบเข้าไปตามซอกตึกหรือซอยแยกเมื่อเดินเลี้ยวกลับมุมหรือตึกมุมถนน
5. เข้าไปในร้านหรือตัวอาคารแล้วรีบหลบออกไปทางอื่น
6. เปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่เพื่ออำพรางเจ้าหน้าที่
7. ขึ้นรถประจำทางแล้วกระโดดลงเมื่อรถยังไม่ถึงป้ายจอดหรือเมื่อรถติดสัญญาณไฟแดง
8. ให้นักต่อล้อให้หลงทาง
9. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีคนติดตามจะทำร้ายแล้วชี้คนติดตามให้ตำรวจดู
10. วิ่งหลบหนีไปเรื่อยๆ

11. ขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรเช่นฝ่าสัญญาณไฟแดงกลับรถในที่ห้ามกลับจอรถในที่ห้ามจอดขับรถสวนทางที่อนุญาตให้รถเดินทางเดียว เป็นต้น
12. ขับรถเข้าไปในซอยตัน
13. หยุดรถบ่อยๆ
14. ขับรถด้วยความเร็วสูง หรือขับรถเร็วและซ้าสลับกันไป
15. เลี้ยวมุมถนนแล้วหยุดรถทันที
16. ขับรถวนรอบๆวงเวียน
17. ขับรถย้อนกลับมาทางเดิม
18. ขับรถโดยใช้ทางอ้อม
19. จอดรถในที่โล่งแจ้ง
20. เลี้ยวรถในขณะที่ไม่อยู่ในช่องเลี้ยวรถ
21. จอดรถแล้วลงจากรถเดินเข้าไปในตัวอาคารแล้วรีบเดินกลับออกมาขับรถต่อไปอีก
22. ใช้กระจกเงาสำหรับส่องดูท้ายรถเป็นที่สังเกตดูการติดตาม เป็นต้น

9.การเขียนรายงานการเฝ้าจุดติดตามสะกดรอย (Surveillance Report)

การติดตามสะกดรอยมีจุดประสงค์หลักคือการหาข้อมูลจากตัวเป้าหมายตามจุดประสงค์ ที่ตั้งไว้ เจ้าหน้าที่สะกดรอยเมื่อออกปฏิบัติหน้าที่แล้วต้องมาบันทึกไว้เสมอ เรียกว่า เขียนรายงานการสะกดรอย การบันทึกและเขียนรายงานการสะกดรอยต้องมีรายละเอียดดังนี้

1. วัน เวลา
2. ผู้ปฏิบัติการสะกดรอย
3. เหตุการณ์ รายละเอียดในการสะกดรอย
4. ผู้เขียนรายงานการสะกดรอย (หมายเหตุ ทุกคนในชุดต้องเขียน)

10.กรณีศึกษา (Case Study)

- วิดีโอเทคนิคการติดตามสะกดรอยของต่างประเทศ

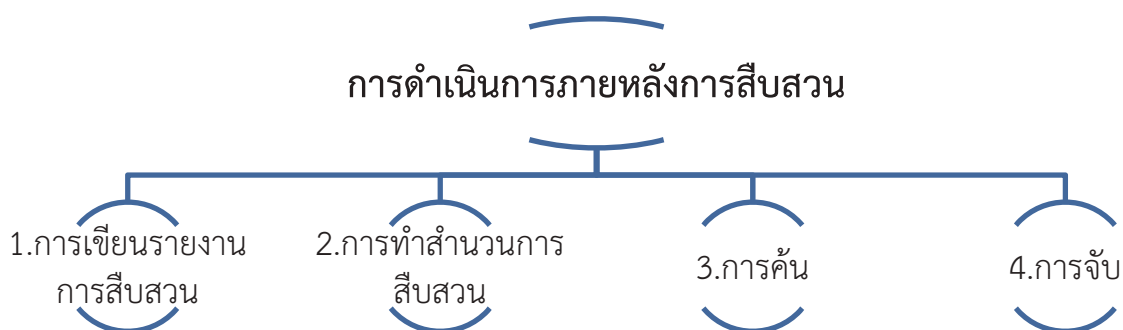

4.

วิชา การดำเนินการภายหลัง
การสืบสวน

4. วิชา การดำเนินการภายหลังการสืบสวน

1. การดำเนินการภายหลังการสืบสวน ประกอบด้วย

1. การเขียนรายงานการสืบสวน
2. การทำสำนวนการสืบสวน
3. การค้น
4. การจับ

2. ความหมายของการสืบสวน

การสืบสวน (คดีอาญา) หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด (ป.วิอาญา ม.1(10))

3. ขั้นตอนการสืบสวน

เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานรวมทั้งขั้นตอนในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ด้วยกล่าวโดยสรุปคือ

3.1 แสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิดทั้งหมดให้ครบองค์ประกอบในคดี

ไม่ใช่เฉพาะข้อเท็จจริงเท่าที่ได้รับแจ้ง รายงาน หรือร้องเรียนเท่านั้น จำเป็นต้องสืบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงทั้งหมดทุกแง่ทุกมุมให้ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาดำเนินคดีที่ถูกต้องเป็นธรรมมากที่สุด

3.2 แสวงหาพยานหลักฐานพิสูจน์ยืนยันข้อเท็จจริงที่ได้รับ

เพื่อความน่าเชื่อถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นจริง หรือน่าจะเป็นความจริง ซึ่งสามารถบอกเรื่องราวในคดีได้อย่างถูกต้องตรงความเป็นจริง หรือค่อนข้างตรงต่อความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากข้อเท็จจริงจะปรากฏออกมาในหลายลักษณะ ทั้งแบบครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นบางส่วนหรือหลายส่วน ซึ่งมีทั้งสอดคล้องต้องกันและขัดแย้งกัน จึงจำเป็นต้องมีพยานหลักฐาน 3 ประเภทดังกล่าวแล้วรับรองยืนยัน

3.3 วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานประกอบกัน

เพื่อทราบว่าพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดหรือรายละเอียดของการกระทำผิดที่แท้จริงเป็นอย่างไรซึ่งอาจมีการวิเคราะห์ทั้งความเป็นไปได้ตามความเป็นจริง ความสมเหตุสมผลการเปรียบเทียบหาความเหมือนหรือความแตกต่าง เพื่อหาเหตุการณ์จริงที่มีเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้นว่าเป็นอย่างไร

3.4 สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

เพื่อพิสูจน์ความผิดและผู้กระทำผิดเมื่อได้รับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมากพอสมควร ในระยะเวลาหนึ่งแล้ว ซึ่งอาจพอสรุปได้ว่าพฤติการณ์แห่งคดีเป็นความจริงและใครเป็นผู้กระทำผิด เพื่อที่จะได้มุ่งเน้นการสืบสวนให้ตรงประเด็นและลงลึกในรายละเอียดได้มากขึ้นต่อไป

3.5 ส่งมอบพยานหลักฐานให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อ

เนื่องจากตามกฎหมายแล้วผู้รับผิดชอบทำสำนวนการสอบสวนและมีความเห็นสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้องหรือให้งดการสอบสวน คือ พนักงานสอบสวน ในเบื้องต้นอาจสรุปการสืบสวน เพื่อบอกให้พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการขอหมายจับหรือหมายค้นจากศาล เพื่อการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป โดยพยานหลักฐานที่จะใช้พิสูจน์ความผิด เมื่อได้แสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานจากการสืบสวนมาแล้ว ได้แก่ พยานวัตถุ พยานเอกสารพยานบุคคล ซึ่งนำพิสูจน์ความผิดได้ และต้องเป็นพยาน ที่มีได้เกิดจากการจงใจมีคำมั่นสัญญาขู่เชี้ย หลอกลวง หรือโดยมิชอบด้วยประการใดๆ (ป.วิอาญา ม.226) รวมทั้งพยานผู้เชี่ยวชาญ (ป.วิอาญา ม.243)

3.6 ตัวอย่าง รายงานการสืบสวน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง รายงานการสืบสวนคดี.....

เรียน

ตามที่เมื่อวันที่.....เวลาประมาณ.....น. ได้เกิดเหตุ

เหตุเกิด บ้านเลขที่.....หมู่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... นั้น

(....ระบุชื่อหน่วยงาน....) ขอรายงานผลการสืบสวน (เบื้องต้นหลังเกิดเหตุ) ดังนี้

1.รายละเอียดในคดี

1.1 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของ สก.

คดีอาญาที่/2554 คดีอุกฉกรรจ์ ที่ อ./2554

1.2 ข้อหา.....

1.3 สถานที่เกิดเหตุ.....

1.4 ผู้เสียหาย

(1)

(2)

(3)

(4)

1.5 ทรัพย์สินเสียหาย

(1)

(2)

1.6 คนร้ายหรือผู้ต้องหา

(1)ประวัติการกระทำ

ผิด.....(ถ้ามี).....อาวุธหรือเครื่องมือเครื่องใช้

(2)ประวัติการกระทำ

ผิด.....(ถ้ามี).....อาวุธหรือเครื่องมือเครื่องใช้

1.7 ยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำผิด

(1)

(2)

1.8 รายละเอียดหรือพฤติกรรมแห่งคดี

.....(บรรยายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยย่อ).....

1.9 พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

1.10 พนักงานสอบสวนชั้นผู้ใหญ่ควบคุม

2. ผลการสืบสวน(เบื้องต้น) หลังเกิดเหตุ

2.1 ข้อเท็จจริง

(ข้อเท็จจริง หมายถึง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง หรือ ข้อความหรือเหตุการณ์ที่วินิจฉัยแล้วว่าเป็นจริง หรือ พฤติการณ์ที่เกิดขึ้นตามปกติธรรมดาของบุคคลและสถานการณ์ทั่วไป หรือ อีกนัยหนึ่งหมายถึง ผู้ใด ทำอะไร แก่ใคร อย่างไร ดังนั้น ผู้ทำหน้าที่สืบสวนจึงต้องแสวงหาข้อเท็จจริงให้ได้ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ และบรรยายให้ปรากฏในรายงานสืบสวนว่า ใคร ทำอะไร แก่ใคร อย่างไร)

2.1.1 ข้อเท็จจริงในคดี

(1) ก่อนเกิดเหตุ

.....
.....
(2) ขณะเกิดเหตุ
.....
.....

.....
.....
(3) หลังเกิดเหตุ
.....
.....

.....
.....
2.1.2 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เสียหาย หรือผู้เสียชีวิต

(1) ประวัติบุคคล
.....
.....

.....
(2) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
.....
.....

.....(เช่น อาชีพ ความประพฤติ ฯลฯ).....
.....

2.2 หลักฐาน

2.2.1 พยานบุคคล

(พยานบุคคล หมายถึง คำให้การของบุคคลที่มาให้การต่อเจ้าพนักงานตำรวจ โดยพยานบุคคลจะเป็นผู้เล่าเรื่องราวให้ฟังเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่พยานได้ประสบเหตุการณ์ ได้เห็น ได้ยิน หรือได้ฟังมา)

(1) ประจักษ์พยาน

(ประจักษ์พยาน หมายถึง พยานบุคคลที่เป็นผู้ได้เห็น ได้ยิน หรือรับทราบเหตุการณ์ด้วยตนเอง และให้เรียงลำดับความสำคัญตามช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังด้วย)

ก.....

ข.....

(2) พยานแวดล้อม

(พยานแวดล้อม เป็นพยานที่ช่วยสนับสนุนการรู้เห็นเหตุการณ์ของประจักษ์พยานว่ามีข้อเท็จจริงบางอย่างอยู่หรือไม่ และให้เรียงลำดับความสำคัญตามช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน และหลัง)

(2.1) พยานแวดล้อมก่อนเกิดเหตุ

ก.....

ข.....

(2.2) พยานแวดล้อมหลังเกิดเหตุ

ก.....

ข.....

(2) พยานบอกเล่า

(พยานบอกเล่า เป็นพยานบุคคลซึ่งให้การโดยตนมิได้เห็น ได้ยินหรือรู้เรื่องที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง แต่ได้ยินหรือได้ฟังมาจากผู้อื่น)

ก.....

ข.....

2.2.2 พยานวัตถุ

(หมายถึง สิ่งของใดๆ ที่สามารถจะให้เจ้าพนักงานตำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน เป็นพยานหลักฐานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีและพบในสถานที่เกิดเหตุ เช่น วัตถุสิ่งของต่าง ๆ มีด ปืน ท่อนไม้ ศพ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เศษผ้า ภาพถ่าย ภาพวิดีโอ ภาพจากกล้องวงจรปิด เป็นต้น)

(1)(เป็นอะไร พบที่ใด หรือยึดได้จากที่ใด ระบุให้ละเอียด).....

(2)(เป็นอะไร พบที่ใด หรือยึดได้จากที่ใด ระบุให้ละเอียด).....

2.2.3 พยานเอกสาร

(หมายถึง ข้อความใดๆ ที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรหรือรูปรอยใดๆ ที่สามารถใช้เป็นเครื่องหมายแทนคำพูด เพื่อให้เข้าใจข้อความหรือตามความหมายนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะบันทึกด้วยการเขียน การพิมพ์ แกะสลัก บนวัสดุใดๆ เช่น กระดาษ ผ้า โลหะ เป็นต้น)

(1)(เป็นอะไร พบที่ใด หรือยึดได้จากที่ใด ระบุให้ละเอียด).....

(2)(เป็นอะไร พบที่ใด หรือยึดได้จากที่ใด ระบุให้ละเอียด).....

2.2.4 พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือการตรวจวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

(หมายถึง การตรวจพิสูจน์หลักฐานหรือความเห็นในเบื้องต้นของผู้ชำนาญการ ก่อนการมีความเห็นเป็นทางการ เช่น การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน หัวกระสุนปืน / การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ เช่น การตรวจคราบเลือด การตรวจการเปลี่ยนแปลงหลังการตาย ฯลฯ แล้วข้อมูลดังกล่าวไปสู่กระบวนการสืบสวนต่อไป โดยไม่ต้องรอผลการตรวจอย่างเป็นทางการ)

(1) การตรวจพิสูจน์หลักฐาน

.....

.....

.....

(2) การตรวจพิสูจน์ทางนิติเวชวิทยา

.....

.....

.....

(3) การวิเคราะห์ข้อมูลทางทะเบียน

.....

.....

.....

(4) การวิเคราะห์ข้อมูลทางโทรศัพท์

.....

.....

.....

(5) อื่น ๆ

.....

.....

.....

3. ประเด็นที่น่าเชื่อว่าเป็นสาเหตุในคดี

(การตั้งสาเหตุในคดีควรอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและหลักฐานที่ปรากฏและในแต่ละประเด็นจะต้องสืบสวนในเบื้องต้นให้มีความด้วยว่าบุคคลต้องสงสัยหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ปรากฏในคดีอย่างไร)

3.1

3.2

3.3

3.4

4. บุคคลต้องสงสัยและบุคคลที่น่าเชื่อเกี่ยวข้องกับในคดี

(จะต้องนำข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ได้จากที่เกิดเหตุ จากการสืบสวน และจากการตัวประเด็นที่น่าเชื่อว่าเป็นสาเหตุในคดี มาประกอบการวินิจฉัยว่าจากข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ปรากฏ ผู้ใดต้องสงสัยหรือเกี่ยวข้องกับคดีอย่างไร ในเรื่องใด จะต้องมีความเหตุและผล มีข้อเท็จจริงและมีพยานหลักฐานชนิดใดเชื่อมโยงไปถึงอย่างไร)

4.1 บุคคลต้องสงสัย

1)

2)

4.2 บุคคลที่น่าเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับในคดี

1)

2)

5. สรุปข้อเท็จจริงและหลักฐานจากการสืบสวน (เบื้องต้น) หลังเกิดเหตุ

5.1 ข้อเท็จจริงได้ความว่า

.....

.....

.....

5.2 หลักฐานในทางคดี

.....

.....

.....

6. การดำเนินการในขั้นต่อไป

(การดำเนินการในขั้นต่อไปของการสืบสวน สามารถแบ่งออกได้เป็น การแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและการแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพิ่มเติมนั้น จะต้องกระทำควบคู่กันไป ถ้าเป็นพยานบุคคลสามารถดำเนินการได้โดยการเรียกมาสอบปากคำ หรือออกหมายเรียกมาสอบปากคำ ส่วนพยานวัตถุและพยานเอกสาร สามารถดำเนินการได้โดยให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกให้บุคคลที่ครอบครองสิ่งของนั้นนำสิ่งของมาส่งมอบให้พนักงานสอบสวน หรือการขอให้ศาลออกหมายค้นแล้วผู้ทำหน้าที่สืบสวนเข้าทำการตรวจสถานที่ค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของเพื่อเป็นหลักฐานประกอบคดีต่อไป บรรยายโดยละเอียด)

- 6.1
6.2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาสั่งการ

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง

4. การทำสำนวนการสืบสวน

แฟ้มสำนวนการสืบสวน

The screenshot shows a Thai police investigation form titled 'บันทึกการสืบสวน' (Investigation Record). It contains fields for personal information, physical characteristics, and a list of witnesses. Numbered annotations are placed on the form: 1 points to the 'ชื่อ' (Name) field, 2 points to the 'รูปถ่าย' (Photograph) field, 3 points to the 'รายชื่อผู้พยาน' (List of Witnesses) table, 4 points to the 'ประวัติการสืบสวน' (Investigation History) section, and 5 points to the 'ข้อมูลทั่วไป' (General Information) section.

แฟ้มระบบฐานข้อมูลสำนวนการสืบสวน

การทำสำนวนการสืบสวนเป็นการบันทึกการสืบสวนไว้ในทุกขั้นตอน นับแต่เริ่มรับแจ้งหรือรับทราบเหตุแห่งคดี การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การวางแผนงานสืบสวน การดำเนินงานสืบสวน การตรวจค้น การจับกุม และการติดตามผลการดำเนินคดีจนถึงที่สุดแล้วเก็บรวบรวมไว้เป็นแฟ้มข้อมูลแห่งคดีหรือสำนวน การสืบสวนในแต่ละคดีพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

4.1 วัตถุประสงค์ของการทำสำนวนการสืบสวน

4.1.1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสืบสวนและติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีทั้งกรณีคดีที่ไม่รู้ตัว และคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือยังจับกุมตัวคนร้ายไม่ได้

4.1.2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสืบสวนขยายผลคดีให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด ทั้งในกรณีของผู้ร่วมกระทำความผิดอื่นที่ยังไม่รู้ตัว พยานหลักฐานที่ยังไม่สามารถตรวจพบให้ครบถ้วน ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายยังไม่ได้คืนทั้งหมด ข้อเท็จจริงในคดีบางส่วนที่ยังไม่ทราบแน่ชัด เช่น สาเหตุหรือแรงจูงใจในการกระทำความผิด เป็นต้น รวมทั้งพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดในคดีอื่นนอกเหนือจากความผิดในคดีที่สืบสวนของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิด

4.1.3 เพื่อให้ผู้สืบสวนรับผิดชอบคดีใช้เป็นข้อมูลในการทบทวนขั้นตอนและลำดับเหตุการณ์ในการดำเนินงานสืบสวนคดีทั้งหมดเพื่อใช้ประโยชน์ในการเป็นพยานให้ปากคำในชั้นสอบสวนซึ่งนับเป็น

ส่วนสำคัญในการพิจารณาสิ่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานสอบสวนหรืออัยการและใช้เป็นข้อมูลเบิกความในชั้นพิจารณาของศาลว่าจำเลยมีความผิดหรือยกฟ้องในชั้นศาล

4.1.4 เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาในการสืบสวนคดีอื่น ๆ ให้ประสบความสำเร็จมากขึ้นหรือประสบความสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งนำข้อมูลในสำนวนการสืบสวนไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การศึกษาถึงแผนประทุษกรรมของคนร้าย หรือพฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรมในแต่ละประเภท เป็นต้น เพื่อการวางแผนงานหรือหามาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

4.2 รูปแบบและวิธีการจัดทำสำนวนการสืบสวน ควรดำเนินการดังนี้

4.2.1 จัดเก็บรวบรวมไว้เป็นลักษณะแบบพิมพ์ทั้งในระบบแฟ้มเอกสารและระบบสารสนเทศที่มั่นคงแข็งแรงและป้องกัน โดยจำกัดผู้เข้าถึงข้อมูลในสำนวนการสืบสวนเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

4.2.2 มีการจัดเรียงลำดับหมวดหมู่เอกสารประเภทต่าง ๆ ในสำนวนไว้อย่างเป็นระบบเพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ โดยมีแผนเอกสารระบุหัวข้อเรื่องหรือประเภทของเอกสารค้นไว้ด้านหน้าในแต่ละส่วนให้เรียบร้อย

4.2.3 บันทึกในสำนวนการสืบสวน ต้องระบุชื่อและตำแหน่งผู้บันทึก วันเวลาที่บันทึก และลงลายมือชื่อของผู้บันทึกไว้ท้ายบันทึกเพื่อเป็นหลักฐานด้วย

4.2.4 ผู้รับผิดชอบสำนวนการสืบสวนควรเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยมีการส่ง-รับมอบสำนวนการสืบสวนอย่างเป็นทางการทุกครั้ง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง หรือโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนการสืบสวน

4.2.5 สำนวนการสืบสวนถือเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของฝ่ายสืบสวน

4.3 เอกสารในสำนวนการสืบสวน ควรประกอบด้วย

4.3.1 บันทึกการรับทราบเหตุหรือสำเนาบันทึกประจำวันรับคำร้องทุกข์

บันทึกการรายงานเหตุคดีของพนักงานสอบสวน บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงที่มาของการรับทราบเหตุหรือคดีอาญาที่เกิดขึ้น เช่น การสืบทราบโดยพนักงานสืบสวนเอง การรับแจ้งเบาะแสจากประชาชน องค์กร หน่วยงานหรือสื่อสารมวลชนที่นอกเหนือไปจากการรับแจ้งความร้องทุกข์ของพนักงานสอบสวนตามปกติ

4.3.2 สำเนาบันทึกคำให้การผู้เสียหาย/พยาน

สำเนาบันทึกคำให้การผู้เสียหายหรือพยานของพนักงานสอบสวนที่พนักงานสืบสวนขอไว้แนบในสำนวนการสืบสวนเพื่อทราบรายละเอียดการกระทำผิด

4.3.3 บันทึกการตรวจสอบเหตุเบื้องต้น (กรณียังไม่แน่ว่าเป็นคดีอาญาหรือไม่)

บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงรายละเอียดการตรวจสอบเหตุเบื้องต้น หลังรับทราบเหตุตามข้อ 1 กรณียังไม่แน่ว่าเหตุดังกล่าวจะเป็นคดีอาญาหรือไม่ ซึ่งควรต้องระบุวันเวลา ผู้ปฏิบัติ บุคคลหรือสถานที่ วิธีปฏิบัติ และผลสรุปการตรวจสอบอย่างครบถ้วน

4.3.4 บันทึกการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ พร้อมแผนที่และภาพถ่ายร่องรอยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงรายละเอียดของการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งต้องระบุวันเวลา ระยะเวลา ผู้ร่วมปฏิบัติ สถานที่ลักษณะสภาพที่เกิดเหตุโดยทั่วไป และเฉพาะจุดที่สำคัญของคดี วิธีการและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจ ร่องรอยพยานหลักฐานที่ ตรวจพบ และผลสรุปของพฤติการณ์

แห่งคดีภายหลังการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเสร็จสิ้น พร้อมแผนที่และภาพถ่ายของสถานที่และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำสำเนาบันทีกการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวนมาประกอบด้วย

4.3.5 บันทีกการประชุมวางแผนการสืบสวน

บันทีกของพนักงานสืบสวนที่แสดงรายละเอียดของการประชุมวางแผนการสืบสวนในแต่ละครั้งซึ่งต้องระบุถึงสถานที่ วันเวลา ระยะเวลา ผู้เข้าร่วมประชุม ประเด็นการพิจารณา และผลสรุปของการประชุมในแต่ละประเด็น

4.3.6 บันทีกการสืบสวน พร้อมเอกสารหรือภาพถ่ายของบุคคล/สถานที่ หรือร่องรอยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

บันทีกของพนักงานสืบสวนที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติในการสืบสวนแต่ละครั้ง ในทุกขั้นตอนของการสืบสวน ซึ่งควรต้องระบุถึงวันเวลา ผู้ร่วมปฏิบัติ สถานที่ วิธีการและผลการปฏิบัติ พร้อมเอกสารหลักฐาน ภาพถ่ายหรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบ

4.3.7 สำเนาบันทีกขอหมายค้น

สำเนาบันทีกขอหมายค้นของพนักงานสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนที่แสดง รายละเอียดของเหตุผลและความจำเป็นของผู้ร้องขอต่อศาลที่จะตรวจค้นสถานที่เพื่อพบร่องรอย พยานหลักฐานในคดี พร้อมสำเนาหมายค้นในแต่ละครั้ง

4.3.8 สำเนาบันทีกการตรวจค้น พร้อมแผนที่/แผนผังและภาพถ่ายประกอบ

สำเนาบันทีกการตรวจค้นของพนักงานสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนที่แสดงรายละเอียดของการตรวจค้นในแต่ละครั้งระหว่างการสืบสวน ซึ่งควรต้องระบุถึงวันเวลา สถานที่ ผู้ร่วมปฏิบัติ วิธีการผลการตรวจค้น และร่องรอยพยานหลักฐานที่ตรวจพบ พร้อมแผนที่ แผนผังหรือภาพถ่ายสถานที่และสิ่งของที่เกี่ยวข้อง

4.3.9 สำเนาบันทีกการตรวจยึดสิ่งของ/ของกลาง พร้อมภาพถ่าย (หากมี)

สำเนาบันทีกของพนักงานสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนที่แสดงรายละเอียดของการตรวจยึดสิ่งของหรือของกลางในคดี พร้อมภาพถ่ายประกอบ ซึ่งควรต้องระบุถึงวันเวลา สถานที่ ผู้ร่วมปฏิบัติ รายการทรัพย์สินหรือสิ่งของ มูลค่าของทรัพย์สินหรือสิ่งของและวัตถุประสงค์ของการตรวจยึด พร้อมภาพถ่ายประกอบ

4.3.10 สำเนาบันทีกขอหมายจับ พร้อมภาพถ่ายหรือภาพสเก็ชของผู้ต้องหา

สำเนาบันทีกของพนักงานสอบสวนที่แสดงรายละเอียดของเหตุผลหรือความจำเป็นในการขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหา โดยมีสำเนาหมายจับพร้อมภาพถ่ายผู้ต้องหาประกอบ

4.3.11 สำเนาบันทีกการจับกุม พร้อมภาพถ่าย (หากมี)

สำเนาบันทีกการจับกุมของผู้จับกุมซึ่งอาจเป็นพนักงานสืบสวนในคดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นที่แสดงรายละเอียดการจับกุมผู้ต้องหาแต่ละคน ซึ่งควรต้องระบุถึงวันเวลา สถานที่ผู้ร่วมปฏิบัติ ผู้ถูกจับกุม รายการทรัพย์สินของกลางและพฤติการณ์การจับกุม พร้อมภาพถ่ายประกอบ (หากมี)

4.3.12 สำเนาบันทีกการดูหรือชี้ตัวผู้ต้องหา (หากมี)

สำเนาบันทีกของพนักงานสอบสวนที่แสดงการดูหรือชี้ตัวผู้ต้องหาของพยาน ซึ่งควรต้องระบุถึงพยานผู้อื่นที่ยืนร่วมอยู่กับผู้ต้องหาตามจำนวนที่กำหนด วันเวลา สถานที่ และผลการดูตัวหรือชี้ตัวผู้ต้องหาพร้อมภาพถ่ายประกอบ

4.3.13 สำเนาบันทีกคำให้การผู้ต้องหา

สำเนาบันทีกของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสืบสวนที่จัดทำขึ้นในการสอบปากคำผู้ต้องหาเพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำผิดนอกเหนือจากรายละเอียดที่ได้รับทราบจากผู้เสียหายหรือพยานแล้ว

4.3.14 สำเนาบันทึกการชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ พร้อมภาพถ่าย (หากมี)

สำเนาบันทึกของพนักงานสอบสวนที่แสดงรายละเอียดของผู้ต้องหาที่ชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำสารภาพ กรณีผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ ซึ่งควรต้องระบุถึงวันเวลา สถานที่ ผู้ร่วมปฏิบัติหรือพยาน วิธีการกระทำผิด พร้อมร่องรอยพยานหลักฐานและภาพถ่ายประกอบ

4.3.15 แบบประวัติและภาพถ่ายผู้ต้องหา บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหา ซึ่งควรต้องระบุภาพถ่าย ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการกระทำผิดและรายละเอียดของคดีในแต่ละครั้ง ที่เคยกระทำผิด เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาแผนประทุษกรรมคนร้าย การขยายผลคดีและการสืบสวนติดตามจับกุมผู้ต้องหาอีกในภายหลัง

4.3.16 สำเนาบันทึกพนักงานสอบสวน

สำเนาบันทึกของพนักงานสอบสวนที่แสดงรายละเอียดของการปฏิบัติทั้งหมดในทุกขั้นตอนของการสอบสวน เพื่อการประสานงานที่ดีกับฝ่ายสอบสวนในการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3.17 สำเนารายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและบันทึกสังเกตของพนักงานอัยการ

สำเนาบันทึกของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่แสดงถึงความเห็นและคำสั่งในคดีพร้อมเหตุผลประกอบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการสืบสวนต่อไป

4.3.18 บันทึกการติดตามผลการดำเนินคดีในชั้นศาลจนคดีถึงที่สุด

บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงผลของการติดตามการดำเนินคดีในชั้นศาลจนคดีถึงที่สุดว่าขณะนี้จำเลยถูกพิจารณาอยู่ในศาลใดแล้ว และจำเลยมีความผิดตามที่ฟ้องหรือไม่ ด้วยเหตุผลใดตามคำพิพากษา รวมทั้งศาลได้ปล่อยตัวจำเลยหรือจำเลยหลบหนีไม่มาศาล

4.3.19 บันทึกการตรวจสอบข้อมูลการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา/จำเลย

บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงผลของการติดตามตรวจสอบข้อมูลการปล่อยตัวชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งควรต้องระบุเหตุผลของการปล่อยตัว วันที่ปล่อย รายละเอียดของหลักประกัน วันที่ครบกำหนด สถานที่ติดต่อได้ระหว่างปล่อยตัวและชื่อ ที่อยู่ของนายประกัน ทั้งนี้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบพฤติการณ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลย และการสืบสวนติดตามจับกุม กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีประกัน

4.3.20 บันทึกการตรวจสอบข้อมูลการคุมขังหรือจำคุกจำเลย

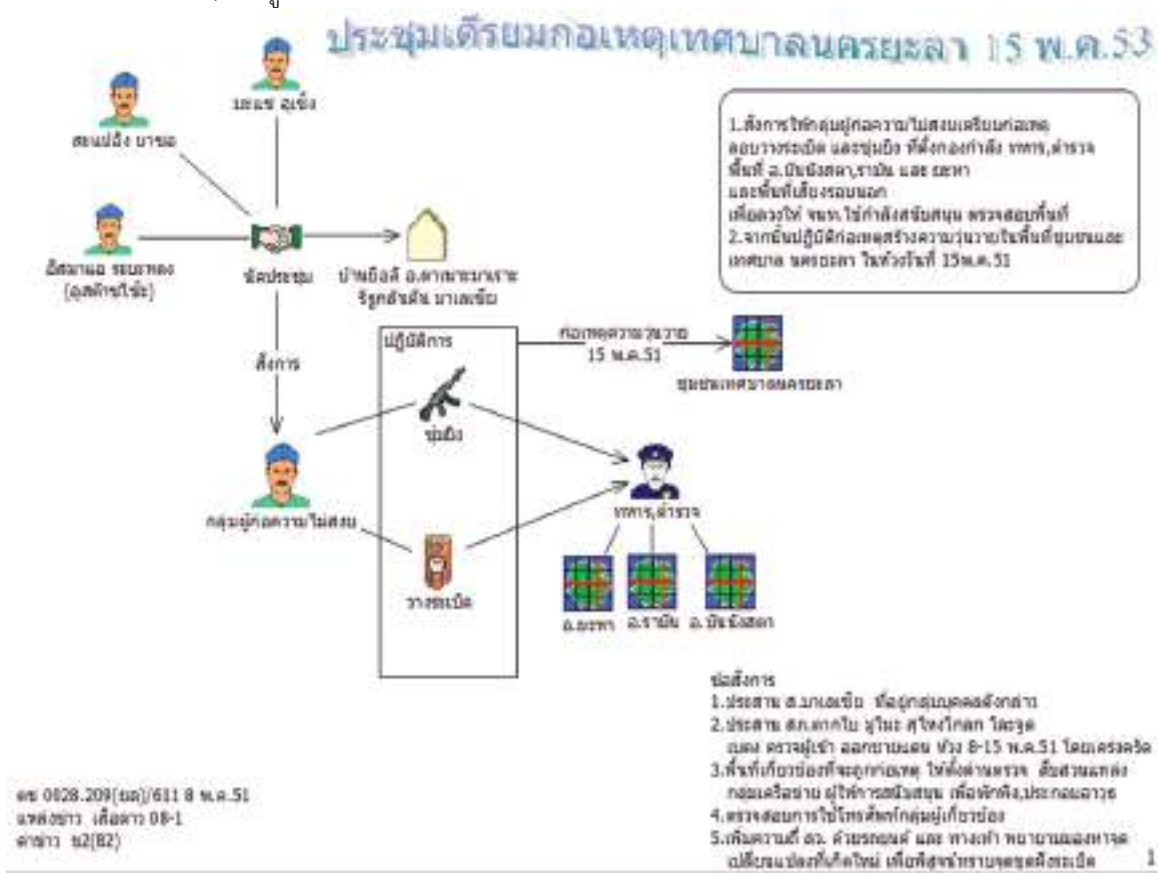
บันทึกของพนักงานสืบสวนที่แสดงผลการตรวจสอบข้อมูลการคุมขังหรือจำคุกจำเลย ซึ่งควรต้องระบุถึงสถานที่ ผู้ออกมาขัง วันเวลาและระยะเวลาคุมขังหรือจำคุก วันพ้นโทษและสถานที่พักอาศัยภายหลังพ้นโทษ หรือพักการลงโทษ เพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนขยายผลคดีหรือสืบสวนติดตามจับกุม กรณีจำเลยหลบหนีระหว่างถูกคุมขัง จำคุกหรือปล่อยตัวในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ครบกำหนดการลงโทษ

4.3.21 บัญชีท้ายสำนวนการสืบสวน

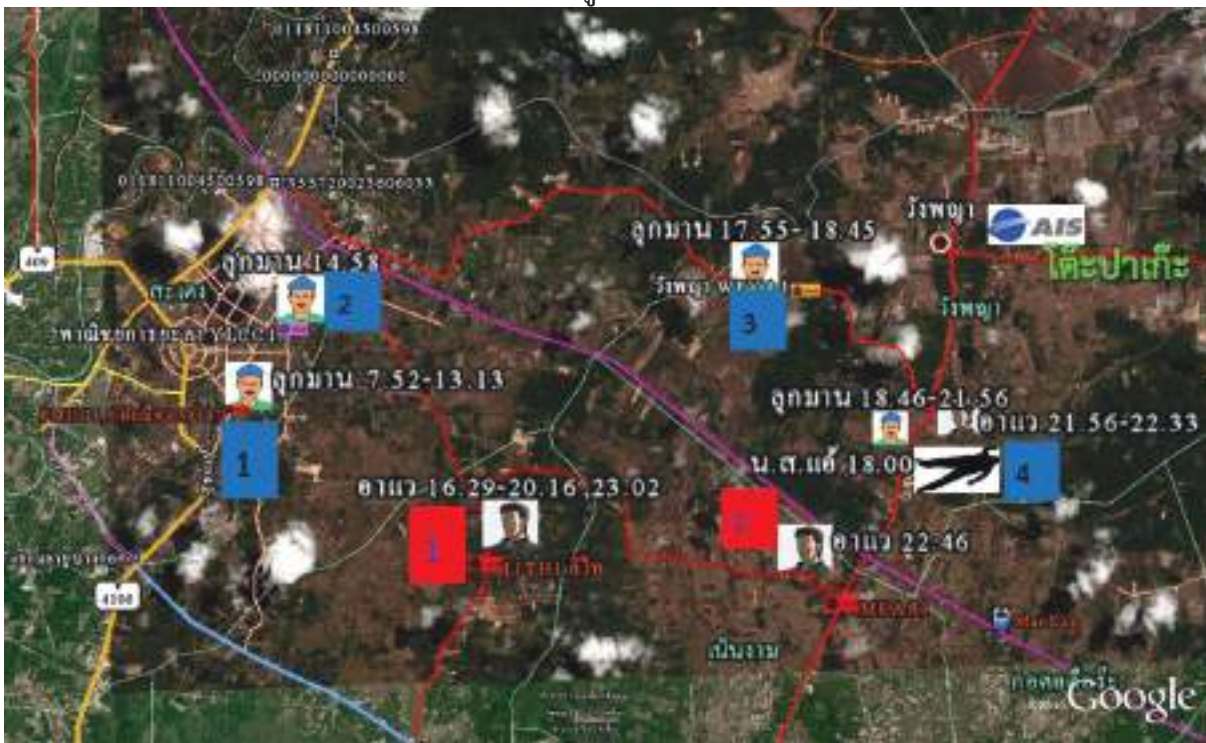
บัญชีท้ายสำนวนการสืบสวนของพนักงานสืบสวนที่แสดงรายการเอกสารประเภทต่าง ๆ ทั้งหมดในสำนวนการสืบสวน โดยมีการเรียงลำดับของประเภทเอกสารตามขั้นตอนการปฏิบัติจริง รวมทั้งควรจะต้องระบุเจ้าของผู้รับผิดชอบเอกสารและจำนวนแผ่นของเอกสารแต่ละประเภทด้วย

4.3.22 ข้อมูลการวิเคราะห์คดี (หากมี) เช่น

3) ข้อมูลการข่าวกรอง

4) แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งที่อยู่ เวลา ของคนร้าย เป็นต้น

บัญชีท้ายสำนวนการสืบสวน

1. บันทึกการรับทราบเหตุหรือสำเนาบันทึกประจำวันรับคำร้องทุกข์
2. สำเนาบันทึกคำให้การผู้เสียหาย/พยาน
3. บันทึกการตรวจสอบเหตุเบื้องต้น (กรณียังไม่แน่ชัดว่าเป็นคดีอาญาหรือไม่)
4. บันทึกการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ พร้อมแผนที่และภาพถ่ายร่องรอยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
5. บันทึกการประชุมวางแผนการสืบสวน
6. บันทึกการสืบสวน พร้อมเอกสารหรือภาพถ่ายของบุคคล/สถานที่ หรือร่องรอยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
7. สำเนาบันทึกขอหมายค้น
8. สำเนาบันทึกการตรวจค้น พร้อมแผนที่/แผนผังและภาพถ่ายประกอบ
9. สำเนาบันทึกการตรวจยึดทรัพย์/ของกลาง พร้อมภาพถ่าย (หากมี)
10. สำเนาบันทึกขอหมายจับ พร้อมภาพถ่ายหรือภาพสเก็ตช์ของผู้ต้องหา
11. สำเนาบันทึกการจับกุม พร้อมภาพถ่าย (หากมี)
12. สำเนาบันทึกการดูหรือชี้ตัวผู้ต้องหา บันทึกการชี้รูป, บันทึกการสาธิต (หากมี)
13. สำเนาบันทึกคำให้การผู้ต้องหา
14. สำเนาบันทึกการชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ พร้อมภาพถ่าย (หากมี)
15. แบบประวัติและภาพถ่ายผู้ต้องหา
16. สำเนาบันทึกพนักงานสอบสวน
17. สำเนารายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและบันทึกสั่งคดีของพนักงานอัยการ
18. บันทึกการติดตามผลการดำเนินคดีในชั้นศาลจนคดีถึงที่สุด
19. บันทึกการตรวจสอบข้อมูลการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา/จำเลย
20. บันทึกการตรวจสอบข้อมูลการคุมขังหรือจำคุกจำเลย
21. บัญชีท้ายสำนวนการสืบสวน
22. ข้อมูลการวิเคราะห์คดี (หากมี)

5. การค้น

5.1 วัตถุประสงค์ในการค้น

1. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน
2. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า
ได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ ในการกระทำความผิด
3. เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ

5.2 การดำเนินการในการค้น

5.2.1 การวางแผนการค้น

- 1) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการค้น
- 2) การแบ่งมอบหน้าที่ในการตรวจค้น
 - (1) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลบุคคล และสถานที่
 - (2) เจ้าหน้าที่ควบคุมพื้นที่และบุคคล
 - (3) เจ้าหน้าที่ตรวจค้น
 - (4) เจ้าหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจค้น
 - (5) เจ้าหน้าที่บันทึกการตรวจค้นและบันทึกการตรวจยึด
 - (6) เจ้าหน้าที่ประสานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการตรวจค้น
 - (7) เจ้าหน้าที่บันทึกภาพ
 - (8) เจ้าหน้าที่คุ้มกันผู้ตรวจค้น ฯลฯ

5.2.2 วิธีการค้น

- 1) ค้นโดยไม่มีหมาย
- 2) ค้นโดยมีหมาย

5.2.3 การดำเนินการภายหลังการค้น

- 1) การประสานงานพนักงานสอบสวนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) การขยายผลการตรวจค้นเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพิ่มเติม และนำเข้าสู่
สู่สำนวนการสอบสวนต่อไป
- 3) การประเมินผล

6. การจับ

6.1 วัตถุประสงค์ในการจับ

เพื่อนำผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องลงโทษ

6.2 การดำเนินการในการจับ

6.2.1 การแบ่งมอบหน้าที่

- 1) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลบุคคลและสถานที่
- 2) เจ้าหน้าที่ควบคุมพื้นที่และบุคคล
- 3) เจ้าหน้าที่ชุดจับกุม
- 4) เจ้าหน้าที่บันทึกการจับและบันทึกการตรวจยึด
- 5) เจ้าหน้าที่ขยายผล
- 6) เจ้าหน้าที่ซักปากคำ
- 7) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

6.2.2 วิธีการจับ

- 1) การจับโดยไม่มีหมายจับ
- 2) การจับโดยมีหมายจับ

6.2.3 การดำเนินการภายหลังการจับ

- 1) การประสานงานพนักงานสอบสวนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) การขยายผลการจับเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพิ่มเติม และนำเข้าสู่สำนวน
การสอบสวนต่อไป
- 3) การประเมินผล

5.

วิชา นิติวิทยาศาสตร์

5. วิชา นิติวิทยาศาสตร์

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางนิติวิทยาศาสตร์ช่วยนักสืบสามารถคลี่คลายคดีที่มีปัญหาได้มากขึ้นและก้าวตามอาชญากรรมที่มีความทันสมัยได้ ทั้งในกระบวนการพิสูจน์พยานในชั้นศาล พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานที่ศาลให้ความเชื่อถือเป็นอย่างมาก เห็นควรที่นักสืบต้องมีความรู้ในด้านนี้เป็นอย่างดี เริ่มจากมีความรู้ เกี่ยวกับพยานหลักฐานที่เป็นนิติวิทยาศาสตร์มีอะไรบ้าง สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนได้อย่างไร มีความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุ การเก็บ ขนส่ง และส่งมอบ พิสูจน์หลักฐานนิติเวชศาสตร์และทะเบียนประวัติอาชญากรรม

1. พยานหลักฐาน

หมายถึง พยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ ตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งอาจจะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์การกระทำความผิดได้

เมื่อกล่าวถึงพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นพยานวัตถุ การวิเคราะห์พยานดังกล่าวกระทำโดยศึกษาคุณลักษณะ 2 ประการ คือ คุณลักษณะทั่วไป (Class Characteristics) ใช้สำหรับบอกชนิดหรือประเภทของสิ่ง ๆ นั้น และคุณลักษณะเฉพาะ (Individual Characteristics) ใช้สำหรับบอกความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) ของวัตถุสิ่งนั้นว่าไม่ใช่สิ่งอื่น แต่เป็นสิ่งที่นั่นสิ่งเดียว เช่น ขนาดลักษณะของลูกกระสุนปืน ตลอดจนจำนวนร่องเกลียว สันเกลียว สามารถบอกให้ทราบว่ายิ่งมาจากอาวุธปืนชนิดใด ขนาดใด หรือลายนิ้วมือ ลายนิ้วมือแฝง สามารถระบุตัวบุคคลได้

2. แหล่งที่จะพบวัตถุพยาน

1. สถานที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เกิดเหตุขึ้นและเป็นแหล่งรวมของบรรดาวัตถุพยานส่วนใหญ่ เช่น รอยลายนิ้วมือแฝง ปลอกกระสุนปืน ศพ ร่องรอยคนร้าย เราถือว่าสถานที่เกิดเหตุคือหัวใจของการสืบสวนหรือขุมทรัพย์พยานหลักฐาน คนร้ายจะทิ้งร่องรอยไว้เสมอไม่มากนักน้อยขึ้นกับเจ้าหน้าที่จะมีความรู้ความสามารถในการที่จะค้นหาและเก็บวัตถุพยานได้มากน้อยเพียงใด

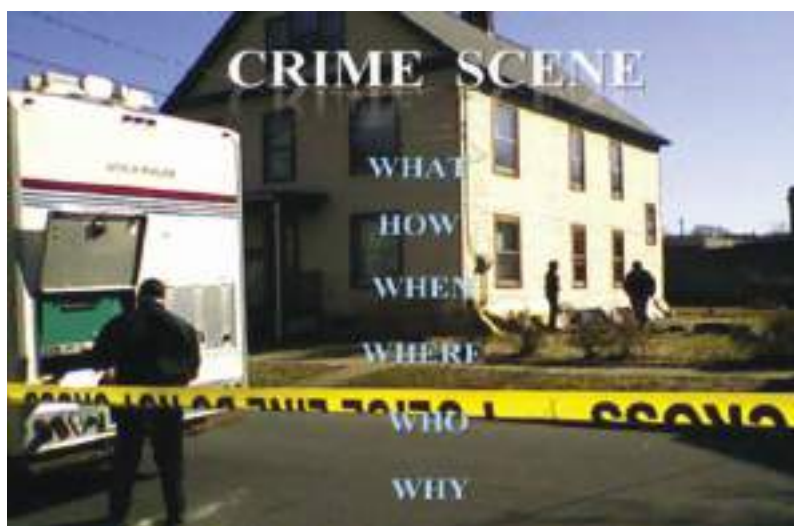
2. ที่ตัวของผู้เสียหาย เช่น ในศพ หรือในกรณีผู้ถูกอาวุธปืนและมีกระสุนฝังอยู่ในร่างกาย หรือคัมขื่นกระทำชำเรา ซึ่งวัตถุพยานสำคัญ เช่น บาดแผล เส้นขน เนื้อเยื่อ อสุจิ เป็นต้น จะอยู่ในร่างกายผู้เสียหาย

3. ที่ตัวคนร้าย เพราะหากคนร้ายเข้าไปในที่เกิดเหตุแล้วจะต้องนำสิ่งของบางอย่างหรือมีสิ่งของบางอย่างติดตัวไป เช่น ทรัพย์สิน เศษหิน ดิน ทราบ (ไปกับพื้นรองเท้า) หรือทิ้งร่องรอยไว้ เช่น คราบโลหิต น้ำลาย ลายนิ้วมือ เป็นต้น

4. ที่อื่น ๆ เช่น คนร้ายยิงคนตายแล้วหลบหนีไปพร้อมอาวุธปืนของกลาง ระหว่างหลบหนี ได้นำปืนไปโยนทิ้งแม่น้ำ เป็นต้น

3. สถานที่เกิดเหตุ

หมายถึง สถานที่ที่มีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น และสามารถหาวัตถุพยานได้ทำให้ผู้ที่เข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุสามารถอ่านสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ว่าใครน่าจะเป็นผู้กระทำความผิดอะไร เมื่อเวลาใด ที่ไหน ด้วยวิธีการอย่างไร และประสงค์ต่อสิ่งใด ดังนั้นจึงเห็นว่าสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง สถานที่ที่จะพบวัตถุพยานนั่นเอง

เมื่อกล่าวถึงสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานสิ่งที่นักนิติวิทยาศาสตร์ทั่วโลกใช้เป็นหลักในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และพิสูจน์คือ กฎ ของโลคาร์ด (Locard’s Principle) “Every Contact Leaves Trace” การสัมผัสทุกครั้งย่อมทิ้งร่องรอย การเชื่อมโยงระหว่างผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย วัตถุสิ่งของ และสถานที่เกิดเหตุ ทั้งหมดถูกเชื่อมโยงกันด้วยวัตถุพยาน (ทฤษฎีการเชื่อมโยง Linkage Theory)

ซึ่งตรงกับคติของนักสืบที่ว่า “ไม่มีคดีใดที่คลี่คลายไม่ได้ อาชญากรย่อมทิ้งร่องรอยเสมอ”

จุดมุ่งหมายในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ คือ การจำแนก การป้องกันรักษา การเก็บวัตถุพยานการแปลผล และการประมวลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากวัตถุพยานที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ โดยห้องปฏิบัติการทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ข้อมูลแก่นักสืบ ในการคลี่คลายคดี การเชื่อมโยงบุคคล สถานที่เกิดเหตุและสิ่งของกับวัตถุพยาน

4. ขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

4.1 เมื่อรับแจ้งเหตุ ต้องไปสถานที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด การไปสถานที่เกิดเหตุโดยเร็ว มีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- อาจสามารถระงับเหตุได้ทันทั่วทั้งที่
- อาจพบผู้เสียหาย ประจักษ์พยาน บุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์ สามารถซักถามได้
- คนร้ายอาจยังอยู่ในสถานที่เกิดเหตุสามารถจับกุมตัวได้
- สามารถป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมได้มากที่สุด
- กรณีพบผู้บาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ

กรณีบาดเจ็บสาหัส ให้รีบเคลื่อนย้ายนำส่งโรงพยาบาลเป็นอันดับแรก ถึงแม้บางครั้ง วัตถุพยานอาจถูกทำลายหรือเสียหายไป ชีวิตคนย่อมสำคัญกว่าแต่ก็ต้องระมัดระวังไม่ทำให้ร่องรอย พยานหลักฐานเสียหายไปให้มากที่สุด

กรณีบาดเจ็บเล็กน้อย ให้บันทึกตำแหน่งของผู้บาดเจ็บไว้ก่อนแล้วนำส่งโรงพยาบาลภายหลัง เมื่อรถพยาบาลมาถึง เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องให้คำแนะนำถึงเส้นทางในการเข้าสถานที่เกิดเหตุ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายพยานหลักฐานให้น้อยที่สุด และขณะเดียวกันต้องบันทึกสิ่งที่เจ้าหน้าที่พยาบาล เคลื่อนย้ายจับต้อง และบันทึกการเคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่พยาบาลในสถานที่เกิดเหตุ การนำส่งควรมีเจ้าหน้าที่ ตำรวจไปด้วย เพราะคนเจ็บอาจพูดหรือให้การอะไรที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังเพื่อตรวจหาพยานหลักฐานในตัว ผู้บาดเจ็บ และอาจให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่พยาบาลให้หลีกเลี่ยงการทำลายวัตถุพยานจากร่างกายและเสื้อผ้า ของผู้บาดเจ็บได้

กรณีพบศพในที่เกิดเหตุ ให้รักษาสภาพเดิมของศพ ห้ามเคลื่อนย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพ ศพโดยเด็ดขาด จนกว่าจะได้มีการตรวจศพจากผู้ชำนาญ ยกเว้นกรณีมีความจำเป็นจริง ๆ เช่น ศพอยู่ในบริเวณ ที่มีการจราจรหนาแน่น หรือในบริเวณเส้นทางเสด็จ กรณีนี้ต้องมีการบันทึกลักษณะที่เกิดเหตุ ตำแหน่งของศพ สภาพเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายโดยละเอียด โดยทำการสเก็ตซ์ภาพแสดงตำแหน่ง ถ่ายภาพในทุกแง่มุมของศพ ก่อนเคลื่อนย้ายศพให้ใช้ชอล์กวาดที่พื้น หรือใช้เชือกวางรอบ ๆ ท่าทางของศพ เพื่อแสดงตำแหน่งและลักษณะ ท่าทางศพ

กรณีพบอาวุธในสถานที่เกิดเหตุ ไม่ควรจับต้องหรือเคลื่อนย้ายจากตำแหน่งเดิม จนกว่าจะได้ มีการตรวจโดยละเอียดจากผู้ชำนาญ ยกเว้น ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าวัตถุพยานอาจสูญหายหรือลดคุณค่าไป ถ้าทิ้งไว้

4.2 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รักษา สถานที่เกิดเหตุและปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุ โดยใช้สายแถบกันสถานที่เกิดเหตุหรืออุปกรณ์อื่นใด กันสถานที่เกิดเหตุไว้อย่าให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุโดยเด็ดขาด เพราะนอกจากจะเป็นการ ทำลายหลักฐานทางคดีแล้วยังเป็นการเพิ่มเติมร่องรอยที่มีได้เกิดจากการกระทำผิดด้วย

การแบ่งพื้นที่ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุควรใช้เทปกันสถานที่เกิดเหตุ (Police Line) ล้อมรอบ สถานที่เกิดเหตุเป็น 3 ชั้น

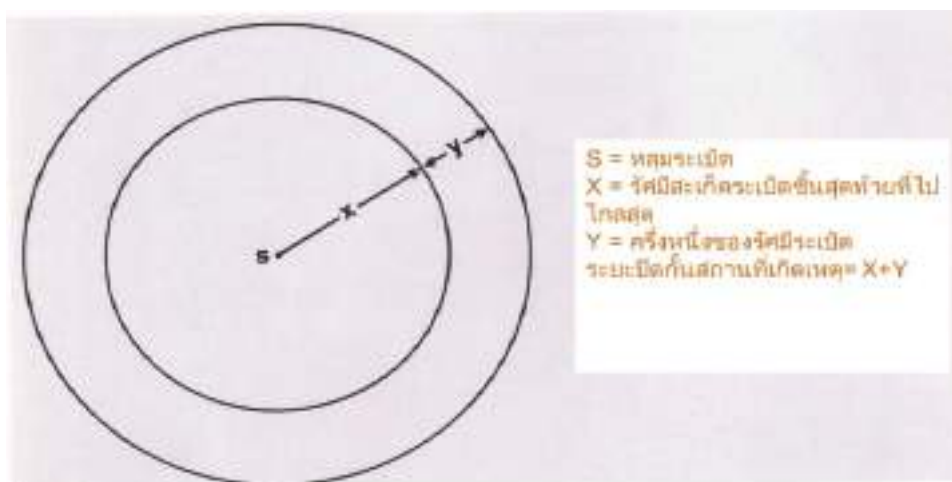
ชั้นที่ 1 วงรอบนอกสุด เป็นวงรอบชั้นแรกที่ใช้รักษาความปลอดภัยและป้องกัน สถานที่เกิดเหตุจาก ผุ้ชน จะล้อมเป็นวงกว้าง ๆ ผู้สื่อข่าวสามารถอยู่ในชั้นนี้ได้ แต่เข้าไปในวงรอบที่ 2 ไม่ได้

ชั้นที่ 2 วงรอบที่ 2 เป็นเขตหวงห้ามและเป็นที่ตั้งของศูนย์สั่งการ บริเวณนี้ห้ามเจ้าหน้าที่ อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานที่เกิดเหตุเข้าไป

ชั้นที่ 3 วงรอบในสุด เป็นวงรอบบริเวณสถานที่เกิดเหตุ (พื้นที่เป้าหมาย) เป็นบริเวณที่จะทำการตรวจ ที่เกิดเหตุจะต้องมีการรักษาความปลอดภัยสูงสุด

ขอบเขตของการรักษาสถานที่เกิดเหตุคดีทั่วไป

ขอบเขตของการรักษาสถานที่เกิดเหตุคดีระเบิด

การกำหนดขอบเขตการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1. สภาพภูมิศาสตร์ของสถานที่เกิดเหตุและการจราจร
2. ชนิดของอาชญากรรมและลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ
3. ลักษณะของที่พิกอาศัยที่ได้รับความเสียหาย
4. ช่องทางเข้า-ออกของคนร้าย
5. สถานที่ซึ่งคนร้ายรอเวลาต่อการก่ออาชญากรรม

ปัจจัยที่ทำให้สถานที่เกิดเหตุเสียหาย

1. ไทยมุง
2. ปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุเข้าเกินไป
3. มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่เกิดเหตุโดยความตั้งใจของคนร้าย
4. มีการเปลี่ยนแปลงรูปคดีของคนบางคน
5. สภาพภูมิประเทศ
6. ความพลั่งเผื่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4.3 ให้พิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างในสถานที่เกิดเหตุว่าเป็นวัตถุพยาน

4.4 รับผิดชอบเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานมาตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

4.5 ระหว่างที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันไม่ได้รับรองพยานหลักฐานถูกทำลาย บุคคลอื่นใดที่มีความจำเป็นจะเข้าไปในสถานที่ปิดกั้น ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของสำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจที่มีพื้นที่รับผิดชอบก่อน

4.6 เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องที่จะเข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุต้องมีอุปกรณ์ป้องกันและระมัดระวังมิให้ร่องรอยพยานหลักฐานถูกทำลายหรือทำให้เสื่อมค่าหรือไปเพิ่มร่องรอยขึ้น ควรใส่ถุงคลุมเท้าและถุงมือหรืออุปกรณ์อื่นๆ ตามความจำเป็นแห่งคดี

4.7 ในคดีที่ไม่สามารถตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุให้เสร็จภายในวันเดียว หรือมีเหตุความจำเป็นต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ก่อน ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุประสานกับสถานีตำรวจท้องที่เพื่อเฝ้าดูแลโดยปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุไว้จนกว่าจะหมดความจำเป็นหรือเสร็จการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุดังกล่าว

4.8 เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพิสูจน์หลักฐาน คนแรกที่เข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ต้องพิจารณาสถานที่เกิดเหตุว่ามีเหตุเกิดขึ้นอย่างไรและมีร่องรอยวัตถุพยานอะไรบ้าง วางแผนการปฏิบัติงานเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและกำหนดทางเดินของเจ้าหน้าที่ชุดต่าง ๆ โดยขอทราบข้อมูลเบื้องต้นจากพนักงานสอบสวน

4.9 บันทึกสถานที่เกิดเหตุ ทำแผนที่ และถ่ายภาพ โดยใช้กล้องถ่ายรูปหรือวิดีโอ ทำการเก็บภาพเหตุการณ์ ลักษณะสถานที่ บริเวณโดยรอบ และสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งภาพผู้เสียชีวิตในมุมต่าง ๆ และภาพร่างกายส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญ

4.10 ค้นหาและตรวจเก็บร่องรอยวัตถุพยานต่าง ๆ ตามหลักวิชาการ เช่น การเก็บลายนิ้วมือแฝงตามวัตถุต่าง ๆ เช่น ลูกบิด ประตู หน้าต่าง มือจับหน้าต่าง ในห้องที่เกิดเหตุ และห้องข้างเคียง เก็บร่องรอยจากวัตถุพยาน ต่าง ๆ เช่น มีด ปืน ไขควง ค้อน หรืออุปกรณ์ที่อาจใช้ในการฆาตกรรม รวมทั้งตรวจเก็บวัตถุพยานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในคดี เช่น คราบโลหิต เส้นผม เส้นขน เส้นใย ลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน เป็นต้น

โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับสภาพศพ จัดเก็บหลักฐานใส่ถุงพร้อมระบุรายละเอียดและหมายเลข โดยทำบันทึกรับ-ส่ง มอบให้พนักงานสอบสวนไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและส่งเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานกลางหรือศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 1-10 หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัด แล้วแต่กรณีตรวจพิสูจน์ต่อไป

4.11 เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนข้างต้นเสร็จสิ้นแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นใดจึงสามารถเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้

4.12 การป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุภายในและนอกอาคาร

4.12.1 การป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุภายในอาคาร ให้ปิดล็อกประตูทางเข้าทุกบานหรือใช้เชือกหรือเทปป้องกันสถานที่เกิดเหตุ (Police Line) ล้อมรอบบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ถ้าไม่มีอาจใช้รถยนต์ กระดาน เครื่องเรือน เป็นตัวกั้นพื้นที่แทนได้

4.12.2 การป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุภายนอกอาคาร ควรกันพื้นที่ให้มีขนาดกว้างกว่าบริเวณที่เกิดเหตุจริงโดยใช้เชือก หรือใช้เชือกหรือเทปป้องกันสถานที่เกิดเหตุ (Police Line) และบริเวณรอบนอกสถานที่เกิดเหตุที่กั้นไว้ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาการณ์หรือเดินตรวจตราไปมา

5. การค้นหาวัตถุพยาน

หลังจากมีการบันทึกสภาพสถานที่เกิดเหตุ ขั้นตอนต่อมา คือ การค้นวัตถุพยานซึ่งผู้ทำหน้าที่ค้นหาจะต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมโดยทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สิ่งที่ต้องการค้นหาคืออะไร จำนวนเท่าไร สถานที่กว้างแคบอย่างไร สิ่งที่ควรให้ความสนใจในการค้นหา แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

5.1 วัตถุพยานที่บ่งชี้ว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว เป็นพยานวัตถุประเภทแรกที่จะต้องค้นหาให้พบก่อนที่จะเชื่อได้ว่าเกิดการกระทำความผิดได้แล้ว ก่อนที่ดำเนินการอย่างอื่นต่อไป เช่น ถ้าเป็นคดีฆาตกรรมหากยังไม่พบศพหรือชิ้นส่วนของศพก็ยังไม่อาจเชื่อได้ว่าเกิดการฆาตกรรมขึ้น แต่หลักใหญ่ควรคิด ให้เป็นเรื่องใหญ่ดีกว่าเรื่องเล็กโดยให้นึกสงสัยไว้ก่อนว่าเป็นคดีฆาตกรรมแล้วค่อย ๆ พิสูจน์ข้อเท็จจริง ต่อไป

5.2 วัตถุพยานที่บ่งชี้ว่าคนร้ายทำความผิดด้วยวิธีใด เป็นพยานวัตถุจำพวกที่จะบอกให้รู้ถึงวิธีการที่คนร้ายใช้ในการกระทำความผิด เช่น รอยบาดแผลกระสุนปืนที่ศพบ่งบอกว่าคนร้ายใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิด รอยจัด รอยตัด รอยป็นปาย บ่งบอกถึงเส้นทางที่คนร้ายใช้เข้าไปในเคสสถาน เป็นต้น

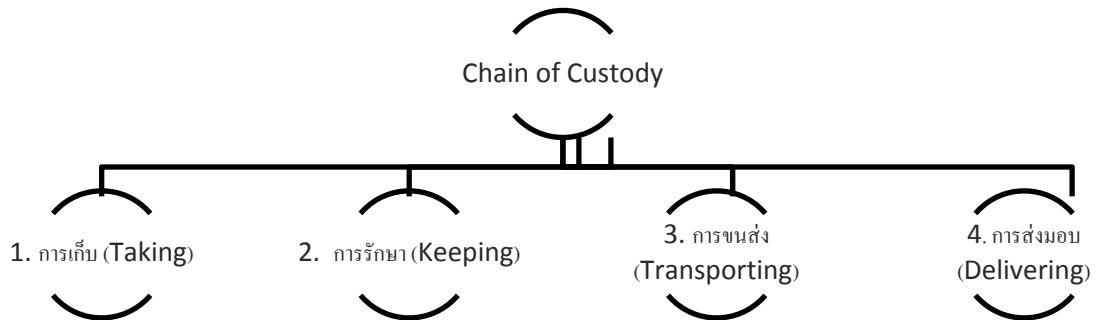
5.3 วัตถุพยานที่บ่งชี้ว่าคนร้ายเป็นใคร เป็นเครื่องพิสูจน์ยืนยันว่าคนร้ายเป็นใครและใช้บุคคลที่สงสัยหรือไม่ วัตถุพยานประเภทนี้แยกเป็น 2 ลักษณะคือ สิ่งที่คนร้ายทิ้งไว้ในที่เกิดเหตุ เช่น เสื้อผ้าลายนิ้วมือ รอยเท้า เส้นผม เส้นขน คราบเลือด DNA เป็นต้น และสิ่งที่คนร้ายนำไปจากสถานที่เกิดเหตุที่สามารถจะโยงคนร้ายเข้ากับสถานที่เกิดเหตุและการกระทำความผิดได้ เช่น ร่องรอยบาดแผลตามเนื้อตัวของคนร้าย เศษดินในรองเท้า เส้นใยต่าง ๆ เป็นต้น

6. กฎเกณฑ์พื้นฐาน 4 ประการที่ทำให้วัตถุพยานได้รับการยอมรับในชั้นศาล

1. การป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุ
2. เก็บวัตถุพยานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
3. กระทำการค้นหาวัตถุพยานอย่างเหมาะสม
4. มีความต่อเนื่องของการครอบครองวัตถุพยานโดยตลอด (Chain of Custody)

6.1 ความต่อเนื่องของการครอบครองวัตถุพยาน (Chain of Custody)

หมายถึง ห่วงโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยาน โดยวัตถุพยานนั้นจะอยู่ภายใต้การรักษา การครอบครองดูแลของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ตั้งแต่การเก็บ รักษา ตรวจสอบ พิสูจน์ จนกระทั่งนำมาแสดงในชั้นศาล โดยไม่ขาดช่วงของการครอบครองและถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการครอบครอง จะต้องมียุทธศาสตร์บันทึกแสดงการรับ-ส่ง วัตถุพยานนั้นตลอด

6.2 สิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนควรยึดเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อให้การตรวจสอบที่เกิดเหตุได้ผลดีที่สุด

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ ต้องรีบไปสถานที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด
2. พิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างในสถานที่เกิดเหตุว่าเป็นวัตถุพยาน
3. รับแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาทำการตรวจสอบที่เกิดเหตุ

6.3 สิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนควรปฏิบัติขณะรอผู้ชำนาญ

1. บันทึกชื่อของพยาน และบุคคลอื่นที่เข้า-ออกสถานที่เกิดเหตุ
2. บันทึกข้อมูลของบุคคลที่อยู่ในที่เกิดเหตุเมื่อเจ้าหน้าที่ไปถึง
3. หาข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่เกิดขึ้น
4. แยกตัวผู้ต้องสงสัยออกจากพยาน
5. แนะนำพยานไม่ให้ถกเถียงหรือพูดคุยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
6. เจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็ไม่ควรพูดคุยหรือถกเถียงกับพยาน
7. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรฟังคำบอกเล่าของพยานอย่างตั้งใจ
8. ป้องกันวัตถุพยานต่างๆ จากการถูกทำลาย

6.4 การตรวจสอบที่เกิดเหตุตามหลักสากล (FBI) 12 ขั้นตอน

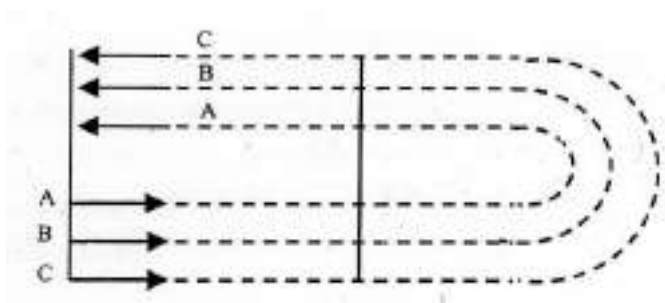
1. การจัดเตรียม (Preparation)
2. การเข้าปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุ (Approach scene)
3. การป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุ (Secure and Protect)
4. การเริ่มสำรวจเบื้องต้น (Initiate preliminary survey)
5. การประเมินความเป็นไปได้ของวัตถุพยาน (Evaluate physical evidence)
6. จัดเตรียมคำบรรยายลักษณะ (Prepare narrative description)
7. การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ (Depict scene photographically)
8. การจัดเตรียมแผนผังหรือสเก็ตช์ภาพที่เกิดเหตุ (Prepare diagram /Sketch of scene)
9. การตรวจค้นอย่างละเอียด (Conduct detailed search)

10. บันทึกและเก็บวัตถุพยาน (Record and Collect physical evidence)
11. การปฏิบัติการสำรวจครั้งสุดท้าย (Conduct final survey)
12. การส่งคืนสถานที่เกิดเหตุจากความรับผิดชอบ (Release scene)

7. วิธีการตรวจค้นหาวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ

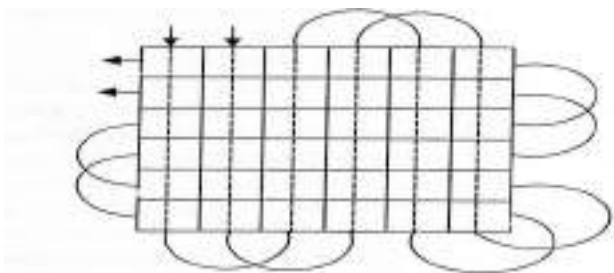
7.1 วิธีค้นหาแบบแถวหน้ากระดาน (Strip Method)

วิธีนี้เจ้าหน้าที่ 3 - 4 นาย แล้วแต่ความจำเป็นหรืออาจมากกว่าได้ให้เหมาะสมสำหรับบริเวณกว้างกลางแจ้งสนามป่าละเมาะ ผู้ตรวจค้นจะเดินเรียงแถวกันเป็นหน้ากระดานจากจุดเริ่มต้นเดินขนานกับขอบพื้นที่ด้านใดด้านหนึ่ง เดินไปจนสุดบริเวณแล้วเลี้ยวกลับไปมีระยะเลี้ยวประมาณ 1 เมตร โดยแบ่งพื้นที่ให้แต่ละคนรับผิดชอบในเขตของตนอาจแบ่งในลักษณะเป็นแถบ (Strip) มีขนาดเท่า ๆ กันหลาย ๆ แถบก็ได้ จึงเรียกรูปวิธีนี้ว่าแถวหน้ากระดาน (Strip Method) โดยแต่ละนายรับผิดชอบหาพยานวัตถุที่อยู่ในเขตของตนถ้าหากพบพุ่มไม้ข้างหน้าขวางอยู่จะต้องคลานเข้าไปดูข้างใต้จะเดินหลบไม่ได้ หากพบพยานวัตถุ เช่น อาวุธ เครื่องมือ ปดอกระสุนหรือวัตถุสิ่งใดให้ทุกคนหยุดรอจนกว่าพยานวัตถุจะถูกเก็บรวบรวมและถ่ายภาพเรียบร้อยแล้ว จึงเดินต่อไปได้ดังภาพ การกำหนดขนาดของแถบ (Strip) ขึ้นอยู่กับลักษณะของพื้นที่ ถ้าพื้นที่ ที่ทำการค้นเป็นพื้นที่โล่ง เช่น บนถนนทางเท้าขนาดของแถบก็จะใหญ่ขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทำการค้นสามารถที่จะมองเห็นพยานวัตถุต่าง ๆ ได้ง่าย ในขณะที่ถ้าพื้นที่นั้นมีหญ้าขึ้นรก เช่น ในทุ่งนาขนาดของแถบ ก็อาจจะแคบลงมาเนื่องจากไม่สามารถเห็นพยานวัตถุได้โดยง่ายต้องทำการค้นอย่างละเอียดทุกตารางนิ้ว

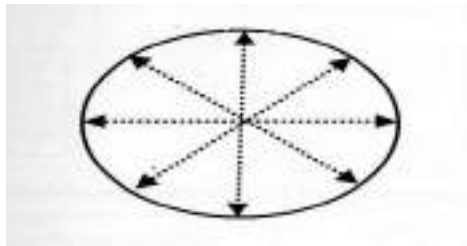
7.2 วิธีการค้นแบบแถวหน้ากระดานประยุกต์ (Applied Strip Method or Grid Method)

เป็นการค้นหาพยานวัตถุที่จะเพิ่มความละเอียดมากขึ้นกว่าเดิมโดยใช้การเดินแบบแถวหน้ากระดานทั้งในแนวราบและแนวตั้ง เพื่อผลในการค้นหาที่ละเอียดมากขึ้นกว่าวิธีแรกเหมาะสำหรับใช้กับพื้นที่ที่เป็นป่ารกหรือสถานที่ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบเพียงครั้งเดียวพยานวัตถุมีโอกาสจะถูกค้นพบมากขึ้น หากเลือกใช้วิธีนี้ ดังภาพ

7.3 วิธีค้นหาแบบวงล้อ (Wheel Method)

การค้นหาพยานวัตถุในพื้นที่เป็นวงกลมจะใช้แบบวงล้อก็ได้ โดยแบ่งวงกลมออกเป็นเสี้ยวๆ ขนาดเท่า ๆ กัน ให้แต่ละคนรับผิดชอบภายในเสี้ยวของวงกลมนั้นๆ เริ่มต้นค้นหาจากจุดศูนย์กลางพร้อมกัน แล้วเดินเข้าไปสู่เส้นรอบวง ระหว่างเส้นทางหากพบพยานวัตถุใดๆ ก็ดำเนินการตามวิธีการเก็บรวบรวมต่อไป วิธีค้นแบบนี้มีข้อเสียที่พยานวัตถุอาจถูกทำลายหรือเสียหายขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้ค้นทุกคนอยู่ตรงจุดศูนย์กลาง และยังตรวจไกลออกไปจากจุดศูนย์กลางอาณาเขตด้านซ้ายมือและขวามือของแต่ละคนก็ยิ่งมากขึ้น โอกาสที่พยานวัตถุจะมองข้ามไปจึงเป็นไปได้สูง

7.4 วิธีการค้นหาแบบวงกลมหรือก้นหอย (Spiral Method)

วิธีนี้ผู้ตรวจค้นจะเริ่มจากศูนย์กลางเดิมเป็นวงกลมให้รัศมีเพิ่มขึ้นตามลำดับทั่วบริเวณ วิธีนี้เหมาะสำหรับใช้ภายนอกอาคารซึ่งมีบริเวณแคบๆ เช่น สนามหญ้าภายในบ้านและในกรณีที่มีผู้ช่วยจำกัด เพราะอาจใช้เพียงคนเดียวก็ได้ดังภาพ วิธีการค้นแบบนี้บางครั้งแนะนำให้เริ่มจากเส้นรอบนอกเข้ามาสู่จุดศูนย์กลางเนื่องจากการเริ่มต้นจากจุดศูนย์กลางก่อน อาจทำให้พยานวัตถุเสียหายได้ในขณะที่ผู้ค้นเดินไปเริ่มต้นจุดศูนย์กลาง

7.5 วิธีค้นหาแบบโซน (Zone Method)

เป็นการแบ่งพื้นที่ที่จะตรวจค้นออกเป็น 4 ส่วน โดยในแต่ละส่วนนั้นอาจแบ่งเป็นพื้นที่ย่อยได้อีก (ดังภาพ) วิธีการนี้เหมาะสำหรับใช้ในอาคารซึ่งมีบริเวณขนาดใหญ่ และมีจำนวนของพยานวัตถุในแต่ละพื้นที่ของบริเวณนั้นแตกต่างกัน การแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนๆ ทำให้สามารถเลือกใช้วิธีค้นที่เหมาะสมกับส่วนนั้นได้ เช่น 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 เป็นส่วนที่คาดว่าพยานวัตถุอยู่น้อยเราอาจจะเลือกใช้วิธีการค้นแบบก้นหอย ซึ่งสามารถใช้ผู้ค้นเพียงคนเดียว สำหรับในส่วนที่ 2 เป็นพื้นที่ที่พบศพอยู่จึงคาดว่าจะต้องมีพยานวัตถุอยู่มาก ต้องการความละเอียดในการค้นสูง ดังนั้น อาจเลือกใช้วิธีการค้นแบบหน้ากระดานประยุกต์ในพื้นที่ส่วนนี้

1	2	
3	4	5
	6	7

3	
4	1
5	2

3	2	3
2	บ้าน	2
3	2	3

8. วัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ

วัตถุพยาน หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างหากอยู่ในสภาวะที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นวัตถุ สสาร หรือ ร่องรอยต่าง ๆ สิ่งใดก็ตามถ้าสามารถใช้พิสูจน์ได้ว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น

8.1 คุณค่าของวัตถุพยาน

1. วัตถุพยาน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงของคดี หรือเป็นการพิสูจน์ว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น
2. วัตถุพยาน สามารถเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยให้เข้าเกี่ยวข้องกับผู้เสียหายหรือกับสถานที่เกิดเหตุ
3. วัตถุพยาน สามารถชี้ถึงตัวผู้กระทำความผิด
4. วัตถุพยาน สามารถป้องกันผู้บริสุทธิ์ที่ถูกกล่าวหาได้
5. วัตถุพยาน สามารถยืนยันคำให้การของผู้เสียหาย
6. วัตถุพยาน สามารถทำให้เกิดการสารภาพหรือยอมรับการกระทำความผิด
7. วัตถุพยาน สามารถเชื่อถือได้มากกว่าประจักษ์พยาน
8. วัตถุพยาน ในกรณีที่พนักงานสอบสวนมีปัญหาในเรื่องการทำสำนวน พยานวัตถุยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น ศาลจะใช้พยานวัตถุเป็นหลักเพื่อช่วยตัดสินคดีได้เร็วขึ้น
9. วัตถุพยาน ซึ่งผ่านการตรวจวิเคราะห์ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย จะเพิ่มความเชื่อถือได้มากขึ้นในชั้นศาล
10. การไม่มีวัตถุพยาน ซึ่งจะนำชี้ถึงข้อเท็จจริงในสถานที่เกิดเหตุ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการยุติข้อโต้แย้ง

8.2 การตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทเอกสาร

เอกสาร หมายถึง กระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผ้า หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

“เอกสารปัญหา” หรือ “เอกสารพิพาท” หมายความว่า เอกสารที่ถูกสงสัยว่าจะมีการปลอมแปลง หรือเอกสารที่ความเป็นมายังมีข้อโต้แย้งกันอยู่

8.2.1 ลักษณะเอกสารสำคัญที่ถูกปลอมแปลงขึ้นและเป็นคดี มีดังนี้

- เอกสารที่เกี่ยวกับการเงินการธนาคาร
- โฉนดที่ดิน หนังสือมอบอำนาจ
- แผ่นป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีและแผ่นป้ายทะเบียนรถ
- หนังสือเดินทาง
- จดหมายชู้กรรโชก บัตรสนเท่ห์
- หนังสือพินัยกรรม
- ธนบัตร
- บัตรประจำตัว ใบสูติบัตร ใบสุทธิ ฯลฯ

8.2.2 ขอบเขตและประเภทของการตรวจพิสูจน์เอกสาร

การตรวจพิสูจน์เอกสารมีประโยชน์ต่อการสืบสวนอย่างกว้างขวาง การตรวจลายมือเขียน ลายมือชื่อ หรือตัวอักษรพิมพ์ดีด และการตรวจสอบหาการปลอมแปลง เป็นการตรวจพิสูจน์เอกสารโดยทั่วไป แต่ก็ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่าการตรวจสอบเหล่านี้จะครอบคลุมงานทั้งหมดเกี่ยวกับเอกสารปัญหาในทุกกรณี

ปัญหาทั้งหมดเกี่ยวกับเอกสาร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. ปัญหาที่สามารถตรวจพิสูจน์ได้โดยการตรวจเพียงเอกสารปัญหาอย่างเดียวหรือเปรียบเทียบกับตัวอย่างอ้างอิงที่มีเก็บไว้อยู่แล้ว
2. ปัญหาที่ต้องตรวจพิสูจน์โดยการเปรียบเทียบเอกสารปัญหา กับเอกสารตัวอย่างเฉพาะที่ทราบแหล่งที่มาเฉพาะราย จึงจะสามารถบรรลุจุดประสงค์

โดยทั่วไปแล้วทุกคนทราบดีว่า เอกสารประกอบขึ้นด้วยวัสดุหลายอย่าง เช่น กระดาษกับหมึกประกอบเข้าด้วยกันโดยเครื่องมือบางอย่าง เช่น ปากกาหรือเครื่องพิมพ์ดีด แต่น้อยคนนักที่จะทราบว่า วัสดุและเครื่องมือแต่ละชิ้นนั้นจะมีลักษณะเฉพาะตัวอยู่ซึ่งเมื่อนำตรวจพิสูจน์ประกอบกันแล้วจะช่วยให้ทราบแหล่งที่และความเป็นมาของเอกสารนั้นได้ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเอกสารเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว หากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลังจากนั้น ทั้งจากความตั้งใจ หรือโดยบังเอิญตามธรรมชาติก็ตาม จะแสดงว่าเอกสารนั้นเป็นเอกสารปลอม หรือเอกสารที่ลดความน่าเชื่อถือลงไปได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบและประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้อย่างระมัดระวัง ซึ่งสิ่งที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไปนี้เป็นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะการตรวจพิสูจน์ที่จัดแยกเอกสารตามประเภทของปัญหา หรือวัตถุประสงค์ในการตรวจพิสูจน์

8.2.3 การตรวจพิสูจน์ประเภทที่ต้องมีเอกสารตัวอย่างหรือตัวอย่างอ้างอิงอยู่แล้ว

1. เอกสารที่ถูกขูดลบ ลบล้าง แก้ไข และอ่านข้อความเดิม
2. การป้ายทับด้วยหมึก หรือน้ำยาลบคำผิด
3. การต่อเติมเขียนแทรก
4. การอ่านข้อความจากกระดาษเปล่า เช่น การเปรียบเทียบรอยฉีกขาดของกระดาษ รอยคลิปปื้นกระดาษแบบต่าง ๆ กัน รอยลายนิ้วมือแฝง ซึ่งเทคนิคที่จะใช้ตรวจอ่านข้อความที่อยู่ในเอกสารเปล่านี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของเอกสาร เช่น หากเป็นรอยขาดก็อาจตรวจโดยใช้เทคนิคแสงเงียง หรือตรวจด้วยเครื่อง ESDA (Electro Static Discharged Analyzer) หากเป็นหมึกที่ลบเลือนหรือหมึกกลับ ก็อาจใช้แสงอัลตราไวโอเล็ต หรือแสงอินฟราเรด หรือพ่นด้วยน้ำยาเคมี
5. การตรวจการเขียนก่อนหลัง
6. การตรวจธนบัตรและเหรียญกษาปณ์
7. การตรวจแผ่นป้ายรถยนต์และจักรยานยนต์
8. การตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนข้อความ ลายมือชื่อ (ลายเซ็น)
9. การตรวจพิสูจน์ตัวอักษรพิมพ์ดีด เครื่องพิมพ์จำนวนเงินบนเช็ค

10. การตรวจพิสูจน์เอกสารทางเคมีและฟิสิกส์
11. การตรวจเกี่ยวกับแม่พิมพ์ต่าง ๆ
12. การตรวจรอยตราประทับ
13. การตรวจพิสูจน์รูปรอยตราบนไม้ซุง หรือต่อไม้

8.2.4 ตัวอย่างการตั้งคำถามในการตรวจพิสูจน์

- เพื่อทราบว่า ลายมือชื่อตรงบริเวณใดในเอกสารปัญหาฉบับใด กับตัวอย่างลายมือชื่อในเอกสารตัวอย่างฉบับใด จะเป็นลายมือชื่อของบุคคลคนเดียวกันใช่หรือไม่
- เพื่อทราบว่า ข้อความตัวอักษรพิมพ์ดีดในเอกสารปัญหากับข้อความตัวอักษรพิมพ์ดีดจากเครื่องพิมพ์ดีดยี่ห้อใด หมายเลขอะไร จะพิมพ์จากเครื่องพิมพ์ดีดเครื่องเดียวกันหรือไม่
- เพื่อทราบว่า หมึกที่ใช้เขียนข้อความตรงบริเวณใดในเอกสารปัญหา กับหมึกที่ใช้เขียนข้อความตรงบริเวณใดในเอกสารที่ต้องการจะเปรียบเทียบ จะเป็นหมึกชนิดเดียวกันใช่หรือไม่
- เพื่อทราบว่า (บริเวณ) มีร่องรอยการชูดลบ ลบล้าง แก้วไข หรือไม่ ถ้ามี ข้อความเดิมอ่านว่าอย่างไร
- เพื่อทราบว่า รอยตราประทับ (ตรงบริเวณใด ในเอกสารฉบับใด) กับตัวอย่างรอยตราประทับที่แท้จริง จะเป็นรอยตราประทับที่เกิดจากตราประทับเดียวกัน ใช่หรือไม่
- เพื่อทราบว่าธนบัตร เหรียญกษาปณ์ ของกลาง เป็นธนบัตร หรือเหรียญกษาปณ์ปลอมหรือไม่

8.2.5 เครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์เอกสาร

1. เครื่อง ESDA(ELECTROSTATIC DATA ANALYZER)
2. เครื่อง DOCUCENTER

8.3 วัตถุพยานประเภทอาวุธปืนเครื่องกระสุนและวิถีกระสุนปืน

ในการสืบสวนคดีเกี่ยวกับอาวุธปืน วัตถุพยานต่าง ๆ เกี่ยวกับอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน เช่น อาวุธปืน ของกระสุนปืน ลูกกระสุนปืน หมอนกระสุนปืนลูกซอง หรือลูกกระสุนปรายกระสุนปืนลูกซอง ฯลฯ ซึ่งได้จากสถานที่เกิดเหตุ ผู้บาดเจ็บหรือศพ และการตรวจวิถีกระสุนปืน จำเป็นต้องมีการตรวจพิสูจน์เพื่อหาข้อมูลในการสืบสวนสอบสวนเพื่อนำไปใช้หาตัวผู้กระทำความผิด และทราบถึงพฤติการณ์การกระทำของคนร้าย

สำหรับอาวุธปืนนั้น สามารถนำมาตรวจพิสูจน์เพื่อทราบเครื่องหมายเลขทะเบียนและเลขหมายประจำปืน ทำให้ทราบได้ว่าเจ้าของปืนเป็นใคร นอกจากนี้ยังอาจตรวจพิสูจน์หาลายนิ้วมือแฝงที่อาวุธปืนและซองกระสุนปืนได้ด้วย

ส่วนปลอกกระสุนปืนและลูกกระสุนปืน ก็สามารถนำมาตรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นชนิดใด ขนาดใด ใช้ยิงมาจากปืนชนิด ขนาดใดบ้าง และท้ายที่สุดเมื่อฝ่ายสืบสวนสอบสวนสามารถยึดอาวุธปืนที่ต้องสงสัยมาได้ ฝ่ายตรวจพิสูจน์ก็สามารถตรวจยืนยันได้ว่าลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนนั้นใช้ยิงมาจากอาวุธปืนที่ต้องสงสัยหรือไม่ ซึ่งเป็นหลักฐานที่สำคัญยิ่งในการที่จะโยงไปถึงตัวคนร้ายและเป็นการยืนยันความผิดของคนร้ายได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้น ลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนยังสามารถนำมาตรวจเปรียบเทียบด้วยเครื่องตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนอัตโนมัติ (IBIS = INTEGRATED BALLISTIC IDENTIFICATION SYSTEM) อันจะมีประโยชน์เป็นอย่างมากในด้านการตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนซึ่งได้จากสถานที่เกิดเหตุ ผู้บาดเจ็บหรือศพโดยไม่ต้องมีอาวุธปืนที่ต้องสงสัย ถ้าหากมีข้อมูล

ของอาวุธที่ใช้ยิงเก็บไว้ในเครื่องก็จะสามารถบอกได้ทันทีว่าเป็นที่ใช้ยิงเป็นกระบอกใด ของใคร อยู่ที่ไหน นอกจากนี้ยังตรวจพิสูจน์ได้ว่าลูกกระสุนปืนหรือปลอกกระสุนปืนนั้น ใช้ยิงมาจากอาวุธปืนกระบอกเดียวกัน กับลูกกระสุนปืนหรือปลอกกระสุนปืนในคดีอื่น ๆ หรือไม่

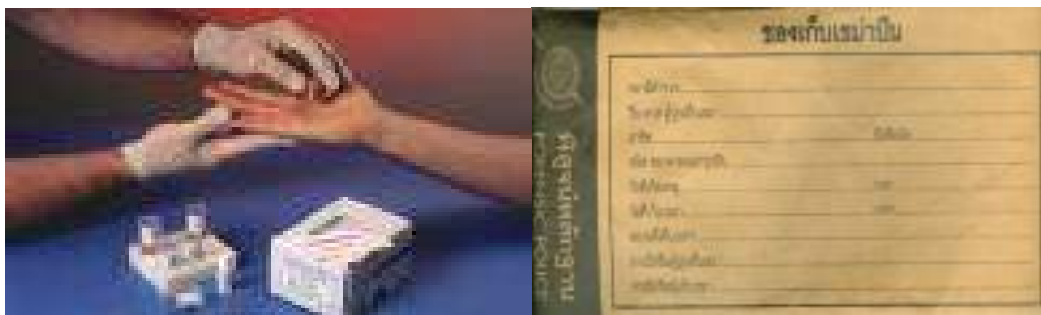
การตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนนั้น นอกจากจะสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานและพิสูจน์ประกอบกับพยานบุคคลในการพิสูจน์ความผิดของคนร้ายแล้ว ยังใช้ประกอบเพื่อคลี่คลายคดีอื่น ๆ เช่น การฆ่าตัวตาย อุบัติเหตุ ฯลฯ

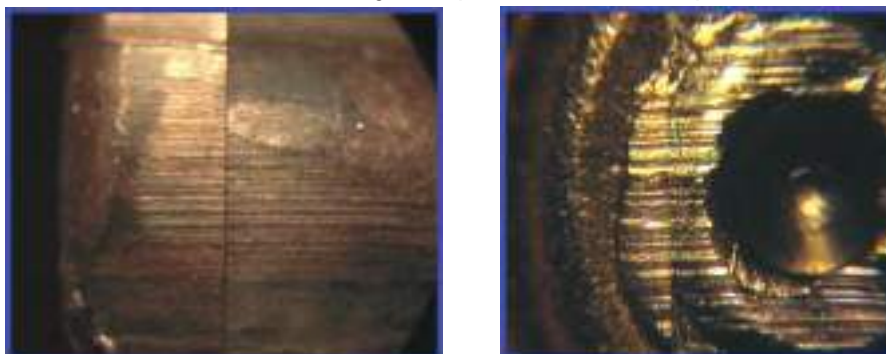
8.3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

1. การตรวจหาระยะยิงในทางชันวิธี ได้แก่ การตรวจหาระยะยิงจากการกระจายของเขม่าดินปืน การตรวจหาระยะยิงจากการกระจายของกระสุนลูกปราย และกระสุนปืนลูกซอง

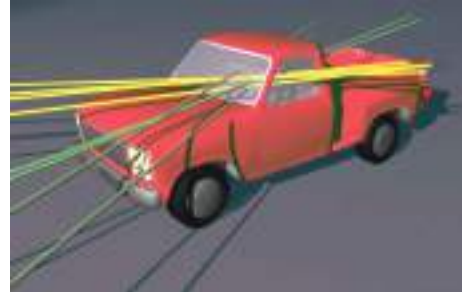
2. การตรวจหาเขม่าปืนที่มีมือของผู้ยิง งานตรวจหาเขม่าปืนที่มีมือผู้ยิงหาธาตุแบเรียมและแอนติโมนี โดยใช้เครื่อง อะตอมมิกแอพซอพชั่น สามารถส่งตรวจได้ที่ กองพิสูจน์หลักฐานกลาง ศพฐ.3 (โคราช) ศพฐ.4 (ขอนแก่น) ศพฐ.9 (สงขลา) และศพฐ.10 (ยะลา) คนเป็นเก็บภายใน 6 ชั่วโมง คนตายเก็บภายใน 24 ชั่วโมง

3. การตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน

4. การตรวจวิธีกระสุนปืน เป็นการตรวจหาทิศทางของการยิงปืนว่าเป็นเช่นไร ยิ่งมาจากทิศทางใด ซึ่งอาจอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ ยานพาหนะ หรือศพ การตรวจหาวิถีกระสุนปืนเพื่อหาว่ารอยที่พบเป็นรอยที่เกิดจากลูกกระสุนปืนยิงหรือไม่ชนิดขนาดใด และมีทิศทางเป็นอย่างไร ดูลักษณะของรูทางเข้ารูทางออกเช่นยิงจากนอกรถ หรือยิงจากในรถ

5. การตรวจพิสูจน์ร่องรอยการชุลบ แก้ไข เครื่องหมายทะเบียนและหมายเลขประจำปืนเครื่องที่ใช้ในการตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน

ได้แก่ เครื่อง (IBIS = INTEGRATED BALLISTIC IDENTIFICATION SYSTEM) สถานที่ให้บริการ คือ ศพฐ.10

8.4 การตรวจหารอยที่เกิดจากเครื่องมือ (Tool mark)

เช่น รอยจัด หรือ รอยตัด (รอยไขควง รอยคีม เช่นคนร้ายตัดสายไฟฟ้า) รอยดอกลายรถยนต์ รอยสึกหรอ ความกว้างดอกลาย ยี่ห่อ เช่น รถยนต์เก๋ง รถยนต์กระบะ รถจักรยานยนต์

รอยพื้นรองเท้า ความกว้างยาว รอยกดทับ ลวดลาย ความสึกหรอ ตำแหน่งพิเศษ ระยะห่างของรอย ลักษณะของรอย

การเปลี่ยนแปลงสภาพรถ เลขหมายประจำตัวถัง เลขหมายประจำเครื่องยนต์ และ สีตรวจการปลอมแปลง ตัดต่อ ขูดลบแก้ไข ตัด ปะ ตรวจชั้นของสีรถ การเปลี่ยนแปลงและพ่นสีใหม่

8.5 การตรวจพิสูจน์ของกลางในคดีเพลิงไหม้

1. น้ำมันเชื้อเพลิงกรณีเพลิงไหม้ตรวจว่า เป็นน้ำมันหรือไม่ ชนิดใด หรือการปลอมปน
2. ไฟฟ้า เช่น มิเตอร์ไฟฟ้า แผงวงจร สายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ
3. สารเคมีชนิดใด

8.6 การตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบเศษหิน ดิน ทราย เศษแก้ว เศษกระจก

ตรวจสอบแหล่งที่มาเดียวกันหรือไม่ เชื่อมโยงบุคคล กับสถานที่เกิดเหตุ ยกตัวอย่าง เช่น คดียิงผู้ใหญ่บ้านพื้นที่ สภ.ธงชัยฯ

8.7 เครื่องจับเท็จ (POLYGRAPH)

หลักการ การตรวจจับระดับคลื่นไฟฟ้าหัวใจและการเต้นของชีพจรใช้วิเคราะห์ตรวจจับการพูดจริงหรือพูดเท็จของบุคคลโดยอาศัยปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคล ที่มีต่อคำถามที่ป้อนให้

8.8 วัตถุพยานประเภทยาเสพติด, ยาพิษ, สารพิษและวัตถุออกฤทธิ์

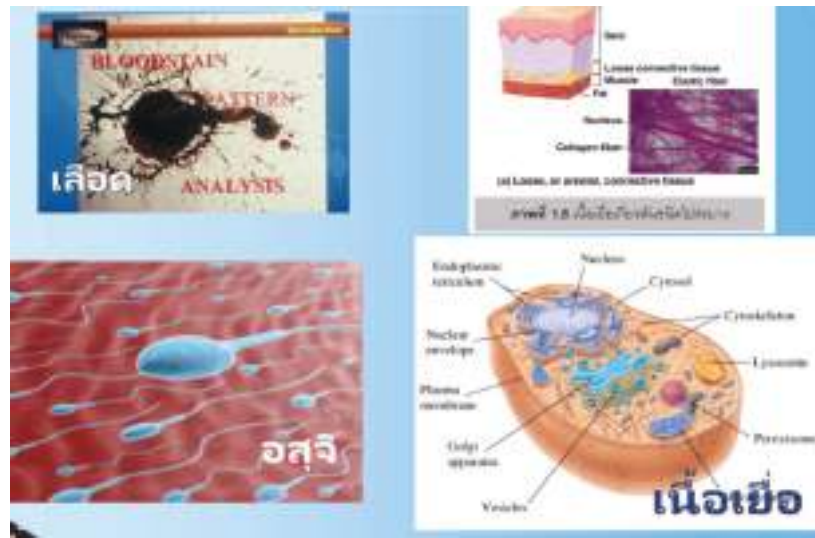

- ประเภทของยาเสพติด
- การทดสอบเบื้องต้น
- ปัญหาการชั่งน้ำหนัก ในการแจ้งข้อกล่าวหา

8.9 การตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทชีววิทยาและดีเอ็นเอ

1. โลหิตหรือคราบโลหิต
2. อสุจิหรือคราบอสุจิ
3. เนื้อเยื่อหรือ เซลล์
4. กระดูก และอวัยวะ
5. น้ำลาย
6. เส้นผมเส้นขน

เทคนิคการตรวจมีพัฒนามากขึ้นเช่น การตรวจเก็บดีเอ็นเอจากการสัมผัส ตรวจพิสูจน์ที่ พฐก. ศพฐ.3 (นครราชสีมา) ศพฐ.5 (ลำปาง) ศพฐ.10 (สงขลา)

8.10 การตรวจพิสูจน์รอยลายนิ้วมือแฝง

การตรวจลายนิ้วมือ เป็นการตรวจรวมถึงลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝงด้วย เป็นวัตถุพยานที่พบได้จากที่เกิดเหตุมากที่สุดใช้ตรวจพิสูจน์ยืนยันบุคคลได้ เพราะ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล เนื่องจากลายนิ้วมือไม่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เกิดจนตาย

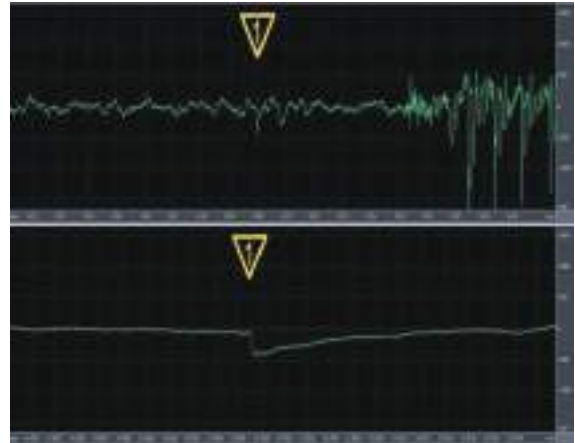
ลายนิ้วมือของบุคคลจะไม่ซ้ำกันเลย แม้จะเป็นแฝดแท้ที่เกิดจากไข่ใบเดียวกันและมีการตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือแฝงของผู้ต้องสงสัยกับลายพิมพ์นิ้วมือสืบนิ้ว ที่เก็บไว้ในสารบบ ซึ่งปัจจุบันมีข้อมูลอยู่ประมาณ 10 ล้านคน (ระบบ AFIS)

ตัวอย่างการตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือแฝงจากที่เกิดเหตุกับผู้ต้องสงสัย

8.11 การตรวจพิสูจน์วัตถุพยานเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

ตรวจพิสูจน์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ข้อมูลดิจิทัลที่บันทึกในหน่วยบันทึกข้อมูล หรือหน่วยความจำคอมพิวเตอร์ การติดต่อสื่อสารบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ และตรวจเปรียบเทียบร่องรอยบน แผ่นซีดี

นิติเวชศาสตร์

นิติเวชศาสตร์ ซึ่งเป็นการใช้วิชาความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานที่ได้จากร่างกายมนุษย์ งานหลักทางด้านนิติเวชศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับงานสืบสวน ได้แก่ การชันสูตรพลิกศพ

1. การชันสูตรพลิกศพ

จะเริ่มต้นจากแพทย์ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนให้เดินทางเข้าร่วมชันสูตรพลิกศพในสถานที่ที่พบศพ ซึ่งแพทย์จะเริ่มดำเนินการชันสูตรพลิกศพ เมื่อการตรวจเก็บพยานหลักฐานของผู้เชี่ยวชาญการตรวจสถานที่เกิดเหตุเสร็จสิ้นแล้ว หรืออย่างน้อยเมื่อประสานกับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสถานที่เกิดเหตุแล้วว่า การชันสูตรพลิกศพจะไม่รบกวนหรือทำให้วัตถุพยานในที่เกิดเหตุเสียหายไป

สิ่งแรก ต้องตอบให้ได้ว่าศพที่พบเป็นใคร เพราะถ้ารู้ชื่อผู้ตายเป็นใครแล้ว การสืบสวนเชื่อมโยงเบาะแสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์แห่งคดีก็ง่ายขึ้นมากในกรณีที่อยู่แล้วผู้ตายเป็นใคร ก็ข้ามเรื่องนี้ไปได้ แต่ถ้ายังไม่รู้ชื่อผู้ตายเป็นใคร ก็ต้องใช้หลักวิชา ในการตรวจพิสูจน์ให้ได้ว่าผู้ตายเป็นใคร

ซึ่งเราเรียกในทางวิชาการว่า "การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล" ซึ่งประเทศไทยใช้หลักการมาตรฐานของตำรวจสากล โดยเริ่มจากการตรวจพิสูจน์ง่าย ๆ จากสิ่งของติดตัว เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับและทรัพย์สินติดตัวต่างๆ

1.1 การตรวจเก็บรูปพรรณสัณฐานของผู้ตาย เช่น รูปร่างหน้าตารอยสักต่าง ๆ ตามร่างกายตำหนิแผลเป็น หรือความพิการติดตัวต่างๆแม้แต่ร่องรอย พยานหลักฐานการตรวจรักษา ก็สามารถนำมาพิจารณา

ประกอบกับสิ่งของติดตัวที่ตรวจพบ ก็พอจะบอกเราได้เบื้องต้นว่าผู้ตายน่าจะเป็นใคร ซึ่งจะนำไปสู่การตรวจพิสูจน์ยืนยันด้วยวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ในขั้นต่อไป

การตรวจพิสูจน์ยืนยันเอกลักษณ์บุคคลด้วยวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่ง่ายและต้นทุนต่ำที่สุด ได้แก่ การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือหรือไม่ก็สามารถตรวจยืนยันได้จากเอกลักษณ์ฟันและถ้าจำเป็นสามารถตรวจยืนยันได้จากดีเอ็นเอถ้าตรวจพิสูจน์ได้ด้วยลายพิมพ์นิ้วมือ หรือเอกลักษณ์ฟัน หรือดีเอ็นเอ เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง สามารถยืนยันได้ว่าผู้ตายเป็นใคร

1.2 หลักวิชาทางนิติเวชบอกได้ คือระยะเวลาตายเพราะเมื่อเสียชีวิต ร่างกายของมนุษย์จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นลำดับ สัมพันธ์กับระยะเวลาที่เพิ่มมากขึ้น

การชันสูตรพลิกศพ

1. กล้ามเนื้อแข็งตัว
2. เลือดตกลงสู่ส่วนต่ำ
3. เศษอาหารในกระเพาะอาหาร
4. การเน่า
5. หนองแมลง

1.2.1 การแข็งตัวของกล้ามเนื้อส่วนต่างๆของร่างกาย คอจะเริ่มแข็งหลังตายประมาณ 2 ชั่วโมง แขนประมาณ 5-6 ชั่วโมง ส่วนขาจะเริ่มแข็งประมาณ 9-12 ชั่วโมงและกล้ามเนื้อที่แข็งเต็มที่ทั่วร่างกายแล้ว จะเริ่มอ่อนตัวอีกครั้ง หลังตายประมาณ 24 ชั่วโมง

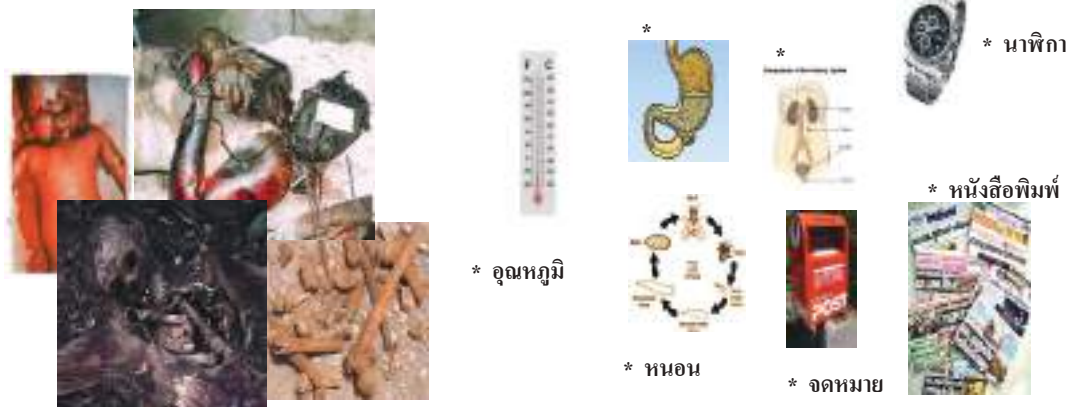

1.2.2 การตกลงสู่ส่วนต่ำของเลือด ซึ่งถ้าศพนอนหงายจะพบได้บริเวณหลัง จะเริ่มเห็นได้บริเวณด้านหลังคอ หลังตายไปแล้วประมาณ 1-2 ชั่วโมงและจะเห็นได้เต็มหลังเหมือนในรูป แล้วใช้นิ้วกดแรง ๆ ค้างไว้ประมาณ 15 วินาที แล้วปล่อย จะสังเกตเห็นว่ามีรอยขีดเกิดขึ้น แสดงว่าน่าจะตายมาประมาณ 5-6 ชั่วโมง

แต่ถ้าไม่ซีดเลยแสดงว่าตายมาแล้วประมาณ 9-10 ชั่วโมง

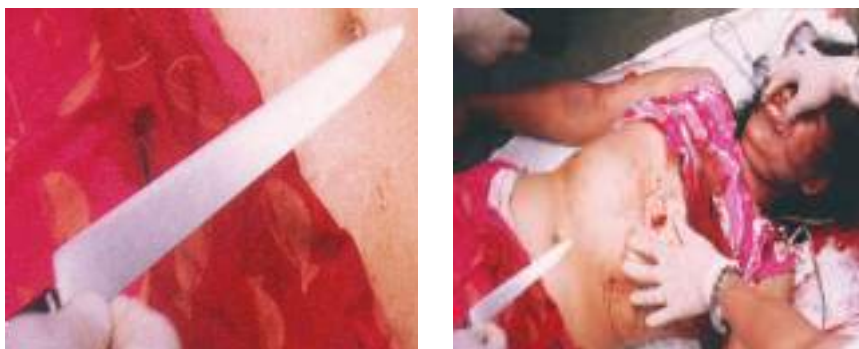

1.2.3 การเน่าของศพ ศพจะเริ่มเน่า เมื่อเวลาล่วงเลยไปเกินกว่า 24 ชั่วโมง โดยจะเริ่มจากท้องน้อยข้างขวาจะเขียวคล้ำให้เห็นก่อน แล้วก็เริ่มเน่ามากขึ้นจนเหลือแต่โครงกระดูก เมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 3 เดือน แต่ถ้าเป็นกรณีที่ศพถูกฝัง ปฏิบัติการการเน่าจะเกิดช้ากว่านี้

นอกจากนี้ ยังอาจสังเกตระยะเวลาการตายได้จากสิ่งอื่นๆ เช่น อุณหภูมิของศพ ถ้าตายใหม่ ๆ ตัวจะยังอุ่นอยู่ หนองแมลงวันที่ตัวศพ ซึ่งพบได้เสมอหลังเสียชีวิตแล้วประมาณ 5 วันขึ้นไป ในสถานที่เกิดเหตุ ก็อาจจะมีสิ่งอื่นที่พอจะบอกได้ว่าผู้ตายน่าจะตายมาเมื่อใด เช่น นาฬิกาที่ข้อมือของศพที่พบในน้ำ จดหมายหรือหนังสือพิมพ์ที่ผู้ตายยังไม่ได้เปิดอ่าน เป็นต้น

1.2.4 ลักษณะของบาดแผล ก็อาจบอกได้ว่าสัมพันธ์กับอาวุธชนิดและขนาดเท่าใด เช่น บาดแผลถูกแทงเมื่อนำอาวุธที่สันนิษฐานว่าทำให้เกิดบาดแผลมาเปรียบเทียบกับ ก็จะเข้ากันได้กับลักษณะบาดแผลที่มุมแผลแหลมข้างเดียว เข้าได้กับอาวุธที่มีคมเดียว และขนาดของบาดแผลก็เข้ากันได้กับขนาดของอาวุธรูปทรงแบบ

1.2.4.1 บาดแผลถูกฟันด้วยอาวุธมีคม จะมีลักษณะขอบเรียบให้เห็นได้ชัดเจน ทางด้านขวาเป็นศพท่านผู้ว่าปรีณะฯ ที่มีลักษณะทั้งถูกแทงด้วยอาวุธมีคมปลายแหลม และถูกเชือดบริเวณลำคอด้วย

1.2.4.2 บาดแผลถลอกฟกช้ำ หรือกระดูกที่แตก สามารถเชื่อมโยงไปถึงลักษณะอาวุธที่ได้ไม่ยาก

1.2.4.3 บาดแผลกระสุนปืนพก สามารถบอกได้ว่ายิ่งมาจากทิศทางใด โดยดูจากบาดแผลทางเข้ากระสุนปืน และถ้ามีบาดแผลทางออกกระสุนปืนหรือรูตำหนกที่แน่นอนของหัวกระสุนที่ฝังอยู่ จะบอกวิถีกระสุนได้ นอกจากนี้ลักษณะบางอย่างของบาดแผลทางเข้ายังบอกระยะยิงโดยประมาณได้ด้วยนี่ก็เป็นลักษณะบาดแผลทางเข้ากระสุนปืนลูกซอง ซึ่งบอกได้ทุกอย่างคล้ายบาดแผลกระสุนปืนพก

ระยะประชิด

ระยะใกล้

ระยะไกล

1.3 สาเหตุและพฤติการณ์การตาย การตรวจศพอย่างละเอียด นอกจากจะบอกสาเหตุการตายทางการแพทย์ได้แล้ว ก็อาจบอกได้ว่าพฤติการณ์เกิดจากการทำตนเอง หรือเป็นฆาตกรรมหรือเป็นอุบัติเหตุ

บางครั้งที่เราคิดว่าเป็นอุบัติเหตุ อย่างรายนี้ขับรถเสียหลักชนคนตาย วิ่งข้ามเลนมาจอดอยู่อีกฝั่งหนึ่ง จากการตรวจศพอย่างละเอียดเราพบว่าตายจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด ซึ่งแสดงว่าตายจากโรคขณะขับรถอยู่ ทำให้ไม่สามารถควบคุมรถจนเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อนตามมา

จากการตรวจศพ เราอาจพบหลักฐานสำคัญที่เชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำความผิด เช่น การตรวจพบติเอนของผูกระทำความผิดติดอยู่ที่ศพ เช่น คราบเลือดหรือคราบอสุจินเสื้อผ้าหรือร่างกายของ ศพ เนื้อเยื่อผิวหนังในซอกเล็บ หรือตัวอสุจิในช่องคลอดของศพ

คราบเลือด

เนื้อเยื่อซอกเล็บ

ตัวอสุจิ

กองทะเบียนประวัติอาชญากร

กองทะเบียนประวัติอาชญากรอยู่ในบังคับบัญชาของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจตั้งอยู่ อาคาร 25 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนพระรามที่ 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ 02 2051339 โทรสาร 02 2051338 เว็บไซต์ [www.http://criminal.police.go.th](http://criminal.police.go.th) แบ่ง ส่วนราชการ ดังนี้

1. ภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบ

- 1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลประวัติจากสถานตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ
- 1.2 สนับสนุนข้อมูลประวัติให้แก่ฝ่ายสืบสวน เพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดฝ่ายสอบสวน เพื่อทราบประวัติการกระทำความผิดนำไปฟ้องเพิ่มโทษกรณีไม่ซ้ำหลาย
- 1.3 ตรวจสอบเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือเพื่อยืนยันตัวตนบุคคล
- 1.4 พิมพ์ลายนิ้วมือส่งผู้ร้ายข้ามแดน, นักโทษประหาร

2. ข้อมูลต่างๆที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรเก็บในสารบบ

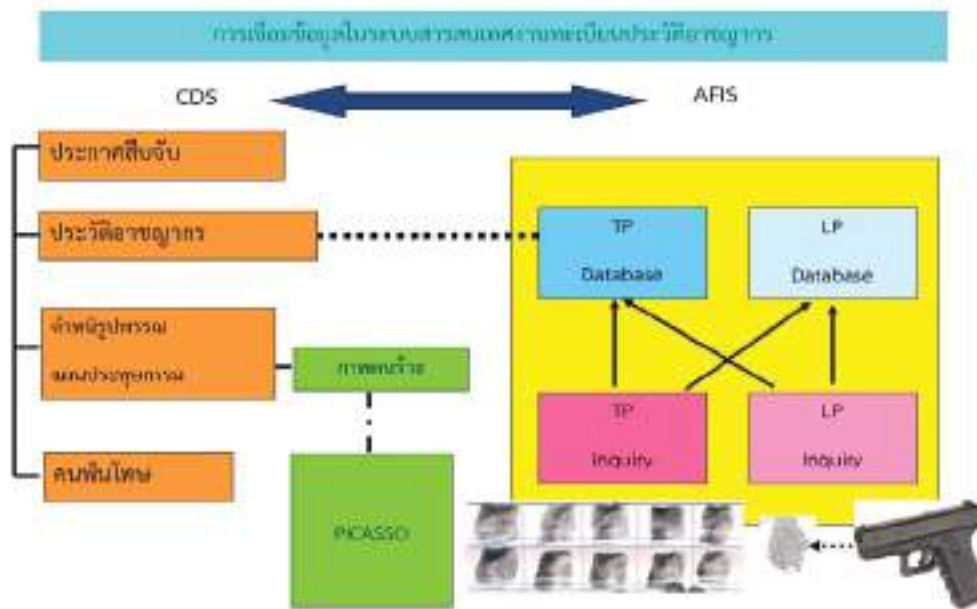
- 2.1 ประวัติผู้กระทำความผิด (ชื่อ-ชื่อสกุล , ลายพิมพ์นิ้วมือ)
- 2.2 ทรัพย์สิน,รถ,คน หาย คนตายไม่ทราบชื่อ
- 2.3 บุคคลพันโทษ
- 2.4 ประกาศสืบจับ
- 2.5 แผนประทุษกรรม
- 2.6 สมุดภาพคนร้าย

3. ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ใน กองทะเบียนประวัติอาชญากร

- 3.1 CDS Criminal Database System

3.2 PICASSO Police Identikit :Computer Assisted suspect Sketching Outfit

3.3 AFIS Automated Fingerprint Identification System

4. การตรวจสอบลายนิ้วมือ 10 นิ้ว

4.1 ความสำคัญของลายนิ้วมือ การตรวจสอบประวัติความสำคัญของลายนิ้วมือ มีลักษณะพิเศษดังนี้

1. มีลักษณะคงทน
2. ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้
3. มีเอกลักษณ์ของตนเอง

4.2 ประโยชน์อันพึงได้จากลายพิมพ์นิ้วมือ

ลายนิ้วมือจะช่วยให้ทราบว่าคนร้ายเป็นใคร เมื่อมีการก่ออาชญากรรม

1. ใช้ตรวจสอบประวัติผู้ต้องหาและความประพฤติของบุคคล
2. ใช้สำหรับตรวจสอบศพของคนตายไม่ทราบชื่อ
3. ใช้พิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือที่พิมพ์ลงในต้นข้าว ตัวจำนำ
4. ตรวจสอบกับลายพิมพ์นิ้วมือที่พบในที่เกิดเหตุ

4.3 ระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือ ศพฐ.1 – 10 และ พฐ.จว. มีการปฏิบัติ 2 ระบบ คือ

ลายนิ้วมือที่ใช้ในการแยกประเภทให้คำรหัส ใช้ตั้งแต่ข้อนิ้วข้อที่ 1 ถึงปลายนิ้วต้องพิมพ์ลายนิ้วมือกลิ้งนิ้วจากขอบเล็บข้างหนึ่งไปจนสุดขอบเล็บอีกข้างหนึ่งให้เห็นลายเส้นชัดเจน

4.3.1 ตรวจสอบเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว ด้วยระบบ AFIS (เฉพาะจังหวัดที่มีเครื่อง AFIS ตั้งอยู่ 19 วท. เขตเดิม) คือ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี ปราจีนบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น สกลนคร ลำปาง เชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ นครปฐม เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา ยะลา

4.3.2 ตรวจสอบเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว โดยให้คำรหัสแยกประเภทลายพิมพ์นิ้วมือ นับเส้น สาวเส้น ด้วยแว่นขยาย

- ทว.	AFIS 10 นิ้ว
- ศพฐ. 1 – 10 และ พฐ.จว.ที่มี AFIS	AFIS 10 นิ้ว + AFIS แผลง + Manual แว่นขยาย
- พฐ.จว.อื่น	Manual แว่นขยาย

4.4 ปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ที่บกพร่องไม่สามารถตรวจสอบได้

1. กรอกรหัสความในสาระสำคัญไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง

1.1 ไม่กรอกชื่อ-ชื่อสกุลผู้ต้องหา , เลขคดี , ข้อหา , ว.ด.ป.ที่เกิดเหตุ , ว.ด.ป. ที่จับกุม , หมายเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักใน พลม.

1.2 ชื่อ-ชื่อสกุล หน้า/หลัง พลม.ไม่ตรงกัน

1.3 ลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหาที่รายละเอียดในแผ่น พลม.เป็นของบุคคลคนละคนกัน

1.4 วันจับก่อนวันเกิดเหตุ

1.5 ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ต้องหา , ข้อหา ใน พลม.ไม่ตรงกับในหนังสือนำเสนอ

1.6 ไม่มีลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ , เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกข้อความ , พนักงานสอบสวน , ผู้ต้องหา

2. คุณภาพลายพิมพ์นิ้วมือไม่ดี

2.1 เลอะเลือน , พร่ามัว , นิ้วเลื่อนไถล

2.2 นิ้วลอก (ให้พักนิ้ว 15 วันแล้วพิมพ์ส่งใหม่)

2.3 พิมพ์ซ้ำมือ , ซ้ำนิ้ว , สลับมือ , สลับนิ้ว

2.4 ไม่พิมพ์นิ้วใดนิ้วหนึ่งโดยไม่หมายเหตุ

2.5 ไม่พิมพ์กลิ้งนิ้วให้สุดขอบเล็บ , พิมพ์ไม่เต็มหน้านิ้ว

2.6 พิมพ์สูง/ต่ำกว่าข้อนิ้วมากเกินไป

2.7 หมึกสีเข้มแตกต่างกันในแต่ละนิ้ว ไม่สม่ำเสมอทุกนิ้ว

2.8 กดนิ้วแรงเกินไป

2.9 พิมพ์นิ้วเอียง ไม่ตั้งตรง พิมพ์เกินกรอบ

2.10 ไม่ใช้หมึกสีดำในการพิมพ์ลายนิ้วมือ

5. ประกาศสืบจับ

ประกาศสืบจับ คือ การนำเอาข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญของหมายจับ ตำหนิ รูปพรรณ ของผู้กระทำความผิดที่พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีส่งมายังกองทะเบียนประวัติอาชญากร, ศูนย์พิสูจน์หลักฐานให้ออกประกาศและแจกจ่ายให้กับสถานีตำรวจนครบาล สถานีตำรวจภูธร รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทั่วราชอาณาจักร ทราบเพื่อช่วยสืบจับ

5.1 ประกาศสืบจับจำแนกออกเป็น 3 ชนิด คือ

- 1) ออกประกาศสืบจับทั่วไป
- 2) ออกประกาศสืบจับพิเศษ
- 3) ออกประกาศสืบจับมีสินบนนำจับ

5.2 ประโยชน์ของประกาศสืบจับ สนับสนุนข้อมูลให้กับพนักงานสืบสวน สอบสวน และปราบปราม ดังนี้

5.2.1 ในด้านการสืบสวน

1) ในกรณีที่มีคนร้ายหลบหนีการจับกุมเมื่อพนักงานสอบสวนส่งหมายจับและตำหนิ รูปพรรณให้ออกประกาศสืบจับผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีจะดำเนินการออกประกาศแจกจ่ายให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทั่วราชอาณาจักรทราบเพื่อช่วยสืบจับ

2) เป็นแหล่งรวบรวมการตรวจสอบประวัติหมายจับ ผู้ต้องหา หรือจำเลย หลบหนีทั่วราชอาณาจักร โดยตรวจสอบทางบัตรดัชนีผู้กระทำความผิด และเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกสนับสนุนงานด้านการสืบสวนที่รวดเร็ว

5.2.2 ในด้านการสอบสวน

1) ช่วยในการตรวจสอบประวัติหมายจับผู้กระทำความผิดหลบหนีจากบัตรดัชนี ประกาศสืบจับเพื่อต้องการทราบว่าผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและอยู่ในระหว่างการหลบหนีการจับกุมหรือไม่ และสถานีตำรวจใดต้องการตัว

5.2.3 ในด้านการป้องกันปราบปราม

1) ได้รวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีหมายจับทั่วราชอาณาจักร เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์เป็นเล่มเพื่อทราบคดีที่ค้างเก่ายังจับกุมตัวบุคคลนั้นไม่ได้และสะดวกต่อการตรวจสอบ

2) ได้รวบรวมประกาศสืบจับทุกฉบับที่ได้แจกจ่ายเป็นเล่มประจำปี เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ

5.3 ในการขอให้ประกาศสืบจับบุคคล

เมื่อมีการแจ้งความว่า บุคคลใดกระทำความผิดแล้วหลบหนีจับตัวไม่ได้ หรือผู้ต้องหาผู้ต้องขังหรือนักโทษ ซึ่งอยู่ในระหว่างการควบคุมของเจ้าหน้าที่ได้หลบหนี ผู้รับผิดชอบยังติดตามจับกุมตัวไม่ได้เป็นการสมควรที่จะให้ตำรวจทั่วประเทศซึ่งรับผิดชอบในเขตท้องที่ต่าง ๆ ได้ช่วยสอดส่องจับกุมตัวให้ ถ้าได้หลบหนีไปอยู่ในเขตของตน เป็นการช่วยระดมพลังตำรวจทั่วประเทศให้ช่วยค้นหาติดตามตัว

การปฏิบัติให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 14 บทที่ 1 เรื่องการออกตำหนิรูปพรรณผู้กระทำความผิดและคำสั่ง 61/2505 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2505 เรื่องการจัดทำบัญชีคนร้ายหลบหนีเพิ่มเติมเป็นวรรค 3 ของข้อ 399 บทที่ 1 ลักษณะ 14 (รายละเอียดตามภาคผนวก หน้า 9-11)

5.4 การติดต่อกองทะเบียนประวัติอาชญากรเพื่อให้ออกประกาศสืบจับบุคคล

โดยมีเอกสารในการขอให้ออกประกาศสืบจับ ดังนี้

- 1) ตำหนิรูปพรรณผู้กระทำความผิด ตามแบบฟอร์ม วท. 7-ต.321
- 2) หมายจับหรือสำเนา
- 3) รูปถ่ายถ้ามี

กรณีที่ผู้หลบหนีมีลายพิมพ์นิ้วมืออยู่แล้ว ให้อ้างลายนิ้วมือนั้น หรือส่งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร ด้วย เพื่อเป็นการอายัดบุคคลเหล่านี้ไว้ในสารบบการตรวจสอบพิมพ์ลายนิ้วมือ

6. การสเก็ชภาพใบหน้าคนร้าย

คือการวาดภาพใบหน้าคนร้าย ตามคำบอกเล่าของผู้เสียหายหรือพยานที่จำหน้าคนร้ายได้ ปัจจุบันสามารถสเก็ชภาพคนร้ายทางไกลผ่านระบบออนไลน์ โดยพยานไม่ต้องเดินทางมาที่ พฐ.จว. หรือ ศพฐ. ซึ่งเป็นทางเลือกของพนักงานสอบสวนการสเก็ชภาพคนร้ายจะเหมือนหรือไม่เหมือนขึ้นอยู่กับ

1. ความจำของผู้เสียหายหรือพยาน
2. ความสามารถของพยานที่จะถ่ายทอดภาพที่เห็นออกมาเป็นคำพูด
3. ผู้เขียนต้องมีสมาธิ และมีจิตวิทยาในการซักถาม

7. บุคคลพันโทษ

คือ การสอดส่องพฤติกรรมและความเคลื่อนไหวของบุคคลที่พันโทษจากเรือนจำเป็นเวลา 12 เดือน เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลนั้นกลับไปกระทำความผิดอีก หรือถ้าไปกระทำความผิดอีกก็สามารถจับกุมตัวได้อย่างรวดเร็ว เป็นการป้องกันอาชญากรรมก่อนเกิดเหตุการณ์สอดส่องบุคคลพันโทษคอยสอดส่องพฤติกรรมเป็นเวลา 12 เดือน

7.1 การสอดส่องคนพันโทษ คนพักการลงโทษ ผู้ร้ายท้องถิ่น

เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ได้ผลอย่างแท้จริงและช่วยในการสืบสวนหาผู้กระทำความผิดมาลงโทษอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสอดส่องพฤติกรรม การเคลื่อนไหวของบุคคลพันโทษ

ภารกิจและหน้าที่ของ ฝ่ายฯ 1 ทว.

1. สนับสนุนพนักงานสืบสวน สอบสวน โดยให้ข้อมูลข่าวสารของบุคคลพันโทษ
2. จัดเก็บประวัติไว้เป็นสารบบ เพื่อสนับสนุนข้อมูลอย่างรวดเร็ว
3. ประสานงานกับกรมราชทัณฑ์ เรือนจำ ทณฑสถานเพื่อให้ได้มาซึ่งประวัติของบุคคลพันโทษ บุคคลพักการลงโทษ บุคคลที่ได้รับอภัยโทษและบุคคลที่ได้รับวันลดโทษจำคุก

4. จัดส่งประวัติไปให้ สน./สภ. ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่

7.2 ประเภทของบุคคลพ้นโทษที่จะต้องควบคุมสอดส่องในหน้าที่ตำรวจ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้รับโทษถึงจำคุก และได้รับการพักการลงโทษหรือพ้นอาญาออกไปจากเรือนจำ และทัณฑสถานแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ตำรวจท้องที่ที่บุคคลพ้นโทษจะไปมีภูมิลำเนาอยู่จะต้องคอยสังเกต พฤติการณ์และการเคลื่อนไหวของผู้นั้นหลังจากได้รับข่าวสารและข้อมูลจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร หรือวิทยาการส่วนภูมิภาค คือ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ซึ่งบุคคลพ้นโทษที่ต้องควบคุม สอดส่องพฤติการณ์และการเคลื่อนไหวในหน้าที่ของตำรวจนั้น มีอยู่ 3 ประเภท

7.2.1 บุคคลพักการลงโทษ หมายถึง ผู้ต้องขังในเรือนจำที่ได้รับโทษไปแล้วแต่เพียงบางส่วนแต่ในขณะที่ถูกคุมขังอยู่นั้น ทางกรมราชทัณฑ์เห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัยของทางราชการ มีกิริยาอาการเรียบร้อยดี จึงสั่งให้พักการลงโทษตามกำหนดเวลาที่ทางกรมราชทัณฑ์กำหนดให้หรือจนกว่าจะได้รับการปลดปล่อยให้พ้นโทษไปอย่างจริงจัง

7.2.2 บุคคลพ้นโทษ หมายถึง บุคคลที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษให้จำคุก ปรับสถานเดียวหรือเพียงแต่การรอลงอาญา หรือพิพากษาให้ส่งตัวเข้าฝึกอบรมในสถานสงเคราะห์ของกรมราชทัณฑ์ และเมื่อได้รับโทษนั้นครบกำหนดตามคำพิพากษาแล้ว ให้ถือว่าเป็นบุคคลพ้นโทษ

7.2.3 บุคคลที่เป็นผู้ร้ายต้องถ่วง หมายถึง บุคคลที่เคยต้องโทษและระยะการสอดส่องพฤติการณ์ไปแล้ว แต่ยังปรากฏว่าประพฤติตนเป็นผู้ร้ายอาชึ่ง หรือมีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ร้ายอยู่หรืออาจฟังได้ว่ากระทำความผิดอยู่เสมอแล้วแต่โอกาสจะอำนวยให้เมื่อใด ให้ถือว่าเป็นผู้ร้ายต้องถ่วง

โดยบทบัญญัติของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ได้กำหนดวิธีการการให้ประโยชน์แก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปล่อยตัวกลับไปอยู่กับครอบครัวก่อนกำหนดโทษ โดยวิธีการคุมประพฤติในชุมชนรวม 3 วิธี

1. พักการลงโทษ

มีวัตถุประสงค์เพื่อปลดปล่อยนักโทษที่มีความประพฤติดี มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้า ในการศึกษาและทำงานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่พิเศษ ออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา

เงื่อนไข สำหรับผู้พักการลงโทษต้องปฏิบัติ

- กำหนดให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่เป็นประจำ
- ให้อยู่ในท้องที่อันจำกัด จะออกนอกเขตท้องที่ที่ต้องได้รับอนุญาตก่อน
- ห้ามมิให้พกอาวุธปืน
- ห้ามคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาลหรือบุคคลผู้พักการลงโทษด้วยกัน

ถ้าผู้ได้รับการพักการลงโทษประพฤติอยู่ในกรอบแห่งการพักการลงโทษโดยตลอดเมื่อครบกำหนดตามคำพิพากษาแล้วก็จะได้รับการปล่อยตัวเป็นบุคคลพ้นโทษ แต่ถ้าระหว่างพักการลงโทษผู้ใดประพฤติผิดเงื่อนไขการพักการลงโทษที่กำหนดไว้ หรือกระทำความผิดอาญาขึ้นมาใหม่ก็จะถูกคุมขังยังเรือนจำเพื่อรับโทษที่เหลืออยู่ต่อไปและถูกเพิกถอนการพักการลงโทษ

2. บุคคลพ้นโทษ

คือบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุก ปรับสถานเดียวหรือเพียงแต่รอลงอาญาหรือพิพากษาให้ส่งตัวเข้าสถานฝึกอบรมในสถานสงเคราะห์ของกรมราชทัณฑ์ เมื่อได้รับโทษนั้นครบกำหนดตามคำพิพากษาแล้ว ให้ถือว่าเป็นบุคคลพ้นโทษ

ตำรวจท้องที่กับบุคคลพ้นโทษ

สำหรับการควบคุมพฤติกรรมและการสอดส่องความเคลื่อนไหวของบุคคลพ้นโทษนั้น เมื่อหน่วยงานวิทยากร ส่งประวัติคนพ้นโทษ (แบบฟอร์ม ทว.กำหนด) ไปให้สถานีตำรวจท้องที่ที่ผู้พ้นโทษจะไปอยู่แล้วให้ทางสถานีตำรวจท้องที่ปฏิบัติ ดังนี้

- สั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยสังเกตการณ์และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของบุคคลพ้นโทษรายงานพฤติกรรมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของบุคคลพ้นโทษนั้น ส่งไปให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ สำหรับ สน.ให้ส่งแบบรายงานพฤติกรรมและความเคลื่อนไหวนี้ตรงไปยัง ฝ่าย ฯ 1 ทว. ส่วน สภ.ให้ส่งไปยังศูนย์พิสูจน์หลักฐาน และให้ส่ง ทว.ด้วย

- การรายงานให้รายงานทุกเดือน โดยส่งใบรายงานนี้ออกจาก สน./สภ. ภายในวันที่ 5 ของทุกเดือนจนกว่าจะครบ 12 เดือน หลังจากที่ได้พ้นโทษไป แต่ถ้ามีเหตุการณ์เป็นพิเศษที่จะต้องรายงานให้ทราบจะต้องรายงานให้ทราบเป็นการด่วนโดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดวันรายงานประจำเดือน

- เมื่อบุคคลพ้นโทษหรือบุคคลผู้พักการลงโทษคนใดย้ายภูมิลำเนาออกไปจากท้องที่ให้ สน./สภ. เดิมส่งบัตรประวัติอาชญากรรมของบุคคลพ้นโทษไปให้ สน./สภ. แห่งใหม่เพื่อดำเนินการสืบพฤติกรรมและความเคลื่อนไหวของบุคคลนั้นต่อไปแล้วรายงานการย้ายภูมิลำเนาของบุคคลพ้นโทษไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ถ้าบุคคลพ้นโทษนั้นกระทำความผิดอีกถึงกับถูกจับกุมขัง ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกให้ส่งบัตรประวัติคนพ้นโทษนั้นคืนหน่วยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานด้วยว่าถูกจับกุมในข้อหาอะไร ถูกศาลพิพากษาว่าอย่างไร ถ้าถูกศาลพิพากษาว่าให้ปล่อยตัวไปโดยยกฟ้องไม่ต้องส่งบัตรประวัติคืนให้รายงานพฤติกรรมและความเคลื่อนไหวต่อไป

- สอดส่องและรายงานพฤติกรรมความเคลื่อนไหวของบุคคลพ้นโทษ ให้กระทำและรายงานเพียง 12 เดือน นับตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นพ้นโทษได้ถูกปล่อยตัวออกมาจากเรือนจำ

- เมื่อพ้น 12 เดือนแล้ว ให้เก็บบัตรประวัติอาชญากรรมนั้นไว้ที่ สน./สภ. เพื่อจะได้สอดส่องดูแลพฤติกรรมต่อไปแต่ไม่ต้องรายงานอีก

7.3 หลักการปฏิบัติกับบุคคลที่เป็นผู้ร้ายท้องถิ่น ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- 1) สอดส่องดูแลพฤติกรรม และการเคลื่อนไหวเป็นพิเศษอย่างใกล้ชิด
- 2) ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ร้ายท้องถิ่น โดยแยกเก็บบัตรประวัติอาชญากรรม
- 3) แจ้งการขึ้นทะเบียนบุคคลเป็นผู้ร้ายท้องถิ่นไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- 4) เมื่อผู้ร้ายท้องถิ่นย้ายภูมิลำเนา ให้ส่งบัตรประวัติไปยัง สถานีตำรวจที่ย้ายไปอยู่แห่งใหม่แล้วรายงานหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ

- 5) เมื่อผู้ร้ายท้องถิ่นกระทำความผิด ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุก ให้ส่งบัตรประวัติคืนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 6) เมื่อผู้ร้ายท้องถิ่นกลับตนเป็นพลเมืองดี หรือแก่กรรมให้รายงานหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อถอนทะเบียนผู้ร้ายท้องถิ่น

7.4 หลักปฏิบัติของวิทยากรจังหวัดที่เกี่ยวกับบุคคลพ้นโทษ

หมวดควบคุมบุคคลพ้นโทษ มีหน้าที่ ดำเนินการควบคุมบุคคลพ้นโทษ คนอันตรายและผู้ร้ายท้องถิ่น เพื่อผลแห่งการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดนั้น ๆ

- ให้วิทยากรติดต่อเรือนจำภายในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปพรรณและประวัติย่อของผู้ต้องขังที่พ้นโทษหรือพักการลงโทษ (แบบฟอร์ม ทว.กำหนด) ก่อนที่ผู้นั้นจะถูกปลดปล่อยหรือพ้นโทษ 30 วัน และปิดภาพถ่ายคนพ้นโทษนั้นลงในช่องที่กำหนดไว้กับให้ลงทะเบียนในสมุดพ้นโทษเป็นหลักฐาน

- การทำประวัติคนพันโทฯ (แบบฟอร์ม ทว.กำหนด) ให้ทำ 4 ฉบับ เก็บในแฟ้มประวัติ 1 ฉบับ ส่งศูนย์พิสูจน์หลักฐาน และฝ่ายทะเบียนประวัติอาชญากร 1 อย่างละ 1 ฉบับ
- รวบรวมใบรายงานผลการสวดส่องพฤติกรรมของบุคคลพันโทฯตามแบบ วท.16-ต.330 ที่ สก. ส่งมาโดยเก็บแยกแต่ละบุคคลไว้เพื่อเป็นหลักฐานต่อไป
- ดำเนินการควบคุมทุกประเภทตามที่กล่าวมา ให้ทำสารบบชื่อกกลางขึ้นไว้ทุกคนเพื่อตรวจสอบ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		
แบบประวัติและคำทนายรูปพรรณคนพันโทฯ		
ส่วนราชการจัดทำ กองทะเบียนประวัติอาชญากร	เลขประวัติคนพันโทฯ ๙๔๘๙๐๐๔๒๓	
คำนำหน้าชื่อ นาย	ชื่อ	เรืองวิทย์ ขาญณรงค์
	ชื่ออื่น	วิทย์
	ชื่ออังกฤษ	
เพศ ชาย	เลขประจำตัวประชาชน ๓-๑๑๐๑-๐๒๑๔๐-๖๙-๗	
เลขหนังสือเดินทาง	เลขบัตรอื่น	ประเภท
วันเดือนปีเกิด ๐๐ ๐๐ ๒๕๑๓	นับถือศาสนา พุทธศาสนา	
เชื้อชาติ ไทย	สัญชาติ ไทย	
ที่อยู่ก่อนต้องโทษ		
จังหวัด สมุทรปราการ		
ระดับการศึกษาสูงสุด	จากสถานศึกษา	
ชื่อบิดา มารดา	ชื่อมารดา คำใส	
ชื่อภรรยา/สามี		
อาชีพก่อนต้องโทษ		
พันโทฯในข้อหา/ฐาน มีเมทแอมเฟตามีนเพื่อจำหน่าย		
สน./สก. เจ้าของคดี สน.คันนายาว		
เลขผู้ต้องขัง/พันโทฯ ๒๑๙๙๓/๔๕	ของเรือนจำ เรือนจำพิเศษมีนบุรี	
วันเดือนปีที่พันโทฯ ๘ ก.ค. ๒๕๔๘		
เลขคดีดำที่ ๗๕๔๘/๒๕๔๕	เลขคดีแดงที่ ๗๕๕๐/๒๕๔๕	
ศาล ศาลจังหวัดมีนบุรี		
คำพิพากษา/กำหนดโทษ ๓ ปี ๒ เดือน ๑๒ วัน	เมื่อ/นับแต่วันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๔๕	
พันโทฯจะไปอยู่ที่ ๑๐๖/๑๘๑ ม.๔ แขวง/เขตคันนายาว		
จังหวัด กรุงเทพมหานคร		
เขตท้องที่คนพันโทฯจะไปอยู่ สน.คันนายาว		

8. แผนประทุษกรรม

คือ แบบอย่างหรือวิธีการกระทำความผิดของคนร้าย ตามทฤษฎีเชื่อว่าคนร้ายคนเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกันที่กระทำความผิดแต่ละครั้งจะใช้วิธีการที่เหมือน ๆ กัน

8.1 ประโยชน์ของแผนประทุษกรรม

1) ในด้านการสืบสวน ช่วยในการชี้ช่องทางหรือแนะแนวทางการสืบสวนหาตัวคนร้าย โดยการนำข้อมูลรายละเอียดแผนประทุษกรรมของคนร้ายที่เกิดขึ้นมา วิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนประทุษกรรมของคนร้ายที่มีประวัติเก็บอยู่ ว่าน่าจะเป็นการกระทำของคนร้ายพวกใด เพื่อช่วยการสืบสวนแค้นลง

2) ในด้านการสอบสวน ช่วยรื้อฟื้นคดีเก่า ๆ ที่ยังจับตัวคนร้ายไม่ได้ หากต่อมาจับตัวคนร้ายได้และมีแผนประทุษกรรมคล้าย ๆ กัน ก็อาจสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นคนร้ายคนเดียวกัน

3) ในด้านการป้องกันและปราบปราม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา รายละเอียดแผนประทุษกรรมของคนร้ายในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

การปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานแผนประทุษกรรม

ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบตำรวจ ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานเกี่ยวกับการตรวจสอบประวัติและการตรวจสอบแผนประทุษกรรมระหว่างพนักงานสอบสวนกับหน่วยงานวิทยาการตำรวจ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2534 ลง 26 มิถุนายน 2534

รูปถ่าย ลายนิ้ว ด้านข้าง ด้านตรง และด้านเฉียง
(เขียนชื่อนามสกุลด้านหลังรูป แล้วติดด้วยสวดเป็นกระดาก)

ลายนิ้วหัวแม่มือซ้าย	รหัสลายพิมพ์นิ้วมือเดี่ยว หมายเลขภาพถ่าย ลายมือชื่อผู้ต้องหา	ลายนิ้วหัวแม่มือขวา
----------------------	--	---------------------

แบบรายงานแผนประชุมกรรม

(เพื่อข้อความในช่องว่าง และกาเครื่องหมาย ☒ ใน ☐ หน้าข้อความที่ต้องการได้มากกว่าหนึ่งรายการ)

ส่วนราชการ สถานีตำรวจ/แผนก.....ภาค.....มท.....

ที่.....วันที่.....

เขียน ผบก.ทว./ผบก.จร.เขต...../สว.ทว.จว.....

เลขคดีที่...../คดี.....ข้อหา.....

ชื่อผู้ต้องหา(ภาษาไทย).....ชื่อผู้เสียหาย.....

ชื่อผู้ต้องหา (ภาษาอังกฤษตามหนังสือเดินทาง).....

สถานที่เกิดเหตุ.....ข้อ.....ถนน.....

หมู่บ้าน/หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ.....เวลา.....น. วันรับคำร้องทุกข์.....ปัจจ.ข้อ.....

จำนวนคนร้าย.....คน (ผู้ใหญ่ ชาย.....คน หญิง.....คน), (เด็ก/เยาวชน ชาย.....คน หญิง.....คน)

จับกุมผู้ต้องหาได้.....คน อังหลบหนีอยู่.....คน

ผู้เสียหายเป็น ☐ ผู้ใหญ่ ชาย.....ปี ☐ ชาย ☐ คนไทย จำนวนผู้เสียหาย.....คน

☐ เด็ก/เยาวชน ชาย.....ปี ☐ หญิง ☐ ชาวต่างประเทศ (☐ นักท่องเที่ยว ☐ ไม่ใช่)

จุดเกิดเหตุ	☐ เชนสถานที่	☐ ร้านค้า	☐ ศูนย์การค้า	☐ โรงงาน	☐ โกดัง
	☐ ตลาด	☐ สถานขอคน	☐ ธนาคาร	☐ ตู้เอทีเอ็ม	☐ บ้านพระ/ทอง
	☐ ร้านเสริมสวย	☐ ห้องอาหาร	☐ สถานบริการ	☐ โรงแรม	☐ โรงมหรสพ
	☐ สำนักงานธุรกิจ	☐ สถานพยาบาล	☐ สถานศึกษา	☐ สถานีราชการ	☐ ศาสนสถาน
	☐ ถนน/ตรอก/ซอย	☐ สถานขอคนข้าม	☐ ตู้โทรศัพท์	☐ ป้ายรถประจำทาง	☐ สวนสาธารณะ
	☐ สวน/ไร่/นา	☐ ป่า	☐ ที่รกร้างว่างเปล่า	☐ สถานีรถไฟ	☐ สถานีขนส่ง
	☐ ท่าเรือ	☐ บนรถไฟ	☐ รถยนต์ประจำทาง	☐ รถยนต์ส่วนบุคคล	☐ รถยนต์วินจาง
	☐ อื่น ๆ.....				

ทรัพย์สินที่	☐ รถยนต์ (.....ล้อ ประเภท.....)	☐ รถจักรยานยนต์	☐ เครื่องประดับ
ถูกประทุษร้าย	☐ โปสเตอร์วัตถุ	☐ พงศพทุรูป	☐ พระเครื่อง
	☐ เครื่องมือการเกษตร	☐ จิว/ศากาย	☐ เครื่องจักร/เครื่องยนต์
	☐ เสื้อผ้า	☐ เงินสด	☐ ปืน
		☐ เครื่องใช้ไฟฟ้า (ระบุ).....	☐ กล้องถ่ายรูป
	☐ อื่น ๆ.....		☐ นาฬิกา
	☐ รวมมูลค่า.....บาท		

ยานพาหนะที่ใช้ ☐ รถยนต์ ☐ รถจักรยานยนต์ ☐ เรือ ☐ อื่น ๆ.....

(ประเภท.....อัตรา.....รุ่น.....สี.....หมายเลขทะเบียน.....)

อาวุธที่ใช้	☐ ปืนพก/ปืน	☐ ปืนพกอัตโนมัติ	☐ ปืนลูกซองพก	☐ ปืนพกไม่ทราบชนิด	☐ ปืนยาว
	☐ ปืนสงครามชนิด.....	ขนาดกระสุนปืน.....นิ้ว/.....มม./ เบอร์.....			☐ ปืนปลอก
	☐ ระเบิดชนิด.....	☐ ระเบิดปลอก	☐ มีด	☐ ขนงแหลม/มีด	
	☐ พ้อนเหล็ก/ไม้	☐ ค้อน	☐ อื่น ๆ.....		

อุปกรณ์ที่ใช้	☐ ไซคม	☐ คีม	☐ แม่แรง	☐ ส้ว	☐ ตะไบ	☐ ขนงแหลม	☐ กุญแจ
	☐ น้ำกรด	☐ กุญแจมือ	☐ มีด	☐ ขนงแหลม/มีด	☐ พ้อนเหล็ก/ไม้	☐ ค้อน	☐ ขัดกระดาษ
	☐ วิทยุสื่อสาร	☐ อื่น ๆ.....					

วิธีการของ คนร้าย	☐ ถังกระเปาะ	☐ กรีดกระเปาะ	☐ ตกทอง/ตกพระ	☐ หลอกเล่นการพนัน
	☐ สมัครเป็นคนรับใช้	☐ แอบซำดักเป็นเจ้าหน้าที/เจ้าพนักงาน		☐ แอบอ้างตัวเป็นญาติมิตร
	☐ แอบอ้างติดต่อธุรกิจซื้อขาย/รับบริการ/สมัครงาน	☐ แอบอ้างเป็นพนักงานซ่อมแซมของไว้		
	☐ เปิดร้านล้างสินค้า	☐ ปลอมแปลงบัตรเครดิต		☐ ซาเย่แปลงเป็นหญิง
	☐ ซักชวนไปร่วมเพศ	☐ มอมเมา/วางยา ผู้เสียหาย		☐ ใช้กำลังกาย
	☐ ใช้อาวุธ	☐ ใช้วาทะหลอกล่อ	☐ ใช้วาจาหลอกล่อ	☐ หลอกให้เงิน/สิ่งของ
	☐ วางยาเบี่ยสุนัข	☐ จัดแนะเข้าทางประตู/หน้าต่าง/ช่องลม		☐ จัดแนะเข้าทางหลังคา/เพดาน
	☐ กระทำผิดและถ่วงอยู่จากระยะ	☐ กระทำผิดและรีบประทุษร้ายอาหาร		☐ กระทำผิดและข่มขืนผู้เสียหาย
	☐ กระทำผิดและกระทำอนาจาร	☐ พันธนาการผู้เสียหาย		☐ ขังผู้เสียหายในห้องน้ำ ฯลฯ
	☐ จอวโอกาสขณะรูดมุน	☐ จอวโอกาสขณะผู้เสียหายเผลอ		☐ จอวโอกาสขณะผู้เสียหายนอนหลับ
	☐ ว่าจ้างให้ไปส่ง	☐ รับจ้างให้ไปส่ง		☐ ซักชวนให้ไปด้วยกัน
	☐ ดักตมผู้เสียหาย	☐ ดักรอผู้เสียหาย		☐ ติดตามผู้เสียหายจากอาคาร
	☐ มีเครือข่ายโยงใยกับต่างประเทศ	☐ อื่น ๆ		

ร่องรอย/พยานหลักฐาน ในที่เกิดเหตุ	☐ ลายนิ้วมือแฝง	☐ เส้นผม/เส้นขน	☐ ปลอกกระสุน จำนวน.....
	☐ อื่น ๆ.....		

มูลเหตุ (สำหรับคดี ประทุษร้าย ต่อชีวิต)	☐ ไม่ทราบสาเหตุ	☐ ชัดแจ้งเหตุประโยชน์	☐ ชัดแจ้งทางการเมือง	☐ ทิพาทางคดี
	☐ ปกปิดความผิดขึ้น	☐ รู้สาว	☐ แก่แค้น	☐ ทะเลาะวิวาท
	☐ เข้าใจผิด	☐ เมารุอา	☐ คติยาเดหิต	☐ จิตวิปริต
	☐ อื่น ๆ.....			
	☐ เป็นการใช้จ่ายงาน	☐ มีสินบนรับจ้าง		

พฤติการณ์แห่งคดี (รวมทั้งพฤติการณ์แห่งคดีที่มีลักษณะเป็นคนร้ายข้ามชาติ (ถ้ามี)).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

ที่.....

เรียน พนักงานสอบสวน.....

- ☐ พบประวัติหรือวิธีการที่คล้ายกับคดีที่เกิดขึ้น ปรากฏตามรายการที่แนบมาพร้อมนี้
- ☐ ไม่พบประวัติหรือวิธีการตรงกับแผนประทุษกรรมคนร้ายรายใด

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

.....

คำอธิบายการกรอกข้อความ แบบรายงานแผนประทุษกรรม (ผ.๑-๒๕๔๕)

๑. ส่วนราชการ ให้กรอกชื่อสถานีตำรวจ หรือแผนก กองกำกับการและกองบังคับการ ที่ส่งแบบรายงานแผนประทุษกรรม

๒. ที่ ให้กรอกเลขประจำของส่วนราชการนั้น ๆ พร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่ออกเลขหนังสือ

๓. เรียบ ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากร ในส่วนภูมิภาค หมายถึง ผู้กำกับการวิทยาการเขต หรือสารวัตรวิทยาการจังหวัด และให้ขีดฆ่าคำที่ไม่ต้องการออก

๔. เลขคดีที่ ให้กรอกเลขลำดับคดีตามที่ปรากฏในสมุดรับคำร้องทุกข์หรือสมุดรายงานคดีอาญาทั่วไป

๕. ข้อหา ให้กรอกฐานความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่ากระทำความผิดฐานใด

๖. ชื่อผู้ต้องหา ให้กรอกชื่อบุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิดแต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาลกรณีผู้ต้องหาเป็นคนต่างด้าว ให้ระบุชื่อ และนามสกุล พร้อมบันทึกเลขที่ออกไปสำคัญของผู้นั้นตามใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว และหากผู้ต้องหาเป็นชาวต่างประเทศ ให้ระบุชื่อและนามสกุลภาษาอังกฤษพร้อมระบุประเทศ และเลขที่ตามหนังสือเดินทางประกอบไปด้วย

๗. ชื่อผู้เสียหาย ให้กรอกชื่อบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้

๘. สถานที่เกิดเหตุ ให้กรอกบ้านเลขที่ ซอย ถนน ฯลฯ ตามที่ระบุไว้ให้ชัดเจน

๙. วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ ให้กรอกวัน เดือน ปี และเวลาที่ข้ออยู่ในปัจจุบัน คือวันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง ขึ้นวันใหม่ตั้งแต่เวลา ๐๐.๐๑ น.

๑๐. วันรับคำร้องทุกข์ ให้กรอกวัน เดือน ปี ที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและการกล่าวหาเช่นนั้น ได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษพร้อมกรอกข้อประจำวันที่รับแจ้ง เหตุที่เกิดไว้ด้วย

๑๑. จำนวนคนร้าย ให้กรอกจำนวนคนร้ายที่ร่วมกระทำผิดว่ามีกี่คน เป็นผู้ใหญ่ชายกี่คน หญิงกี่คน เด็กหรือเยาวชนเป็นชายกี่คน หญิงกี่คน จับกุมผู้ต้องหาได้กี่คน ยังหลบหนีอยู่กี่คน

๑๒. ผู้เสียหายเป็น ให้กาเครื่องหมายลงในข้อความที่ระบุไว้

๑๓. อุบัติเหตุ ให้กาเครื่องหมายลงในข้อความที่ระบุไว้ ถ้าเป็นอย่างอื่นก็ให้ระบุไว้ด้วย

๑๔. ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ให้กาเครื่องหมายลงในข้อความที่ระบุไว้ ถ้าเป็นอย่างอื่นก็ให้ระบุไว้ด้วย

1. ทรัพย์สินที่หาย ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ต้องจดทะเบียนไว้กับเจ้าหน้าที่ ให้คิดสำเนาทะเบียนของทรัพย์สินนั้น ส่งพร้อมกับคำหาญรูปพรรณทรัพย์สิน

2. โดยเฉพาะสำหรับอาวุธปืน ให้พนักงานสอบสวนจัดการส่งทะเบียนอาวุธปืน ไปยังนายทะเบียนอีกส่วนหนึ่งด้วย

9.1.3 การจัดทำประกาศตำหนิรูปพรรณ

1. ตรวจสอบข้อมูลในแบบรายการรูปพรรณทรัพย์สินหาย แบบรูปพรรณรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ถูกลโจรกรรม

2. พิมพ์ข้อความที่ประกาศลงในกระดาษไข

3. โรเนียวประกาศ

4. บรรจุซองและแจกจ่าย (ทุกวันทำการ)

5. พิมพ์และเก็บบัตรดัชนีตามสารบบ

- ทรัพย์สิน เก็บตามประเภทและหมายเลขทะเบียน

- รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ เก็บตามหมายเลข เครื่องยนต์, เลขตัวถัง เลข

ทะเบียนรถ

6. การถอนประกาศตำหนิรูปพรรณที่ได้คืน

9.1.4 การตรวจสอบและรายงานผล

1. หน่วยงานที่ขอตรวจสอบ

1.1 สถานีตำรวจทั่วราชอาณาจักร

1.2 ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์นครบาล (ศปร.น.)

1.3 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการโจรกรรม (กปร.)

1.4 กรมการขนส่งทางบกทั่วราชอาณาจักร

1.5 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

2. การตรวจสอบและรายงานผล

2.1 ทางหนังสือ

2.2 ทางโทรศัพท์และเครื่อง FACSIMILE

2.3 ศูนย์วิทยุ “ทิวา”

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
แบบรูปพรรณรถยนต์หรือจักรยานยนต์ที่ถูกโจรกรรม

ที่...../.....

เสนอ หัวหน้ากองทะเบียนประวัติอาชญากร

ขอได้ออกประกาศสืบหารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามรายการ รูปพรรณที่เสนอมาด้วย
(ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ขีดฆ่า)

๑. ชื่อรถ.....ชนิด.....รุ่น.....ประเภท.....

๒. หมายเลขทะเบียน.....หมายเลขตำแหน่งเครื่องยนต์.....

๓. สีตัวถัง.....สีบังโคลน.....สีฝาครอบเครื่อง.....

๔. เลขตัวถังรถ.....แรงม้า.....สูบ.....เพลาล้อ.....ล้อ.....

ชนิด.....ยาง.....

๕. น้ำหนักรถ.....น้ำหนักบรรทุก.....น้ำหนักรวม.....

๖. เครื่องตกแต่งภายในและภายนอก.....

๗. ถูกโจรกรรมไปเมื่อ.....

๘. สถานที่ที่ถูกโจรกรรม.....

๙. ได้รับแจ้งไว้ตาม ป.จ.ว. ข้อ.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑๐. คดีที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑๑. ชื่อเจ้าของรถ.....

๑๒. ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๑๓. รายการพิเศษอย่างอื่นที่ควรรายงาน รวมทั้งพฤติกรรมที่ถูกโจรกรรม.....

๑๔. ก่อนส่งรายงานนี้มีการติดต่ออะไรบ้าง.....

๑๕. ถ้าพบรถให้แจ้งต่อ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

หรือที่.....

ลงชื่อ.....พนักงานสอบสวน

สถานีตำรวจ.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่...../...../.....

9.2 คนหายพลัดหลง คนตายไม่ทราบชื่อ ทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับคดี

คนหายพลัดหลง

คนหายพลัดหลง หมายถึง บุคคลที่หายไปจากบ้านหรือภูมิลำเนาเดิมของตน อันอาจทราบสาเหตุของคนหายนั้นได้ในโอกาสต่อมา อาจหายไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง เมื่อคนหายกลับมาถึงได้ทราบสาเหตุ แต่คนหายบางรายอาจหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ สาบสูญไปหรือบางรายปรากฏว่าถึงแก่ชีวิต เป็นต้น เรื่องของคนหายนี้นับว่าเป็นผลสะท้อนให้มองเห็นสภาพของสังคมในขณะนั้น เป็นเรื่องยากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะตามไปแก้ไขปัญหาส่วนตัวของคนหายแต่ละคนได้ เพราะตำรวจทำงานที่ปลายเหตุตำรวจเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่สืบหาติดตามเท่านั้น การป้องกันมิให้เกิด หรือแนะแนวก็ไม่เป็นผลโดยตรงเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมิได้รู้ล่วงหน้า หรือคาดการณ์ไว้ก่อนได้

แบบแจ้งรูปพรรณเกี่ยวกับคนหายพลัดหลง

แบบแจ้งรูปพรรณคนหายพลัดหลง แบ่งออกเป็น 3 ชนิด

1. แบบแจ้งรูปพรรณคนหาย (วท.12/1-ต.326) พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งใช้สำหรับกรอกข้อความลงในแบบฟอร์มท้องที่ตำรวจนครบาลใช้แบบรายงานนี้ จำนวน 2 ฉบับ ท้องที่ตำรวจภูธรใช้ จำนวน 4 ฉบับ รายละเอียดในแบบฟอร์มระบุชื่อสถานที่ตำรวจ ชื่อผู้แจ้ง ชื่อคนหาย ภูมิลำเนาคนหาย ตำแหน่งรูปพรรณต่าง ๆ

2. แบบแจ้งผลการได้ตัวคนหาย (วท.12/2-ต.326) กำหนดขึ้นใช้สำหรับพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ใช้กรอกข้อความต่าง ๆ หลังจากได้ตัวคนหายคืนแล้ว ลักษณะแบบฟอร์มระบุรายละเอียด เช่น ชื่อสถานที่ตำรวจ ชื่อคนหายได้คืน เหตุที่ได้ตัวคนหายคืน สถานที่พบตัว

3. แบบแจ้งการสืบสวนติดตามคนหาย (วท.12/3-ต.326) ใช้สำหรับพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่กรอกข้อความลงในแบบฟอร์ม ซึ่งระบุลักษณะการสืบสวนติดตามคนหายไว้ เช่น สถานที่รับแจ้ง ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนติดตาม รายการเยี่ยมเยียนผู้ปกครองคนหาย รายละเอียดการสืบสวนติดตาม ครั้งที่ เป็นต้น

คนตายไม่ทราบชื่อ

คนตายไม่ทราบชื่อ หมายถึง บุคคลซึ่งตายโดยไม่ทราบว่าเป็นใครไม่ทราบชื่อและถิ่นที่อยู่ เพราะผู้ตายไม่ทิ้งร่องรอยและหลักฐานต่าง ๆ ไว้ให้ทราบ เช่น ไม่มีบัตรประจำตัว หรือไม่มีผู้ใดรู้จัก ซึ่งคนตายในประเภทนี้จะมีสาเหตุการตายทั้งจากการกระทำผิดทางคดีอาญา และจากการตายโดยผิดธรรมชาติ และเมื่อพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ประสบเหตุการณ์หรือมีผู้แจ้งให้ทราบเจ้าหน้าที่จะต้องรับดำเนินการทำการชันสูตรพลิกศพและทำการสืบสวนสอบสวนเพื่อต้องการทราบว่าผู้ตายเป็นใคร ต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบบแจ้งรูปพรรณคนหาย

สถานที่ตรวจ.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 คนหายเลขที่.....ปจว. ชื่อ.....รับแจ้งวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
 คนหายเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
 ชื่อผู้นำความแจ้ง.....เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน, ซอย.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 เกี่ยวข้องกับผู้หายโดยเป็น ☐ บิดา, ☐ มารดา, ☐ พี่น้อง, ☐ญาติ ☐ เพื่อน, ☐ นายจ้าง ☐ บุคคลอื่น

รายละเอียดคนหาย	ชาติ	การศึกษา	อาชีพ
เป็น ☐ นาย ☐ นาง ☐ น.ส. ☐ ต.ญ. ☐ ต.ช.	☐ ไทย	☐ ป. ๑-๕	☐ นักเรียน, นักศึกษา
ชื่อจริง.....อายุ.....ปี	☐ จีน	☐ ป. ๕-๙	☐ ค้าขาย
ชื่อแฝง.....	☐ สีน ๆ	☐ ม.ศ. ๑-๕	☐ พนักงาน, ลูกจ้าง
วัน เดือน ปี เกิด	☐	☐ เกิน ม.ศ. ๕	☐
	☐	☐ ไม่มี	☐

ชื่อบิดา, มารดาคนหาย.....ชื่อญาติ.....ชื่อเพื่อนสนิท.....

ภูมิสำเนาเดิมก่อนหาย เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน, ซอย.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ภูมิสำเนายกขณะหาย เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน, ซอย.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รูปพรรณคนหาย

รูปร่าง	ส่วนสูง	ผิวเนื้อ	ใบหน้า	ศีรษะ	ผม
☐ เตี้ย	☐ ไม่ถึง ๑๐๐ ซม.	☐ ขาว	☐ กลม	☐ โด	☐ ค่ำ
☐ สูง	☐ ๑๐๐-๑๒๐	☐ ขาวเหลือง	☐ รูปไข่	☐ เล็ก	☐ แดง
☐ สั้นทื่อ	☐ ๑๒๑-๑๔๐	☐ ค่ำ	☐ ยาว	☐ พุง	☐ สั้น
☐ อ้วน	☐ ๑๔๑-๑๖๐	☐ ค่ำแดง	☐ สามเหลี่ยม	☐ โหนก	☐ ขาว
☐ ผอม	☐ เกิน ๑๖๐	☐	☐ สี่เหลี่ยม	☐ แหลม	☐ ดัด
บุ	คิ้ว	ตา	จมูก	ริมฝีปาก	คาง
☐ กลม	☐ ตก	☐ โด	☐ เล็ก, ื่น	☐ หนา	☐ ยื่น
☐ สามเหลี่ยม	☐ บาง	☐ พอง	☐ เล็ก	☐ บาง	☐ สั้น
☐ สี่เหลี่ยม	☐ คิ้วต้อ	☐ เล็ก	☐ ใหญ่	☐ ยื่นบน, เข็ด	☐ ป้าน
☐ กาง	☐ โคน	☐ ลึก	☐	☐ ยื่นล่าง, แบน	☐ เหลี่ยม
☐ ยาว	☐	☐ ขึ้นเขี้ยว	☐	☐	☐ บุ่ม

สำเนียงพูด ☐ เหนือ, ☐ ใต้, ☐ อีสาน, ☐ กลาง

คำหนี.....

แผลเป็น.....

ลายสัก.....

ลักษณะพิเศษและนิสัยที่เห็นได้ชัด.....

ก่อนหายมีสาเหตุ.....สถานที่ควรสืบ.....

เครื่องแต่งกายเมื่อวันที่ยาไป.....ทรัพย์สินของที่นำติดตัวไป.....

สันนิษฐานว่าหายไ้โดย ☐ ตมั่วใจ, ☐ ถูกหลอวง, ☐ เป็นอันตราย, ☐ หลงทาง ☐ ลักพา, ☐ การเมือง

พบตัวแล้วให้ส่งตัวไป.....ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนติดตาม.....

วันที่ ๑๒/๑-๓. ๒๕๖๖.....ลงชื่อพนักงานสอบสวน.....

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
แบบการสืบสวนติดตามคนหาย

สถานีตำรวจ.....อำเภอ.....จังหวัด.....
คนหายเลขที่.....ชื่อ.....รับแจ้งเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนติดตาม.....
เยี่ยมผู้ปกครองคนหาย.....

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ไป.....ชื่อ.....

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗
๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑
๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘

รายละเอียดในการสืบสวนติดตาม.....

ครั้งที่ ๑.....

" ๒.....

" ๓.....

" ๔.....

" ๕.....

หมายเหตุ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าพนักงานสอบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

6.

วิชา การสรุปรายงานเพื่อเสนอ
ผู้บังคับบัญชา

6. วิชา การสรุปรายงานเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชา

1. ความหมายของการ “รายงาน”

โดยทั่วไปการรายงาน หมายถึง การเสนอข่าวสารจากผู้หนึ่งไปถึงอีกผู้หนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการรายงานจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไปยังผู้บังคับบัญชา จากระดับล่างไปสู่ระดับสูง และ หรือรายงานในระดับเดียวกัน นั่นคือ การรายงานจากหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่งหรือจากกองหนึ่งไปยังอีกกองหนึ่ง ลักษณะการรายงานมี 2 แบบใหญ่ ๆ คือ

- รายงานลายลักษณ์อักษร ซึ่งยังแบ่งออกได้เป็น อักษร แผ่นภาพ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ
- รายงานวาจา

อย่างไรก็ตามในการข่าวนั้น แม้จะเสนอรายงานด้วยวาจา ก็จะต้องมีรายงานลายลักษณ์อักษรควบคู่ไปด้วยทุกครั้ง เพราะในการรายงานข่าวจะต้องรวบรวมรายงานทุกเรื่องไว้อย่างเป็นระบบสำหรับการศึกษาทั้งในขณะที่เขียนรายงาน และในอนาคตข้างหน้า

การรายงานเป็นสิ่งที่แทรกซึมอยู่ในทุกระดับของการข่าว เพราะจะต้องมีการสื่อเรื่องราว จากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่งอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดคือ ขั้นตอนของการหาข่าวและขั้นตอนของการผลิตข่าวสารให้เป็นข่าวกรอง เพราะถ้าไม่มีการเขียนรายงานไว้ ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะสูญหายได้ในชั่วระยะเวลาอันสั้น ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกต่อไป

2. ความสำคัญของการเขียนรายงาน

ดังได้กล่าวไว้แล้วว่าการเขียนรายงานในขั้นตอนที่สำคัญ คือ การเขียนรายงานข่าวกรองและการเขียนรายงานการสืบสวน

ทั้งนี้ การเขียนรายงานข่าวกรองจะเป็นผลผลิตสุดท้ายที่ได้จากข่าวสารต่างๆ และส่งไปยังผู้ใช้ประโยชน์ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจหรือการดำเนินการต่างๆ รายงานในขั้นตอนนี้จะเขียนได้ในหลายรูปแบบ เช่น รายงานสถานการณ์ตามห้วงระยะเวลา รายงานเฉพาะกรณีต่างๆ อาทิ รายงานเฉพาะคดี รายงานสรุปข่าวงานต่างๆ ฯลฯ

แต่สำหรับรายงานการสืบสวนนั้นจะอยู่ในขั้นตอนของการหาข่าวของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะหากไม่มีรายงานการสืบสวน ผู้ผลิตข่าวกรองก็ไม่สามารถจะเขียนรายงานข่าวกรองได้เลยในการปฏิบัติการสืบสวน การเขียนรายงานเป็นหัวใจสำคัญและเป็นจุดสุดท้ายของการปฏิบัติการในครั้งหนึ่งๆและเป็นขั้นต่อไปของการดำเนินการสืบสวน การดำเนินการอื่นๆ เจ้าหน้าที่สืบสวนหาข่าวไม่เขียนรายงานหรือเขียนรายงานไม่เป็น ผลการปฏิบัติงานจะเท่ากับ 0 (ศูนย์) แม้ว่าจะปฏิบัติการได้เก่ง และได้ข่าวมาดีแต่ไม่มีการเขียนรายงาน สิ่งที่ทำสิ่งทีลงแรง เงิน และสมองไปก็จะไร้ประโยชน์โดยสิ้นเชิง

สิ่งหนึ่งที่จะต้องไม่ลืมก็คือ ความทรงจำของมนุษย์มีขีดจำกัด เพราะเมื่อเวลาผ่านไป ความทรงจำต่างๆ ก็จะเลือนหายไป แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ไปสืบสวนจับกุมมาเองก็ยังสามารถจะลืมรายละเอียดได้ เมื่อเวลาผ่านไปการเขียนรายงานจึงเป็นการบันทึกความทรงจำในการทำงาน

ความสำคัญของการเขียนรายงานอีกประการหนึ่ง ในด้านการสืบสวนจับกุมคดีต่างๆ เราสามารถจะใช้รายงานการสืบสวนที่จัดทำอย่างครบถ้วนเพื่อประกอบเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดได้

3. ประเภทของรายงานสืบสวน

แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) รายงานข่าวสาร Information Report
- 2) รายงานปฏิบัติการ Operational Report เช่น
 - รายงานการพบปะแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข่าว
 - รายงานการสะกดรอย
 - รายงานความก้าวหน้าของการสืบสวน ฯลฯ

รายงานข่าวสาร อาจจะทำให้คำจำกัดความได้ว่า หมายถึงการรายงานความจริง หรือสิ่งที่เป็นอย่างจริงเกี่ยวกับบุคคล องค์กร สถานที่ หรือสิ่งของ ซึ่งเป็นที่สนใจของหน่วยงานนั้น

รายงานปฏิบัติการ หมายถึง รายงานความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติการที่ได้กระทำไปจนทำให้ได้ข่าวสารตามที่ต้องการ

4. ข้อแตกต่างระหว่างรายงานข่าวสารและรายงานปฏิบัติการ

รายงานทั้ง 2 ชนิดแตกต่างกัน เพราะรายงานข่าวสารมุ่งที่เนื้อหา เป้าหมายและผล ส่วนรายงานปฏิบัติการมุ่งที่วิธีการปฏิบัติการที่จะได้เนื้อหาหรือผลนั้นมา แม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน แต่เวลาเขียนจะเขียนรายงาน 2 อย่าง เจ้าหน้าที่จะต้องแยกให้ได้ไม่นำมาปะปนกัน สาเหตุที่ต้องมีทั้ง 2 ประเภทนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้ทราบถึงการปฏิบัติการเพื่อหาข่าวในรายละเอียดว่าได้ดำเนินการเพื่อหาข่าวอย่างไรบ้าง ขั้นตอนในการดำเนินงานมีอะไร ปัญหาในการหาข่าวและอุปสรรคในการปฏิบัติการในสนามมีอะไร หรือมีจุดที่อาจจะก่อให้เกิดผลเสีย หรือก่อให้เกิดผลเสีย หรือก่อให้เกิดความลับรั่วไหลหรือไม่ และมีจุดใดที่จะต้องแก้ไขทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานลับให้มีประสิทธิภาพและรักษาความลับได้ดี รายงานประเภทนี้จะอยู่ในหน่วยปฏิบัติงานเท่านั้น จะไม่เสนอไปยังผู้บังคับบัญชาระดับสูงหรือส่งออกไปนอกหน่วย

5. ลักษณะโดยทั่วไปของรายงานที่ดี

5.1 ประกอบด้วยข่าวสารที่เป็นจริง โดยเจ้าหน้าที่จะต้องรายงานตามความจริงไม่ใช่แต่งเรื่องขึ้นหรือต่อเติมเรื่องระบายนี่หรือใส่ความคิดเห็นหรือการคาดคะเน หรือสันนิษฐานจากสิ่งที่เห็นไว้ในเนื้อหาข่าว (แยก fact จาก inference) เจ้าหน้าที่จะต้องแยกข่าวที่เป็นจริงออกจากข้อสันนิษฐาน และระบุด้วยว่าเป็นข้อสันนิษฐานของตน

5.2 ต้องชัดเจน แจ่มแจ้ง กระชับ (Clear and Concise) จะต้องไม่เยิ่นเย้อเพื่อเจ้อ หรือมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่จำเป็น โดยใช้คำที่กระชับ ไม่คลุมเครือ หลีกเลี่ยงการใช้คำที่กว้างเกินไป เช่น ยาเสพติดจำนวนมาก คนจำนวนมาก ทั้งนี้ต้องพยายามระบุจำนวนโดยประมาณให้ได้ เช่น รายงานว่าพบกองคาราวานชาวเขาประมาณ 25 – 30 คน ลำเลียงของบรรทุกหลากหลาย จำนวนประมาณ 20 ตัว หรือหากจะรายงานรูปข่าวลักษณะของคน ก็จะต้องกำหนดน้ำหนักส่วนสูงและอายุโดยประมาณ ดังนี้ ชายที่ต้องสงสัยสูงประมาณ 165 – 170

ช.ม. อายุประมาณ 42 – 45 ปี น้ำหนักประมาณ 70 – 75 กก. แทนที่จะรายงานว่าเขาที่ต้องสงสัยรูปร่างอ้วน
วัยกลางคน ในกรณีที่พุดถึงสถานที่ในแผนที่ควรจะมีพิภักแผนที่ทางทหารไว้ด้วย

5.3 ต้องสมบูรณ์ในตัวเอง โดยระบุให้ชัดเจนว่า

- มีอะไรเกิดขึ้น (what)
- เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร (when)
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน (where)
- เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร (how)
- มีใครเกี่ยวข้องในเหตุการณ์นั้น (who)
- เพราะเหตุไรจึงเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น (why)

ทั้งนี้ความสมบูรณ์จะต้องคำนึงถึงความกระชับด้วย ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของ
แหล่งข่าวด้วย โดยเฉพาะกรณีที่รายงานไปนอกองค์กร กล่าวคือจะต้องไม่เปิดเผยชื่อแหล่งข่าวและวิธีใน
การหาข่าว อนึ่งถ้ารายงานยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากกำลังหาข่าวอยู่ต้องระบุไว้ด้วย

5.4 ประกอบด้วยข่าวสารที่มีความสำคัญ ให้ข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ไม่ใช่เป็นเรื่องเลื่อนลอย
หรือเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับภารกิจเลย

5.5 ประกอบด้วยข่าวสารที่ตรงประเด็น ต้องการรายงานเรื่องไหน ก็พุดถึงเฉพาะเรื่องนั้น ถ้าต้องการ
เล่าเรื่องอีกเรื่องหนึ่งให้เขียนรายงานใหม่อีก 1 ฉบับ ถึงแม้จะได้รับรายงานจากคนๆ เดียวก็ตาม พึงระลึกไว้
เสมอว่า 1 เรื่อง 1 งาน

5.6 ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ เน้นน้ำหนักในจุดที่ควรเน้น

5.7 ผู้เขียนต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติเอนเอียงไม่ว่าจะเป็นในทางบวกหรือลบ

6. รายงานการสืบสวน

หลังจากที่เจ้าหน้าที่สืบสวนได้ทำการสืบแสวงหาข่าวสารมาได้ จะโดยวิธีการใดๆ ก็ตาม ภารกิจที่
จำเป็นอีกสิ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่สืบสวนที่จะต้องปฏิบัติก็คือการบรรยายถึงข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่รับรู้มา
ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ไม่ว่าจะเป็นการบรรยายด้วยวาจาหรือด้วยลายลักษณ์อักษรก็ตามการบรรยายดังกล่าว
นี้ก็คือการรายงานการสืบสวนนั่นเอง

เนื่องจากมนุษย์มีขีดจำกัด ในเรื่องของความทรงจำ และเพื่อให้เป็นไปตามระบบของการข่าว
ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการนำเอกสารรายงานที่บันทึกข่าวสารนั้น มาใช้ประกอบสำนวนในการดำเนินคดี
ต่อผู้กระทำผิด ดังนั้นการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนที่จะต้องทำ
แม้ว่าจะได้รายงานด้วยวาจาแล้วก็ตาม

ความหมายและความสำคัญของรายงานตลอดจนลักษณะของรายงานที่ดีนั้น ได้กล่าวไว้โดยละเอียด
แล้วในหัวข้อเรื่องการข่าว ดังนั้นในที่นี้จึงจะกล่าวถึงรายงานการสืบสวนในด้านอื่นๆ

7. ปัจจัยด้านตัวผู้รายงานที่มีผลทำให้ได้รายงานที่ดีขึ้นอยู่กับ

7.1 จิตความสามารถในการสังเกตจดจำของเจ้าหน้าที่ผู้รายงาน คือจิตความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการรับรู้ในการทำความเข้าใจ และจิตความสามารถในการจดจำข่าวสารที่ได้ทำการสืบสวนมาจิตความสามารถในการที่จะบรรยายสิ่งที่ได้รับรู้มาให้บุคคลอื่นเข้าใจแจ่มแจ้ง อันได้แก่จิตความสามารถในการบรรยายลักษณะบุคคล สถานที่ วัตถุ สถานการณ์ และเหตุการณ์ที่ได้รับรู้มาหรือพบเห็นมาให้ผู้อื่นเข้าใจและถูกต้องตามความเป็นจริง

7.2 จิตความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องและสละสลวย

7.3 ความซื่อสัตย์ของเจ้าหน้าที่

8. คุณสมบัติของผู้เขียนรายงานที่ดี (Quality of a good Reporter)

8.1 ต้องเข้าใจคำชี้แจง คำสั่ง ของผู้บังคับบัญชาให้ถ่องแท้ (Instruction & Direction)

8.2 สามารถรวบรวมเรียบเรียง ข่าวสารที่ได้มาโดยละเอียด เรียบร้อย และถูกต้องตามความเป็นจริง

8.3 ต้องสามารถแยกข้อเท็จจริง (Fact) จากข้อวินิจฉัย (Inferent) หรือข้อคิดเห็น (Opinion) อื่นๆ ได้

8.4 กล้าพอที่จะยอมรับในเรื่องที่ตนไม่รู้ (ignorance)

8.5 ต้องสามารถยืนยันความแน่นอนแห่งรายงานได้ โดยให้ข้อพิจารณาหรือข้อคิดเห็นในรายงาน

8.6 ต้องรายงานให้ทันเวลา (Timeliness)

9. เทคนิคในการเขียนรายงาน

9.1 ย่อหน้าแรก

- ย่อหน้าแรกยกเอาเรื่องสำคัญของเรื่องมาเขียน เพื่อเรียกความสนใจของผู้อ่าน
- ย่อหน้าต่อมาจะเป็นข้อเท็จจริงและรายละเอียด ควรลำดับว่าเหตุการณ์ใดเกิด ก่อน – หลัง
- เมื่อกล่าวถึงบุคคลต้องเขียนชื่อให้ถูกต้อง พร้อมทั้งยศ-ตำแหน่ง หากเป็นภาษาต่างประเทศ

ควรลอกให้เหมือนต้นฉบับ

- บรรดาข้อคิดเห็นหรือข้อสันนิษฐานต่าง ๆ ให้ไว้ในตอนท้ายของรายงาน
- เมื่อมีแผนที่ จะต้องที่พิกัดทางทหารไว้ด้วย

9.2 หลักการเขียนรายงานข่าวสารที่ได้มาจากเครื่องมือเทคนิค

9.2.1 พยายามชักนำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าข่าวสารมาโดยวิธีอื่น

9.2.2 ศึกษาข่าวสารที่ได้มาแล้วดัดแปลงเขียนเป็นรายงาน

9.2.3 เมื่อได้ชักนำให้ผู้อื่นเข้าใจว่า ได้ข่าวสารมาโดยวิธีใดแล้วต้องชักนำให้ผู้อื่นเข้าใจ

เช่นนั้นตลอด

9.2.4 การระบุว่าผู้ใดพูดอะไรนั้นต้องไม่เป็นอันตรายต่อแหล่งข่าว

9.2.5 หลีกเลี่ยงการระบุชื่อผู้สนทนา

9.2.6 หลีกเลี่ยงการลอกคำพูดของเป้าหมายลงในรายงาน

9.3 หลักในการพิจารณาว่าข่าวสารในรายงานมีความจริงเพียงใด

- 9.3.1 พิจารณาจากความเป็นไปได้ของข่าวสารในรายงาน
- 9.3.2 พิจารณาข่าวสารในรายงานตรงกับเหตุการณ์ได้พบเห็นหรือไม่
- 9.3.3 พิจารณาจากความเข้าใจของผู้รายงานในเหตุการณ์นั้นว่าเข้าใจอย่างไร
- 9.3.4 พิจารณาว่าเหตุการณ์นั้น สามารถเรียกความสนใจได้เพียงใด
- 9.3.5 พิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อความเข้าใจของผู้รายงาน ฯลฯ

10. การสรุปรายงานการสืบสวนเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชา

- 10.1 วัตถุประสงค์ในการจัดทำรายงาน
- 10.2 แบบฟอร์มรายงานการสืบสวน
- 10.3 ตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานการสืบสวน
- 10.4 การนำเสนอในที่ประชุม

ข้อ 10.1 วัตถุประสงค์ของการทำงาน

- 1) เพื่อรวบรวมภาพและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในที่เกิดเหตุให้มากที่สุด
- 2) เพื่อจัดแยกหมวดหมู่ของชนิดพยานไว้เป็นระบบ
- 3) เพื่อจัดแยกความสำคัญและเรียงลำดับน้ำหนักของพยานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเสนอ
- 4) เพื่อจัดทำกรนำเสนอในรูปแบบรายงาน

ข้อ 10.2 แบบฟอร์มการรายงาน

- 1) แบบฟอร์มรายงานการสืบสวนก่อนเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุทั่วไป (สส.1)
 - เป็นการหาข้อมูลทั่วไปในพื้นที่เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ได้แก่ข้อมูลท้องถิ่น เพื่อผลทางป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย
 - ข้อมูลเกี่ยวกับคนร้ายที่เคยกระทำความผิดในพื้นที่ คนร้ายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่แต่เคยกระทำความผิดในพื้นที่อื่น และคนร้ายที่คาบเกี่ยวกับพื้นที่ที่รับผิดชอบ
 - ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลพื้นท้องที่ที่อยู่หรือเข้ามาในพื้นที่
 - ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่อยู่หรือเข้ามาในพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดหรือสงสัยว่าได้กระทำความผิด
 - ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุม อบายมุข
 - ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นแล้ว
- 2) แบบฟอร์มรายงานการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเบื้องต้นหลังเกิดเหตุ) (สส.2)
 - เป็นการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดี
 - รายละเอียดของเหตุที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันเวลา สถานที่เกิดเหตุ
 - ผู้เสียหาย
 - ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

- จำนวนคนร้าย ที่จับได้ และยังจับไม่ได้
 - ของกลางที่ยึดได้
 - รายละเอียดของเหตุที่เกิดมูลเหตุ
 - อาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด
 - ยานพาหนะที่ใช้
 - พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ
 - แผนที่ และลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ
 - ความเห็นทางคดีเบื้องต้น พร้อมด้วยการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และที่จะได้ดำเนินการต่อ
- 3) แบบฟอร์มรายงานการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเพิ่มเติม) (สส.3)
- เป็นการรายงานข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการสืบสวน
 - รายละเอียดของเหตุที่ได้เพิ่มเติม
 - ขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไป

ข้อ 10.3 แบบฟอร์มการรายงาน

- แบบ สส.1 – รายงานการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุทั่วไป
- แบบ สส.2 – รายงานการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเบื้องต้นหลังเกิดเหตุ)
- แบบ สส.3 – รายงานการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเพิ่มเติม)
- แบบ 3.1 – แบบประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม
- แบบ 3.2 – แบบรายงานประวัติ และคำนิรूपธรรมผู้กระทำความผิด (แบบรายงานนี้ใช้กระทำผู้กระทำผิด 1 คน)
- แบบ 3.3 – แบบรายงานแผนประทุษกรรม
- แบบ 3.4 – แบบประวัติสถานที่ทั่วไป
- แบบ 3.5 – แบบประวัติบุคคลทั่วไป
- แบบ 3.6 – แบบประวัติสายลับ
- แบบ 4 – สมุดคุมแหล่งข่าวประจำตัวตำรวจสืบสวน
- แบบ 5 – สมุดคุมแหล่งข่าว สน.....
- แบบ 6 – แบบฟอร์มรายละเอียดที่จะต้องบันทึกในสมุดรับคำร้องเรียน

รายงานการสืบสวนก่อนเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุทั่วไป

วันที่.....

เสนอ.....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

กับพวกคือ.....

.....

ได้ทำการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ เพื่อผลในทางป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย มีรายละเอียดที่จะ
รายงานดังต่อไปนี้

1. เป็นผลการสืบสวนของวันที่...../...../25.....เวลา.....น.

ถึงวันที่...../...../25.....เวลา.....น.

2. ทำการสืบสวนในเขตพื้นที่.....

.....

3. ข่าวเกี่ยวกับคนร้ายที่เคยกระทำผิดในพื้นที่ คนร้ายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่แต่เคยกระทำ
ผิดในพื้นที่อื่น และคนร้ายที่ปฏิบัติการคาบเกี่ยวกับพื้นที่รับผิดชอบ

(1) รายละเอียดของข่าว

.....

.....

.....

(2) แหล่งข่าว.....

.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

.....

(4) สิ่งที่ควรดำเนินการในขั้นต่อไป.....

.....

4. ข่าวเกี่ยวกับบุคคลพันโทที่อยู่หรือเข้ามาในพื้นที่

(1) รายละเอียด.....

.....

.....

(2) แหล่งข่าว.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

สิ่งที่ควรดำเนินการในขั้นต่อไป.....

5. ข่าวเกี่ยวกับบุคคลที่อยู่หรือเข้ามาในพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิด หรือสงสัยว่าได้กระทำความผิด

(1) รายละเอียด.....

(2) แหล่งข่าว.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

(4) สิ่งที่ควรดำเนินการในขั้นต่อไป.....

6. ข่าวเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุ่ม แหล่งอบายมุข

(1) รายละเอียด.....

(2) แหล่งข่าว.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

(4) สิ่งที่ต้องดำเนินการในขั้นต่อไป.....

7. ข่าวกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นแล้ว

(1) รายละเอียด.....

(2) แหล่งข่าว.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

8. ข่าวอื่น ๆ ที่ควรรายงานให้ทราบ

(1) รายละเอียด.....

(2) แหล่งข่าว.....

(3) ความน่าเชื่อถือของข่าวพร้อมเหตุผล.....

(4) สิ่งที่ต้องดำเนินการในขั้นต่อไป.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายงานการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเบื้องต้นหลังเกิดเหตุ)

คดีสืบสวนที่.....

คดีรับคำร้องทุกข์ที่.....

เรียน.....

1. ข้าพเจ้า.....

2. ปฏิบัติหน้าที่เวรสืบสวน ตั้งแต่เวลา.....น. ของวันที่.....
ถึงเวลา.....น. ของวันที่.....

3. เมื่อวันที่..... เวลา น. ได้รับแจ้งจาก (ระบุชื่อ).....
..... ผู้มีหน้าที่

4. ได้รับแจ้งว่า
.....
.....

5. ข้าพเจ้าไปถึงที่เกิดเหตุเวลา น. เสร็จสิ้นเวลา น.

6. ชื่อเจ้าพนักงานสอบสวนเบื้องต้น.....

7. ชื่อเจ้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ.....

8. ชื่อเจ้าพนักงานสืบสวน ที่เริ่มไปทำการสืบสวน ณ ที่เกิดเหตุ

ก.

ข.

ค.

ง.

9. รายละเอียดของเหตุที่เกิดขึ้น มีดังนี้

(1) เกิดเหตุเมื่อ

(2) สถานที่เกิดเหตุ

(3) ผู้เสียหาย

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

การติดต่อที่สะดวก

รายละเอียดอื่น ๆ

ข. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ
ที่อยู่ โทร
ที่ทำงาน โทร
การติดต่อที่สะดวก
รายละเอียดอื่น ๆ

(4) ผู้ตาย

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ
ที่อยู่ โทร
ที่ทำงาน โทร
สาเหตุการตาย
รายละเอียดอื่น ๆ

ข. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ
ที่อยู่ โทร
ที่ทำงาน โทร
สาเหตุการตาย
รายละเอียดอื่น ๆ

ค. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ
ที่อยู่ โทร
ที่ทำงาน โทร
สาเหตุการตาย
รายละเอียดอื่น ๆ

(5) ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย (ระบุประเภท, จำนวน, ราคา, คำนีรูปพรรณและรายละเอียด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(6) จำนวนคนร้าย คน จับได้ คน จับไม่ได้คน

(7) คนร้ายที่จับกุมได้

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

ข. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

ค. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

(8) คนร้ายที่ยังจับกุมไม่ได้

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

สถานที่ควรสืบหาตัว

รายละเอียดอื่น ๆ

ข. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

สถานที่ควรสืบหาตัว

รายละเอียดอื่น ๆ

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ
ที่อยู่ โทร
ที่ทำงาน โทร
ตำแหน่ง
สถานที่ควรสืบหาตัว
รายละเอียดอื่น ๆ

ง. กรณีไม่ทราบชื่อให้ระบุรายละเอียดเท่าที่ทราบพร้อมตำแหน่งโดยละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(9) ของกลางที่ยึดได้ (ระบุประเภท, จำนวน, ราคา, ตำแหน่งและรายละเอียด อื่น ๆ)

.....
.....
.....
.....

(10) รายละเอียดของเหตุที่เกิดมูลเหตุ.....

.....
.....
.....
.....

(11) อาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด

ก. ประเภทตำแหน่งโดยละเอียด.....

.....

ข. ประเภทตำแหน่งโดยละเอียด.....

.....

ค. ประเภทตำแหน่งโดยละเอียด.....

.....

(12) พาหนะที่ใช้

ก. ประเภทรายละเอียดเกี่ยวกับยานพาหนะ.....

.....

ข. ประเภทรายละเอียดเกี่ยวกับยานพาหนะ.....

.....

ค. ประเภทรายละเอียดเกี่ยวกับยานพาหนะ.....

.....

(13) พยานบุคคล

ก. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

ข. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

ค. ชื่อ อายุ ปี อาชีพ

ที่อยู่ โทร

ที่ทำงาน โทร

คำหารูปพรรณ.....

รายละเอียดอื่น ๆ

(14) พยานหลักฐานอื่น ๆ

ก.สถานที่พบ.....

.....

ลักษณะที่พบ.....

ข.สถานที่พบ.....

.....

ลักษณะที่พบ.....

ค.สถานที่พบ.....

(15) แผนที่เกิดเหตุ

ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(16) ความเห็นทางคดีเบื้องต้น

.....
.....
.....

เหตุผล

.....

(17) การสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว.....

.....
.....
.....

(18) จะได้ดำเนินการอย่างไรต่อไป

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

รายงานผลการสืบสวนเฉพาะคดี (รายงานเพิ่มเติม)

หน่วยงาน	วันเดือนปี
ผู้รายงาน	เรียน
	เหตุ
	คดีสืบสวนที่
รายละเอียดของเหตุที่ได้เพิ่มเติม 	
ขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไป 	
ผู้ดำเนินการ	หัวหน้างาน

รูปถ่าย ด้านข้าง ด้านตรง และด้านเฉียง
(เขียนชื่อนามสกุลด้านหลังรูป แล้วติดลวดเสียบกระดาษ)

ลายนิ้วหัวแม่มือซ้าย

รหัสลายพิมพ์นิ้วมือเดียว

ลายนิ้วหัวแม่มือขวา

.....

หมายเลขภาพถ่าย

.....

ลายมือชื่อผู้ต้องหา

.....

แบบ 1)

สมุดควบคุมการสืบสวนของ.....

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี ที่เกิดเหตุ	ข้อหา	ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ถูก กล่าวหา	ชื่อผู้ต้องหา	สถานที่ เกิดเหตุ	ชื่อ พนักงาน สอบสวน	ชื่อผู้สืบสวน	ผลการ สืบสวน
	(เฉพาะคดีที่ จับกุมตัว ผู้กระทำความผิด ไม่ได้ในวัน เกิดเหตุ)						ให้บันทึกชื่อเมื่อ มีการ เปลี่ยนแปลงตัว ผู้สืบสวนทุกครั้ง	

แบบ 2) สมุดแสดงผลการจับกุมของฝ่ายสืบสวน ของ

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี ที่เกิดเหตุ	ข้อหา	ผู้ถูกกล่าวหา	ชื่อ ผู้ต้องหา	ของ กลาง	ชื่อผู้สืบสวน	ชื่อผู้จับกุม	ดำเนินการไป อย่างไร
						หมายถึงผู้ สืบสวนคน แรกที่ได้ เบาะแสของ คนร้าย		(ส่งไป ดำเนินคดีที่ ใด)

แบบประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

- ประเภทบุคคล.....
1. ชื่อ ชื่อสกุล.....
 2. อายุ.....ปี
 - 2.1 นามแฝง.....
 - 2.2 นามแฝง.....
- หมายเลขประจำตัวประชาชน.....
3. ที่อยู่ปัจจุบัน..... โทร.....
ภูมิลำเนา..... โทร.....
 4. อาชีพ.....สถานที่ทำงาน.....
ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่/แขวง.....ถนน.....ซอย.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... โทร.....
 5. การศึกษา.....
 6. ชื่อบิดา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่..... โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....
 7. ชื่อมารดา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่..... โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....
 8. ชื่อสามี/ภรรยา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่..... โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....
 9. ชื่อบุตร.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่..... โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....
 10. คำนิรूपพรรณ สูงประมาณ.....ซม.
 - รูปร่าง สันทัด, อ้วน, เตี้ย, ผอม, สูง,อื่นๆ.....
 - พัน เอ็น, ปกติ, หลอ, ขาว.....
 - ผิว ดำ, ขาว, ดำแดง, ขาวเหลือง.....
 - ทรงผม ร่องทรง , สั้นเกรียน, แสกซ้าย, หยิกหยักสก, ยาวประบ่า.....

- ศรีษะ สามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม, กลม, รูปไข่, หัวล้าน(แบบไหน).....
- ใบหน้า รูปไข่, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม.....
- คิ้ว หนา, บาง, คิ้วต่อ.....
- ตา เล็ก, ตี๋, ตาสองชั้น, ชั้นเดียว, ตาเหล่, ตาเอก.....
- หู กาง, บาน, แหว่ง, ปกติ.....
- จมูก โด่ง,แบน, โห่ว, ธรรมดา.....
- ปาก หนา, บาง, แหว่ง, กว้าง, กระจับ.....
- คาง สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม, มน.....
- หนวด – เครา หนวดยาว, สั้น, มีเครา, ไม่มีเครา.....
- แผลเป็นหรือตำหนิที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ฝ้า, ปาน, รอยแผลเป็น.....
- สำเนียง ภาคกลาง, อีสาน, ใต้, เหนือ.....
- ลักษณะเด่นที่สังเกตเห็นได้ง่าย ตาเหล่, ตาเอก, นิ้วหัวแม่มือซ้ายด้วน, ขาเป้.....
- 11. อุปนิสัย.....
- 12. สถานที่ชอบไปเที่ยวเตร่.....
- 13. ประวัติการกระทำความผิด.....
- 14. อาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด.....
- 15. ยานพาหนะที่ใช้.....
- 16. ผู้ร่วมกระทำความผิด.....
- 17. รายละเอียดหรือวิธีการกระทำความผิด.....
- 18. พฤติการณ์อื่นๆ ที่น่าสนใจ.....

ผู้จัดทำ.....

วัน เดือน ปี ที่จัดทำ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบ 3.2

(แบบรายงานนี้ใช้กับผู้กระทำความผิด 1 คน)

แบบรายงานประวัติและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำความผิด

(ประกอบแบบรายงานแผนประทุษกรรม)

(เดิมข้อความให้ช่องว่าง และกาเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความที่ต้องการได้มากกว่าหนึ่งรายการ)

ส่วนราชการ สถานีตำรวจ / แผนก.....กก. บก.

ที่...../ วันที่

เรียน ผบก.ทว. / ผกก.วท. / หน.วท.จว.

เลขคดีที่ / 25..... ข้อหา.....

ผู้กระทำความผิดเป็น ☐ ตัวการ ☐ ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ☐ ผู้โฆษณาหรือประกาศ ☐ ผู้สนับสนุน

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง ชื่อนามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน / บัตรประจำตัวข้าราชการ-พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว / หนังสือเดินทาง

.....ชื่ออื่น

.....ชื่อฉายา

สัญชาติ วัน เดือน ปีเกิด

☐ จับกุมผู้ต้องหาได้ ☐ ยังจับกุมไม่ได้ เลขที่หมายจับ..... วันหมดอายุความ.....

ประวัติ

ชื่อนามสกุลบิดา..... ที่อยู่.....

ชื่อนามสกุลมารดา..... ที่อยู่.....

ชื่อนามสกุลสามี / ภรรยา..... ที่อยู่.....

ญาติ / เพื่อนสนิท..... ที่อยู่.....

บุคคลที่รู้จักตัว..... ที่อยู่.....

ระดับการศึกษาของผู้ต้องหา อาชีพ

สถานที่ทำงาน

ที่อยู่ครั้งสุดท้าย

ภูมิลำเนาเดิม

แหล่งที่ไปเป็นประจำ

กลุ่มหรือแก๊งที่ร่วมตัว

รายชื่อบุคคลในกลุ่ม

เคยถูกจับกุมในข้อหา

สถานีตำรวจ เมื่อ

ผลคดี

ตำหนิรูปพรรณ สูง ซม. น้ำหนัก กก. หนูลิ้น

รูปร่าง ☐ สูง ☐ สั้น ☐ เตี้ย ☐ ลำสัน ☐ อ้วน ☐ ผอม

☐ อื่น ๆ

ผิว ☐ ขาว ☐ ขาวเหลือง ☐ ดำ ☐ ดำแดง ☐ ดกกระ ☐ ละเอียด

☐ หยาบ ☐ อื่น ๆ

รูปหน้า ☐ กลม ☐ รูปไข่ ☐ สามเหลี่ยม ☐ สี่เหลี่ยม ☐ แผลมหลิม

☐ อื่น ๆ

ผม ☐ เป้ ☐ แสกกลาง ☐ เสย ☐ เส้นผมตรง ☐ เป็นคลื่น ☐ หัก

☐ ผมฟู ☐ หนา ☐ บาง ☐ ดำ ☐ ขาว ☐ หงอก

☐ หงอกประปราย ☐ แดง ☐ ทอง ☐ อื่น ๆ

ศีรษะ	☐ ล้วนเด็ก	☐ ล้วนเลียน	☐ ล้วนครึ่งศีรษะ	☐ ล้วนง่ามถ่อ		
	☐ อื่น ๆ					
หน้าผาก	☐ กว้าง	☐ แคบ	☐ โหนก	☐ ตรง	☐ ลาด	☐ สั้น
	☐ อื่น ๆ					
คิ้ว	☐ หนา	☐ บาง	☐ ค่อนข้าง	☐ ห่าง	☐ สั้น	☐ ชี้
	☐ ดำ	☐ ขาว	☐ แดง	☐ หงอกประปราย		
	☐ อื่น ๆ					
ตา	☐ โต	☐ เล็ก	☐ ชันเดียว	☐ สองชั้น	☐ โปน	☐ ลึก
	☐ ปรีอ	☐ หยี	☐ เหล่	☐ เข	☐ เอก	☐ ถั่ว
	☐ อื่น ๆ					
หู	☐ กาง	☐ ลีบ	☐ กลม	☐ สามเหลี่ยม	☐ สี่เหลี่ยม	☐ กะหล่ำปลี
	☐ ดั้งหูเหลี่ยม	☐ ดั้งหูราบ	☐ ดั้งหูย้อย			
	☐ อื่น ๆ					
จมูก	☐ ดั้งจมูกราบ	☐ ดั้งจมูกโค้ง	☐ ดั้งจมูกเล็ก	☐ สันจมูกตรง	☐ สันจมูกโค้ง	☐ สันจมูกเหลี่ยม
	☐ สันจมูกสั้น	☐ จมูกกว้าง	☐ จมูกแคบ	☐ จมูกเขียด	☐ จมูกงุ้ม	
	☐ อื่น ๆ					
ปาก	☐ หนา	☐ บาง	☐ กว้าง	☐ แคบ	☐ รูปกระจับ	☐ บนยื่น
	☐ ลำงยื่น	☐ ไม่มีร่องปาก	☐ อื่น ๆ			
ฟัน	☐ ใหญ่	☐ เล็ก	☐ เรียบ	☐ เก	☐ ห่าง	☐ ยื่น
	☐ หลอ	☐ ขาว	☐ เหลือง	☐ ดำ	☐ เลี่ยม	
	☐ อื่น ๆ					
กลาง	☐ ตรง	☐ สั้น	☐ ยื่น	☐ ป้าน	☐ บุ่ม	☐ เหลี่ยม
	☐ อื่น ๆ					
หนวดและเครา						
	☐ หนา	☐ บาง	☐ เล็กเรียว	☐ ยาว	☐ สั้น	☐ ปลายงอน
	☐ สีดำ	☐ แดง	☐ หองกขาว	☐ หงอกประปราย		
	☐ อื่น ๆ					
คําหนี	☐ ไผ่	☐ ปาน	☐ แผลเป็น	☐ อื่น ๆ		
(สี ขนาด ตำแหน่ง)						
รอยสัก						
(รูป สี ตำแหน่ง)						
ลักษณะพิการ						
เสียง	☐ ดัง	☐ ค่อย	☐ แหบ	☐ แหลม	☐ ทุ้ม	
	☐ อื่น ๆ					
สำเนียง	☐ ภาคกลาง	☐ ภาคเหนือ	☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	☐ ภาคตะวันออก	☐ ภาคตะวันตก	
	☐ ภาคใต้	☐ จีน	☐ อื่น ๆ			
ลักษณะเชื้อชาติ						
	☐ ไทย	☐ จีน	☐ อื่น ๆ			
ลักษณะอันน่าสังเกต						
อาวุธที่ถนัด						
เครื่องมือที่ถนัด						

(ลงชื่อ).....

(ตำรวจ)

รูปถ่าย ด้านข้าง ด้านตรง และด้านเฉียง
(เขียนชื่อนามสกุลด้านหลังรูป แล้วติดลวดเย็บกระดาษ)

ลายนิ้วหัวแม่มือซ้าย	รหัสลายพิมพ์นิ้วมือเดียว	ลายนิ้วหัวแม่มือขวา
	หมายเลขภาพถ่าย	
	ลายมือชื่อผู้ต้องหา	

แบบรายงานแผนประทุษกรรม

(เดิมข้อความให้ช่องว่าง และกาเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความที่ต้องการได้มากกว่าหนึ่งรายการ)

ส่วนราชการ สถานีตำรวจ / แผนก _____ กก. _____ บก. _____

ที่ _____ บัญชีของกลางที่ _____

เรียน _____

เลขคดีที่ _____ ข้อหา _____

ชื่อผู้ต้องหา _____ ชื่อผู้เสียหาย _____

สถานที่เกิดเหตุ _____ ตรอก / ซอย _____ ถนน _____

หมู่บ้าน / หมู่ที่ _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ _____ วันรับคำร้องทุกข์ _____

จำนวนคนร้าย _____ (ผู้ใหญ่ ชาย _____ คน หญิง _____ คน) (เด็ก/เยาวชน ชาย _____ คน หญิง _____ คน)

จับกุมผู้ต้องหาได้ _____ คน ยังหลบหนีอยู่ _____ คน

ผู้เสียหาย	☐ ผู้ใหญ่	อายุ _____ ปี	☐ ชาย	☐ คนไทย	จำนวนผู้เสียหาย _____ คน
	☐ เด็ก/เยาวชน	อายุ _____ ปี			

จุดเกิดเหตุ

☐ เคาสถาน	☐ ร้านค้า	☐ ศูนย์การค้า	☐ โรงงาน	☐ โกดัง
☐ ตลาด	☐ ลานจอดรถ	☐ ธนาคาร	☐ ตู้เอทีเอ็ม	☐ ร้านเพชร / ทอง
☐ ร้านเสริมสวย	☐ ห้องอาหาร	☐ สถานบริการ	☐ โรงแรม	☐ โรงมหรสพ
☐ สำนักงานธุรกิจ	☐ สถานพยาบาล	☐ สถานศึกษา	☐ สถานีราชการ	☐ ศาสนสถาน
☐ ถนน/ตรอก/ซอย	☐ สะพานลอยคนข้าม	☐ ตู้โทรศัพท์	☐ ป้ายรถประจำทาง	☐ สวนสาธารณะ
☐ สวน/ไร่/นา	☐ ป่า	☐ ที่รกร้างว่างเปล่า	☐ สถานีรถไฟ	☐ สถานีขนส่ง
☐ ท่าเรือ	☐ บนรถไฟ	☐ รถยนต์ประจำทาง	☐ รถยนต์ส่วนบุคคล	☐ รถยนต์รับจ้าง
☐ อื่น ๆ _____				

ทรัพย์สินที่

ถูกประทุษร้าย

☐ รถยนต์ (_____ ล้อ ประเภท _____)	☐ รถจักรยานยนต์	☐ เครื่องประดับ
☐ โบราณวัตถุ	☐ พระพุทธรูป	☐ พระเครื่อง
☐ เครื่องมือการเกษตร	☐ วัว/ควาย	☐ ปืน
☐ เสื้อผ้า	☐ เงินสด	☐ เครื่องใช้ไฟฟ้า (ระบุ) _____
☐ อื่น ๆ _____		

ยานพาหนะที่ใช้

☐ รถยนต์	☐ รถจักรยานยนต์	☐ ปืนลูกซอง	☐ ปืนพกไม่ทราบชนิด	☐ ปืนยาว
☐ ปืนสงครามชนิด _____				☐ ปืนปลอม
☐ ระเบิดชนิด _____	☐ ระเบิดปลอม	☐ มีด	☐ ของแหลม/มีคม	
☐ ท่อนเหล็ก/ไม้	☐ ค้อน	☐ อื่น ๆ _____		

อาวุธที่ใช้

☐ ปืนพกลูกไม่	☐ ปืนพกอัด โนมิด	☐ ปืนลูกซอง	☐ ปืนพกไม่ทราบชนิด	☐ ปืนยาว
☐ ปืนสงครามชนิด _____		ขนาดกระสุนปืน _____ นิ้ว/ _____ มม./เบอร์		☐ ปืนปลอม
☐ ระเบิดชนิด _____	☐ ระเบิดปลอม	☐ มีด	☐ ของแหลม/มีคม	
☐ อื่น ๆ _____				

อุปกรณ์ที่ใช้

☐ ไขควง	☐ คีม	☐ แม่แรง	☐ สว่า	☐ ตะไบ	☐ ชะแสง	☐ ทุญแจ
☐ น้ำกรด	☐ ทุญแจมือ	☐ มือ	☐ ของแหลม/มีคม	☐ ท่อนเหล็ก/ไม้	☐ ค้อน	☐ ที่ตัดกระดาษ
☐ วิทยุสื่อสาร ☐ อื่น ๆ _____						

วิธีการของคนร้าย	☐ ล้วงกระเป๋า	☐ กรีดกระเป๋า	☐ ตกทอง/ตกพระ	☐ หลอกเล่นการพนัน
	☐ สวมครเป็นคนรับใช้	☐ แอบอ้างตัวเป็นเจ้าของบ้าน/เจ้าพนักงาน	☐ แอบอ้างตัวเป็นญาติมิตร	
	☐ แอบอ้างติดต่อธุรกิจซื้อขาย/รับบริการ/สมัครงาน	☐ แอบอ้างเป็นพนักงานซ่อมแซมของใช้		
	☐ เปิดร้านส่งสินค้า	☐ ปลอมแปลงบัตรเครดิต	☐ ขาชแปลงเป็นหญิง	
	☐ ชักชวนไปร่วมเพศ	☐ มอมเมา/วางยา ผู้เสียหาย	☐ ใช้กำลังกาย	
	☐ ใช้อาวุธ	☐ ใช้วางข่มขู่/ใช้วาจาหลอกกล่อม	☐ หลอกให้เงิน/สิ่งของ	
	☐ วางยาเบื่อสุนัข	☐ จัดแะเข้าทางประตู/หน้าต่าง/ช่องลม	☐ จัดแะเข้าทางหลังคา/เพดาน	
	☐ กระทำผิดและถ่ายอุจจาระ	☐ กระทำผิดและรับประทานอาหาร	☐ กระทำผิดและข่มขืนผู้เสียหาย	
	☐ กระทำผิดและกระทำอนาจาร	☐ พันธนาการผู้เสียหาย	☐ ขังผู้เสียหายในห้องน้ำ ฯลฯ	
	☐ ฉวยโอกาสขณะชุลมุน	☐ ฉวยโอกาสขณะผู้เสียหายเผลอ	☐ ฉวยโอกาสขณะผู้เสียหายนอนหลับ	
	☐ ว่าจ้างให้ไปส่ง	☐ รับจ้างให้ไปส่ง	☐ ชักชวนให้ไปด้วยกัน	
	☐ ติดตามผู้เสียหาย	☐ คักรอผู้เสียหาย	☐ ติดตามผู้เสียหายจากธนาคาร	
	☐ อื่น ๆ _____			

ร่อยรอย/พยานหลักฐาน	☐ ลายนิ้วมือแฝง	☐ เส้นผม/เส้นขน	☐ ปลอกกระสุน จำนวน _____
ในที่เกิดเหตุ	☐ อื่น ๆ _____		

มูลเหตุ (สำหรับคดี ประทุษร้ายต่อชีวิต)	☐ ไม่ทราบสาเหตุ	☐ ขัดแย้งผลประโยชน์	☐ ขัดแย้งทางการเมือง	☐ พิพาททางคดี
	☐ ปกปิดความคิดอื่น	☐ ชู้สาว	☐ แก่งแย่ง	☐ ทะเลาะวิวาท
	☐ เข้าใจผิด	☐ เมาสุรา		
	☐ อื่น ๆ _____			
	☐ เป็นการจ้างวาน ☐ มือปืนรับจ้าง			

พฤติการณ์แห่งคดี _____

(ลงชื่อ) _____

(ตำแหน่ง) _____

ที่...../...../.....

เรียน พนักงานสอบสวน.....

- ☐ พบประวัติหรือวิธีการที่คล้ายคลึงกับคดีที่เกิดขึ้น ปรากฏตามรายการที่แนบมาพร้อมนี้
- ☐ ไม่พบประวัติหรือวิธีการตรงกับแผนประทุษกรรมคนร้ายรายใด

(ลงชื่อ) _____

(.....)

(ตำแหน่ง).....

...../...../.....

แบบประวัติสถานที่ทั่วไป

1. ชื่อสถานที่.....
2. ที่ตั้ง..... โทร.
3. ชื่อเจ้าของ.....อายุ.....ปี
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน.....

4. ชื่อผู้ดำเนินกิจการ/ผู้ดูแล.....อายุ.....ปี
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน.....

..... โทร.....
ที่พักอาศัยปัจจุบัน.....

5. ลักษณะทั่วไปของสถานที่.....
.....
.....

6. ลักษณะทั่วไปของสถานที่.....
.....
.....
.....

7. ข้อมูลสำคัญที่ควรทราบ.....
.....
.....
.....

ผู้จัดทำ..... วัน เดือน ปี ที่จัดทำ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งหรือรูปถ่าย

☐

บุคคล

☐

ทั่วไป

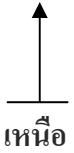
☐

สถานที่

☐

เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

ของ.....

ผู้จัดทำ..... วัน เดือน ปี ที่จัดทำ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบ 3.5

แบบประวัติบุคคลทั่วไป

รูปถ่าย

- ประเภทบุคคล.....
1. ชื่อ ชื่อสกุล.....
อายุ.....ปี
 2. อาชีพ.....
 3. ชื่อสถานที่ทำงาน – ที่ตั้ง – หมายเลขโทรศัพท์
3.1 ชื่อหน่วยงาน.....
ที่ตั้ง เลขที่.....ถนน.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
3.2 ชื่อหน่วยงาน.....
ที่ตั้ง เลขที่.....ถนน.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
 4. ที่อยู่
4.1 ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....ถนน.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
4.2 ภูมิลำเนา เลขที่.....ถนน.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
 5. ชื่อบิดา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่.....ถนน.....แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน.....โทร.....
 6. ชื่อมารดา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่.....ถนน.....แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน.....โทร.....
 7. ชื่อสามี/ภรรยา.....อายุ.....ปี มีชีวิต/เสียชีวิต.....
ที่อยู่.....ถนน.....แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทร.....
อาชีพ.....ที่ทำงาน.....โทร.....
 8. ชื่อบุตร
1. อายุ.....ปี อาชีพ.....
ที่ทำงาน.....โทร.....
2. อายุ.....ปี อาชีพ.....
ที่ทำงาน.....โทร.....
3. อายุ.....ปี อาชีพ.....
ที่ทำงาน.....โทร.....

9. ยานพาหนะที่ใช้ (ยี่ห้อ รุ่น สี หมายเลขทะเบียน)

1.
2.

10. บุคคลที่อยู่ร่วมในครอบครัว

1. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....
2. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....
3. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....

11. คนรับใช้ – ลูกจ้าง

1. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....
2. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....
3. ชื่อ-ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....อาชีพ.....
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
ที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม.....

12. อื่น ๆ ที่น่าสนใจ.....

.....
.....

ผู้จัดทำ.....

วัน เดือน ปี ที่จัดทำ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประวัติสายลับ

แบบ 3.6

รหัสสายลับ.....

1. ชื่อสายลับ ชื่อสกุล..... ฉายา.....

อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

2. อาชีพ.....

3. ชื่อสถานที่ทำงาน – ที่ตั้ง – หมายเลขโทรศัพท์

3.1 ชื่อหน่วยงาน.....

ที่ตั้ง เลขที่..... ถนน..... แขวง

เขต จังหวัด..... โทร

4. ที่อยู่

4.1 ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่..... ถนน..... แขวง

เขต จังหวัด..... โทร

4.2 ภูมิลำเนา เลขที่..... ถนน..... แขวง

เขต จังหวัด..... โทร

5. ชื่อบิดา.....อายุ.....ปี ☐ มีชีวิต ☐ เสียชีวิต

ที่อยู่..... ถนน..... แขวงเขต จังหวัด..... โทร.....

อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....

6. ชื่อมารดา.....อายุ.....ปี ☐ มีชีวิต ☐ เสียชีวิต

ที่อยู่..... ถนน..... แขวงเขต จังหวัด..... โทร.....

อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....

7. ชื่อสามี/ภรรยา.....อายุ.....ปี ☐ มีชีวิต ☐ เสียชีวิต

ที่อยู่..... ถนน..... แขวงเขต จังหวัด..... โทร.....

อาชีพ.....ที่ทำงาน..... โทร.....

8. ยานพาหนะที่ใช้ (ยี่ห้อ รุ่น สี หมายเลขทะเบียน)

8.1

8.2.....

9. แหล่งที่เกี่ยวประจำปี.....

10. ชุมชนที่เข้าถึง.....

11. ความชำนาญพิเศษ.....

ลงชื่อสายลับ

ลงชื่อสายลับ

ลายพิมพ์
หัวแม่มือขวา

สมุดคุมแหล่งข่าวประจำตัวตำรวจสืบสวน

ของ..... สน.

ชื่อรหัสของสายลับ.....

ลำดับ	วัน เดือน ปี	เนื้อหาข่าว	ผลการปฏิบัติ	หมายเหตุ

วิธีใช้

1. ตำรวจ 1 นาย ใช้สมุด 1 เล่ม และให้ถือเป็นสมุดคุมส่วนตัวของตำรวจสืบสวนแต่ละนาย
2. สายลับ 1 คน ใช้ 2 แผ่น เพื่อให้มีช่องว่างเขียนได้หลายเรื่อง
3. หากผู้บันทึกไม่ต้องการให้ระบุชื่อสายลับก็ให้ใส่รหัสไว้แทน เพื่อให้ตัวเองจดจำได้ว่าสายลับดังกล่าวเป็น
ผู้ใด
4. ผลงานของสายลับคนใด ให้บันทึกเรียงกันต่อไปเรื่อย ๆ สำหรับคนนั้น

แบบ 5

สมุดคุมแหล่งข่าว สน.....

ลำดับ	สถานที่	ผู้ให้ข่าวประจำตำแหน่ง	ผู้ควบคุมแหล่งข่าว	หมายเหตุ

(แบบฟอร์มรายละเอียดที่จะต้องบันทึกในสมุดรับคำร้องเรียน)

วัน เดือน ปี / เวลา ที่รับแจ้ง

วัน เดือน ปี / เวลา ที่เกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุ

ผู้เสียหาย

ที่อยู่ / โทรศัพท์

ข้อหา

พนักงานสอบสวน

ร้อยเวรสืบสวน

รายละเอียดพฤติการณ์ในคดี

.....

.....

.....

รายละเอียด ผู้ต้องหา หรือคนร้าย

.....

การดำเนินการที่ดำเนินการไปแล้ว

.....

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป หรือกำหนดนัดหมาย.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบฟอร์มรายงานการสืบสวนเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวน

(ตัวอย่างรายงานการสืบสวน)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายงานการสืบสวน

คดีสืบสวนที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เสนอ.....

คดีอาญา...../.....ของสถานีตำรวจ.....

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ.....

.....ผู้กล่าวหา

คดีระหว่าง

.....ผู้ต้องหา

ข้อหา.....

.....

.....

วันเวลาเกิดเหตุ.....

ที่เกิดเหตุ.....

ราคาทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย.....

บาดแผล.....

วันเวลาที่เริ่มดำเนินการสืบสวน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

วันเวลาที่เสร็จดำเนินการสืบสวน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

รวมระยะเวลาในการสืบสวน.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลการสืบสวน คดีนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว มีพยานหลักฐานตามสมควรว่า.....ได้กระทำความผิด เห็นควรขออนุมัติศาลออกหมายจับ มาดำเนินคดีตามกฎหมาย (จากการสืบสวนยังไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด)

การปฏิบัติและผลการสอบสวน

(การปฏิบัตินั้นให้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนการสืบสวน ส่วนผลการสืบสวนให้อ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ พร้อมเหตุผลประกอบการพิจารณา)

ก.การปฏิบัติ

1. ผู้รับผิดชอบสอบสวน

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

2. ผู้ร่วมสืบสวน

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

3. การดำเนินการสืบสวน

3.1 วันเวลารับแจ้งเหตุ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

3.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนที่ร่วมไปทำการสืบสวนบริเวณที่เกิดเหตุ มีดังนี้

3.2.1.....

3.2.2.....

3.2.3.....

3.2.4.....

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กล่าวหา / เสียหาย

3.3.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.3.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องผู้ตาย

3.4.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

3.4.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

3.5 พยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ให้ระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ (หรือภูมิลำเนา) โทรศัพท์ติดต่อ)

3.5.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.5.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.6 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวคนร้าย

จำนวนคนร้าย.....คน จับกุมได้.....คน

3.6.1 คนร้ายที่จับกุมตัวได้

3.6.1.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อจริง.....ฉายา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

คำหารูปพรรณ.....โทรศัพท์.....

การติดต่อสะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.6.1.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อจริง.....ฉายา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

คำหารูปพรรณ.....โทรศัพท์.....

การติดต่อสะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.6.2 คนร้ายที่ยังจับกุมไม่ได้

3.6.2.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อจริง.....ฉายา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

คำหารูปพรรณ.....โทรศัพท์.....

3.6.2.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อจริง.....ฉายา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

คำหารูปพรรณ.....โทรศัพท์.....

3.7 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

3.7.1 รายการทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

3.7.1.1.....จำนวน.....
มูลค่า.....บาท
3.7.1.2.....จำนวน.....
มูลค่า.....บาท
รวม.....รายการ มูลค่าทั้งสิ้น.....บาท

3.7.2 การติดตามทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

3.7.2.1.....จำนวน.....
มูลค่า.....บาท
3.7.2.2.....จำนวน.....
มูลค่า.....บาท
รวม.....รายการ มูลค่าทั้งสิ้น.....บาท
รวม.....รายการ มูลค่าทั้งสิ้น.....บาท

3.8 ข้อมูลเกี่ยวกับอาวุธที่คนร้ายใช้กระทำความผิด

3.8.1 ประเภท.....
คำหารูปพรรณ.....
3.8.2 ประเภท.....
คำหารูปพรรณ.....

3.9 ข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำความผิด

3.9.1 ประเภท.....
คำหารูปพรรณ.....
3.9.2 ประเภท.....
คำหารูปพรรณ.....

3.10 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ

3.10.1 สภาพทั่วไป.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข. ผลการสืบสวน

คดีนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้ร่วมกันดำเนินการสืบสวนหาพยานหลักฐานทั้ง พยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรน่าเชื่อถือได้ว่า

.....เป็นผู้ (จ้าง วาน ไซ้) ให้.....ฆ่า
.....จนถึงแก่ความตาย โดยมีพยานหลักฐานยืนยันดังนี้

1. พยานบุคคล.....ยืนยันว่า.....

.....
2. พยานวัตถุ.....ยืนยันว่า.....
.....

3. พยานเอกสาร.....ยืนยันว่า.....

.....
จึงเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสืบสวนมายังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีนี้มาเพื่อ
พิจารณาและดำเนินการขออนุมัติออกหมายจับ.....มาดำเนินคดีตามกฎหมาย
ต่อไป รวมเอกสาร จำนวน.....แผ่น

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน

(.....)

ตำแหน่ง.....

10.3 เอกสารประกอบในสำนวนการสืบสวน

- 1) รายงานการสืบสวน
- 2) ผู้รับผิดชอบการสืบสวนและผู้ร่วมสืบสวน
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย
- 4) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตาย
- 5) พยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 6) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวคนร้าย
- 7) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย
- 8) ข้อมูลเกี่ยวกับอาวุธที่คนร้ายใช้กระทำความผิด
- 9) ข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำความผิด
- 10) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ
- 11) ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบ ตรวจยึด เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง ระหว่าง กลุ่มผู้กระทำความผิด กลุ่มผู้ต้องสงสัย และผู้เสียหาย เช่น การติดต่อสื่อสาร ที่พักอาศัย รวมทั้งข้อมูลท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น
- 12) ผลการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์
- 13) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวน

10.4 การนำเสนอในที่ประชุม

10.4.1 การใช้โปรแกรม I₂

- ตั้งสมมุติฐาน แนวทางการสืบสวน
- หาจุดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (ID) ของแต่ละ Object
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้
- เก็บรายละเอียดพยานหลักฐาน
- สรุปภาพรวมของคดีที่เกิดขึ้น

10.4.2 วัตถุประสงค์

- เพื่อให้สามารถใช้โปรแกรม I₂ จัดทำแผนผังรูปแบบต่างๆ ช่วยในการวิเคราะห์การกระทำผิดได้
- วิธีการใช้โปรแกรม I₂
- ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากโปรแกรม I₂

10.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลการใช้โทรศัพท์

- การนำข้อมูลโทรศัพท์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่บันทึกอยู่ในเครื่องโทรศัพท์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยึดมาเป็นของกลางในคดี จากนั้นนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในโปรแกรม I₂

- การนำข้อมูลโทรศัพท์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอมาจากศูนย์โทรศัพท์ โดยจะมีรายละเอียดระบุถึงพิกัดที่มีการใช้โทรศัพท์ เช่น วันเวลา พื้นที่ที่ใช้โทรศัพท์ ตำแหน่งของเสาสัญญาณเป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในโปรแกรม 1₂

10.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด เชื่อมโยงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องข้อมูลโทรศัพท์ที่จะนำมาวิเคราะห์ในคดีอาญา

- 1) หมายเลขที่โทรออก
- 2) หมายเลขที่ไม่ได้รับสาย
- 3) หมายเลขที่ได้รับสาย
- 4) ข้อความที่มีการส่งถึงกันและกัน

- แสดงให้เห็นถึงติดต่อของผู้ต้องหาในคดี ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ ทำให้ทราบช่วงวันเวลา สถานที่ต่างๆ

- แสดงให้เห็นถึงผู้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิด

10.4.5 เทคนิคการนำเสนอด้วย Power Point

- เน้นการใช้รูปภาพบรรยายเหตุการณ์แทนตัวหนังสือ
- ต้องทำให้ดูเข้าใจง่าย ชัดเจน
- ข้อความไม่ควรเกิน 5 บรรทัด ใช้ตัวเลขน้อย
- ใช้สีสันที่ดูมีชีวิตชีวา
- ใช้ภาพและกราฟิกในการนำเสนอ
- ให้ผู้ฟังได้พักสายตา

10.4.6 การสรุปผล

- สรุปให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการรายงานนั้น
- สรุปประเด็นหลัก
- โยงกลับไปสู่ตอนเปิด
- พยายามให้เกิดความมั่นใจ

10.4.7 สิ่งที่ไม่ควรทำตอนสรุป

- สรุปยืดเยื้อ
- จบแบบห้วน ๆ
- เปิดประเด็นใหม่

10.4.8 การตอบข้อซักถาม

- ไม่ต้องกลัวคำถาม
- อย่าขัดจังหวะผู้ถาม
- ตั้งใจฟังผู้ถาม (เนื้อหา ความหมายแฝง และอารมณ์)